

Propozycja Programowa Chorągwi Lubelskiej ZHP Kampania Bohater im. Polskich Lotników

Propozycję opracowali:

Zespół Koordynacyjny Kampanii Bohater w składzie:

- hm. Wojciech Miazga
- hm. Joanna Godziszewska
- phm. Małgorzata Wyrstek

Zespół Ekspertki ds. Kampanii Bohater w składzie:

- pwd. Jacek Zagożdżon
- hm. Stanisław Dąbrowski
- pwd. Agnieszka Lubaszewska

Zespół Metodyczny Chorągwi Lubelskiej ZHP w składzie:

- hm. Diana Madejska-Chuchała
- hm. Wojciech Miazga
- pwd. Emilia Dziechciarz
- phm. Małgorzata Wyrstek
- phm. Adrian Wachowski
- phm. Sylwia Mazurkiewicz

Referat Harcerski Chorągwi Lubelskiej ZHP w składzie:

- hm. Wojciech Miazga
- phm. Katarzyna Jachymek
- pwd. Róża Słowikowska
- pwd. Mateusz Sergiel

Spis treści

WSTĘP	4
SŁOWO KOMENDY CHORĄGWI LUBELSKIEJ ZHP.....	5
BIOGRAFIE WYBRANYCH LOTNIKÓW OPRACOWANE PRZEZ ZESPÓŁ EKSPERTÓW	6
LOTNICY ZWIĄZANI Z LUBELSZCZYZNĄ	6
OGÓLNOPOLSCY LOTNICY.....	11
AKTUALNIE ŻYJĄCY LOTNICY	14
PROPOZYCJA DLA HUFCA	16
KONKURSY	17
FESTIWAL PIOSENKI LOTNICZEJ.....	17
WIECZORNICA DLA KADRY	17
WĘDRÓWKA Z PRZEMYŚLENAMI	18
MIEJSCA DO ODWIEDZENIA	18
FILMY	19
PROPOZYCJA DLA METODYKI ZUCHOWEJ	21
ZUCHOWE PROPOZYCJE OGÓLNE	22
KONSPEKTY ZBIÓREK METODYKI ZUCHOWEJ	23
PROPOZYCJA DLA METODYKI HARCERSKIEJ.....	30
HARCERSKIE PROPOZYCJE OGÓLNE	31
KONSPEKTY ZBIÓREK METODYKI HARCERSKIEJ	37
PROPOZYCJA DLA METODYKI STARSZOHARCERSKIEJ.....	74
STARSZOHARCERSKIE PROPOZYCJE OGÓLNE:	75
KONSPEKTY ZBIÓREK METODYKI STARSZOHARCERSKIEJ	76
PROPOZYCJA DLA METODYKI WĘDROWNICZEJ.....	90
WĘDROWNICZE PROPOZYCJE OGÓLNE.....	91
KONSPEKTY ZBIÓREK METODYKI WĘDROWNICZEJ	92

Wstęp

Kampania Bohater, czyli tak naprawdę co?

Zgodnie z Uchwałą nr 1 XIV Zjazdu Chorągwi Lubelskiej ZHP z dnia 24 listopada 2018 r. w sprawie 100. rocznicy utworzenia Chorągwi Lubelskich, Zjazd zobowiązał władze Chorągwi do przeprowadzenia kampanii bohater, a wszystkie środowiska do aktywnego włączenia się w jej realizację. Jednak są to tylko suche ustalenia z dokumentu Zjazdowego, bo kampania i tenże bohater ma być sposobnością dla całej Chorągwi do braterskiego działania i posiadania wspólnego mianownika. Tożsamy bohater ma nam pomóc w budowaniu jedności, wyznaczać nasz wspólny horyzont oraz pogłębiać tożsamość i dziedzictwo kulturowe naszego regionu.

Propozycja programowa, którą oddajemy w Wasze ręce, jest początkiem naszej wspólnej drogi. Będziemy poznawać naszego bohatera, a także wartości, które się z nim wiążą. Po jej zakończeniu zdecydujemy, czy razem podołamy obowiązkowi, jakim jest posiadanie jednego, ale zbiorowego bohatera. Jest to zobowiązanie nie tylko na rok, a na lata.

Polscy Lotnicy, to bohater, którego wybraliśmy z wielu propozycji. Jest to propozycja dająca szansę na wyróżnienie każdego środowiska i każdego miejsca. Jest to bohater, który daje szeroki wachlarz możliwości pracy każdej grupie wiekowej i na każdym szczeblu. Od zucha po instruktora, poprzez gromady i drużyny, po całą chorągiew.

Słowo Komendy Chorągwi Lubelskiej ZHP

„Tylko nieznanne przeraża człowieka. Ale dla tego kto mu stawia czoło, ono już nie jest nieznanne.”

Antoine Marie Roger de Saint-Exupéry

Wiele można pisać i mówić, teraz czas na działanie, które ma na celu poznanie naszego bohatera. Drodzy drużynowi i instruktorzy, przekonajcie się na własnej skórze i zapoznajcie się z wachlarzem możliwości, które daje ów bohater.

Droga Drużynowo, drogi Drużynowy, zabierz swoich podopiecznych w przygodę, jaką może stać się odkrywanie nieznanego dziedzictwa, ale i współczesnych elementów związanych z Polskimi Lotnikami na terenie Waszego działania. Tylko poprzez świadome działanie zdecydujemy o losach wybranego bohatera, jakim są Polscy Lotnicy! Mamy nadzieję, że podstawowe jednostki organizacyjne, realizując propozycje, same przekonają się, ile wspólnych mianowników mogą znaleźć na terenie swojego działania związanych z bohaterem, którego imię zdobywamy.

Drodzy Instruktorzy, dajcie z siebie wszystko, aby ta kampania była widoczna w Waszych środowiskach. To na Waszych ramionach spoczywa sukces jej promocji i zachęcenie młodzieży do zapoznania się z treścią propozycji. Niech trud, jaki do tej pory w nią włożyliśmy, nie pójdzie na marne! Zuchy, harcerze i wędrownicy liczą, że damy im narzędzia do realizacji metody harcerskiej, które zarazem zbudują wspólną więź od północy po południe, od wschodu do zachodu naszej chorągwi. Dajmy tej idei szansę!

Dzięki propozycji programowej, która została przygotowana przez ekspertów historii polskiego lotnictwa oraz metodyków harcerskich, odkryjecie wiele powiązań z bohaterami, którzy umiłowali lotnictwo, tak charakterystyczne niegdyś oraz współcześnie dla naszego województwa.

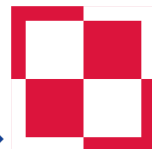
Komendant Chorągwi Lubelskiej ZHP
hm. Tomasz Sych

Z-ca Komendanta Chorągwi Lubelskiej
ds. Programu i Pracy z Kadrami
hm. Ilona Bachanek-Matusiewicz

Biografie wybranych lotników opracowane przez Zespół Ekspertów

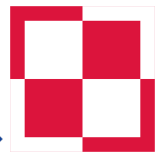
Lotnicy związani z Lubelszczyzną

Imię i nazwisko	Zygmunt Rafał Puławski
Pseudonim	-
Stopień	phm L.16/24 Naczelnik ZHP
Data i miejsce urodzenia	24 października 1901 r. w Lublinie
Data i miejsce śmierci	21 marca 1931 w Warszawie
Jednostka	III LDH im. R. Traugutta w Lublinie (1915-1920)
Najważniejsze fakty z życia	Czł. Harcerskiego Batalionu Wartowniczego, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej 1920 r. Absolwent Politechniki Warszawskiej (1925), instruktor kursów instruktorskich KCh w Lublinie (1920) i Zwierzyńcu (1922), czł. kadry szkoleniowej obozów harcerskich KCh (1919-1921), organizator obozów wędrownych w polskie Tatry (1921-1925).
Osiągnięcia lotnicze	Inżynier, pilot - oblatywacz, konstruktor lotniczy, twórca serii polskich myśliwców. Opracował nowe rozwiązania w lotnictwie, m.in. podwozie nożycowe oraz oryginalny układ skrzydeł nazwany płatem Puławskiego lub płatem polskim. Owocem jego pracy i myśli twórczej są pościgowe samoloty myśliwskie jego własnej konstrukcji typu PZL I-VII i SP „Skaut”, duma polskiego lotnictwa, wzbudzające podziw w kraju i za granicą.
Osiągnięcia i zainteresowania pozalotnicze	<p>Harcercz w najgłębszym i najlepszym tego słowa znaczeniu - jak pisze p. Halina Nowicka-Mejbaumowa. „Jego świetlana sylwetka winna upamiętnić się, jako żywy wzór do naśladowania wśród młodzieży harcerskiej. Rzadko można spotkać typ jemu podobny, łączący w sobie tyle różnorodnych cech dodatnich, wielkie zdolności z nadzwyczajną skromnością i brakiem zarozumiałości, zamiłowanie do nauki i świetne w niej postępy z dzielnością fizyczną, uprawianiem na szeroką skalę sportów, odbywaniem długich i trudnych wycieczek, nadzwyczajną surowość obyczajów i czystość duszy z serdeczną przyjacielskością i czułością w stosunkach koleżeńskich. Sumienny i obowiązkowy, pracy swej nie traktował jako ciężar i złą konieczność, lecz przeciwnie, znajdował w niej wielką radość i zadowolenie. Gorący patriota starał się służyć krajowi przede wszystkim czynem. Jego charakter można określić w paru krótkich słowach: „Był harcerzem z ducha i z ciała”.</p> <p>W sprawach harcerskich nie lubił dużo mówić i czasu tracić na bezpłodnych czasach dyskusjach. Był człowiekiem czynu i każdą myśl realizował od razu. Z każdej najmniejszej chwili umiał skorzystać, by wyciągnąć nas z miejskiego, często szarego życia, gdzieś w góry, lasy, czy na nartach w śnieżną biel pól. Jakże umiał odczuwać piękno natury, żyć się z nią</p>

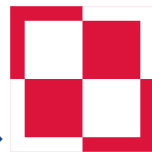

	<p>i czerpać z jej skarbnicy radość i pogodę ducha. W czasie trudnych wycieczek zimowych i letnich w góry, które oprócz lotnictwa były jego ukochaniem, zdobywał hart duszy i ciała, i nas, nie dorównujących mu pod tym względem, ani wytrwałością, ani wyrobieniem, umiał zachęcić do szukania najwyższej rozkoszy w pokonywaniu trudności, czerpania głębokiej radości w życiu z naturą. Organizowane przez niego wyprawy nie miały na sobie piętna leniwego włóczęgostwa. Zamierzone cele musiał zawsze osiągnąć, pomimo spotykanych nieraz trudności. Odważny i wytrzymały, nie miał w sobie jednak nic z brawury ani rekordomanii. To też na zawsze pozostały w pamięci przeżycia ze wspólnych wypraw. Z jaką radością po trudach wspinaczki górskiej osiągnęliśmy jakiś szczyt niebotyczny (Gerlach, Rysy i inne), by później jak na skrzydłach, zbiegać w doliny. Jak miłe były wieczory spędzone w górskich szałasach lub po prostu wśród dzikich gór pod namiotem! Nie lubił mazgajstwa i słabości, starając się wpajać w swe otoczenie kult dzielności i zaradności. Lecz, gdy komuś z nas naprawdę było ciężko, umiał potrzebującego otoczyć braterską.</p>
--	---

Imię i nazwisko	Roman Wiszniowski
Pseudonim	Roman Wisznia, vel Ludwik Bielik, vel Zbigniew Wysocki, Harcerz, Irys, Tarcza, Sosna, Opacz, Orion, Wicher, Wiatr, On, Joasia
Stopień	Cichociemny – spadochroniarz, porucznik AK, harcmistrz, harcerz RP.
Data i miejsce urodzenia	13 kwietnia 1920 r. w Stanisławowie
Data i miejsce śmierci	17 lutego 1989 r. w Lublinie
Jednostka	9 bat. Junackich Hufców Pracy (VIII-IX 1939), 4 komp. 7 Dyw. Piechoty gen. Wł. Andersa (II –V.1942), 9 dywizjon artylerii przeciwlotniczej 8 Dywizji Piechoty WP na Zachodzie (V-VII. 1942), komp. sztabowa 20 pp. (VII-XI.1942), Sekcja Dyspozycyjna Naczelnego Wodza gen Andersa (XI-1942 – VII.1943), Oddział VI Naczelnego Wodza (VII-IX.1943), Oddział V Łączności Obszaru Lwowskiego AK (XI 1943-VI.1945), d-ca plutonu łączności radiowej „Palma”, „Opacz”, czł. oddziału partyzanckiego kpt. „Draży” (Dragana Sotirowicza) 14 Pułku Ułanów Jazłowieckich (VI-VII.1945).
Najważniejsze fakty z życia	Dwukrotny więzień sowieckich łagrów XII.1939-II.1942, VI.1945-1955 – skazany przez Wojenny Trybunał Wojskowy NKWD na łączną karę 25 lat więzienia. Trzykrotnie ranny. Kawaler Orderu VM.
Osiągnięcia lotnicze	Cichociemny, po Szkole Podchorążych Rezerwy w RPA (1942). Zrzucony na teren Polski w 1943 r.
Osiągnięcia i zainteresowania pozalotnicze	Jego pasją było harcerstwo. Przez „Gromadę Wilczków” (szóstkowy i przyboczny drużynowego 1927-1932) - trafił do VII DH im. Zawiszy Czarnego przy Gimn. Matematyczno-Fizyczne im. Zawiszy Czarnego w Stanisławowie, które

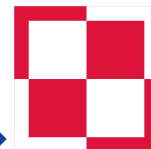

	<p>ukończył w 1939 r. zdobywając kolejne stopnie i pierwszy instruktorski – podharc mistrza. W l. 1932-1935 zostaje wodzem „Wilczków” i przybocznym drużynowego VII SDH, a nast. drużynowym tej drużyny (1935-1939), a w l. 1938-1939 także czł. k-ndy ds. szkolenia zastępowych Hufca Harcerzy w Stanisławowie. Po powrocie z sowieckich łagrów pozostał wierny harcerstwu. W latach odradzania się (1957-1958) ZHP podjął w nim czynną działalność (członek KH Lublin Wschód, kierownik referatu szkolenia, założyciel i przewodniczący Kręgu Instruktorskiego przy FSC (1956-1962). Po ponownej „socjalizacji” ZHP w latach gomułkowskich, do grudnia 1970 r. działał społecznie głównie na terenie osiedla Bronowice. Pełni funkcję przewodniczącego KPH przy Kole ZBoWiD os. Bronowice w Lublinie. Od roku 1971 ponownie aktywny w ZHP: zostaje drużynowym i k-ntem Związku Drużyn, p.o. k-nta Rejonu ZHP „Bronowice”, k-ntem Kręgu Instruktorskiego „Czerwone Berety” (1971-1979); następnie zostaje Naczelnikiem i z-cą Naczelnika Poczty Harcerskiej Chorągwi (1974-1988), z-cą i przew. (1979-1982) Kręgu Instruktorskiego „Szaniec”, z-cą przew. Komisji Rewizyjnej (1981-1982) i przew. Komisji Historycznej (1981-1984) Lubelskiej Chorągwi ZHP, drużynowym 108 LDH „Czerwone Berety” przy Klubie Osiedlowym „Bronowice” (1982-1984), prezesem Klubu Oficerów Rezerwy LOK przy KH Lublin-Miasto (1984-1986). Współ-organizował wystawy poświęcone dziejom harcerstwa. W l. osiemdziesiątych odnowił wiele kontaktów z b. akowcami z terenu Lwowa i współwziętnymi sowieckich łagrów. Rozpoczął pisanie wspomnień, nagrał dla Archiwum Wschodniego obszerną relację o pobycie w obozach. Był człowiekiem prawym, niezwykle skromnym, uczynnym i życzliwym każdemu. Praca społeczna, a szczególnie harcerstwo, było jego życiową pasją. W swych wspomnieniach pisze: „dla instruktora najważniejszą powinna być praca z drużyną”.</p> <p>„Był z tych, którym wystarczyło spojrzeć w oczy i już się wiedziało: to jest dobry i dzielny człowiek. Odważny i zarazem skromny. Wzbudzał zaufanie i sympatię. Umacniał wiarę w człowieka. Nawet wtedy, gdy pozornie wszystko człowieczeństwu zaprzeczało. Taki... musiał być harcerzem. I nim był: całym życiem przez całe swoje 69 lat. Przeszedł burze i przeżył przygody tak wyjątkowe, że mogłyby być kanwą filmu wojenno-sensacyjnego. Wyjątkowe, nawet jak na pokolenie Kolumbów”.</p>
--	---

Imię i nazwisko	Klemens Felicjan Lechnicki
Pseudonim	-
Stopień	kapral podchorąży
Data i miejsce urodzenia	21 czerwca 1918 r., Serebryszcze
Data i miejsce śmierci	1 lipca 1944 r., w rejonie Le Bois Carre k. Beauvilliers
Jednostka	300 Dywizjon Bombowy „ Ziemi Mazowieckiej”
Najważniejsze fakty z życia	Jedyny syn(trzy siostry) Felicjana Kajetana i Anny z Bobińskich. Pochodził z rodziny ziemiańskiej herbu Zadora. W 1936 ukończył Gimnazjum im. Stefana Czarnieckiego w Chełmie. Będąc członkiem Grupy Literackiej „Wiry” publikował wiersze. Ukończył studia polonistyczne na Uniwersytecie Warszawskim, działał jako poeta i publicysta. W czasie wojny został aresztowany przez Niemców. Po zwolnieniu z więzienia przedostał się do Anglii, gdzie został strzelcem pokładowym na bombowcu Lancastera. Jednostka stacjonowała w Faldingworh. Zginął w trakcie walk w Normandii, podczas bombardowania węzła kolejowego Vierzon , zestrzelony przez niemiecki myśliwiec w drodze powrotnej.
Osiągnięcia lotnicze	Krzyż Walecznych, Medal Lotniczy

Imię i nazwisko	Antoni Ostowicz
Pseudonim	-
Stopień	W lutym 1932 awansowany do stopnia starszego szeregowego, a 19 marca kaprala; 1934- awans do stopnia podporucznika, 19 marca 1939 awans do stopnia porucznika.
Data i miejsce urodzenia	22 maja 1911 w Rożdżałowie
Data i miejsce śmierci	11 sierpnia 1940, w walkach nad kanałem La Manche
Jednostka	Kapral podchorąży przydzielony do eskadry treningowej 1 Pułku Lotniczego w Warszawie; obserwator i pilot w 22 Eskadrze 2 Pułku Lotnictwa w Krakowie, 123 i 121 Eskadra 2 Pułku Lotniczego- oficer techniczny od 1937, pilot Eskadry Prototypów Samodzielnego Dywizjonu Doświadczalnego Lotnictwa, 16 lipca 1940- przydzielony do brytyjskiego 145 Dywizjonu Myśliwskiego RAF w Tangmere.
Najważniejsze fakty z życia	Ukończone szkoły: szkoła powszechna w Chełmie, Męskie Seminarium Nauczycielskie w Chełmie, przeszkolenie wojskowe w Szkole Podchorążych Rezerwy Kawalerii w Grudziądzu, Szkołą Podchorążych Rezerwy Lotnictwa w Dęblinie(ukończył ją w sierpniu 1932), Centrum Wyszkożenia Oficerów Lotnictwa w Dęblinie(1934), Kurs Wyższego Pilotażu w Grudziądzu, w 1939 rudiął w ewakuacji samolotów dywizjonu na lotnisko Ogrodzieniec i Wielick, ewakuacja Szkoły Podchorążych Lotnictwa w Malowanej, pierwsze walki w Bitwie o Wielką Brytanię

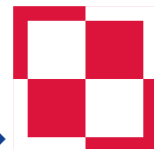
	<p>(19 lipca 1940) i udział w:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zestrzeleniu samolotu Heinkel 111, - uszkodzenie Dorniera 215 (31 lipca), - zestrzelenie Messerschmitta Bf 109, - uszkodzenie Heinkla 113 (8 sierpnia), <p>- w sierpniu akcja powstrzymania nalotu 100 bombowców Junkers 88 na miasto Portland.</p> <p>Pierwszy polski lotnik, który zginął w Bitwie o Anglię – 11 sierpnia 1940 - godz. 10:45 – w tej samej akcji poległ również kpt. Michał Stęborowski z 238 Dywizjonu Myśliwskiego RAF.</p>
Osiągnięcia lotnicze	Pierwsze miejsce w ogólnopolskich Centralnych zawodach Myśliwskich w Toruniu (razem z por. Władysławem Nowakiem oraz kpr. Janem Kremskim), Krzyż Walecznych (dwukrotnie), Polowa Odznaka Pilot.
<p>Dygresja: imię Antoniego Ostowicza nosi Laboratorium Nawigacji Lotnictwa PWSZ w Chełmie, w Rożdżałowie na budynku świetlicy jest tablica pamiątkowa, która została odsłonięta podczas uroczystości przy asyście honorowej Kompanii Reprezentacyjnej Sił Powietrznych z 41 Bazy Lotnictwa Szkolnego w Dęblinie oraz w obecności ambasadora Wielkiej Brytanii w Polsce, Robina Burnetta.</p>	

Imię i nazwisko	Franciszek Jach
Pseudonim	Pan Krajcio
Stopień	Kapitan pilot
Data i miejsce urodzenia	28 stycznia 1894 r. w Januszkowie
Data i miejsce śmierci	9 maja 1944 r. w Lublinie
Jednostka	Grupa bojowa Powstania Wielkopolskiego, 1 Wielkopolska Eskadra Lotnicza, 12 Eskadra Wywiadowcza, Szkoła Obserwatorów Lotniczych, 3 Pułk Lotniczy, 112 Eskadra Myśliwska, Eskadra Treningowa 3 Pułku, Centrum Wyszczolenia Lotnictwa w Dęblinie
Najważniejsze fakty z życia	Po złożeniu egzaminu maturalnego rozpoczął studia prawnicze, jeden z założycieli Związku Lotników Polskich w 1922 r. Walczył na froncie Galicyjskim, 9 maja 1919 roku trafił do niewoli skąd uciekł i wrócił do swojej eskadry.
Osiągnięcia lotnicze	Zdobył pierwszy samolot Powstania Wielkopolskiego i stał się pierwszym lotnikiem powstańczym, oblatął pierwszy polski szybowiec wyczynowy NN-1, ustanowił na szybowcu „Czajka” krajowy rekord długości lotu 3 godziny 12 minut, oblatął zbudowany w warsztatach CWOL bezogonowy szybowiec „Żabuś II”, odznaczony Orderem Virtuti Militari
Osiągnięcia i zainteresowania pozalotnicze	We wrześniu 1939 organizował obronę przeciwlotniczą najpierw Dęblina, następnie Lublina i Zamościa. Przeszedł do konspiracji w Lubelskim Okręgu AK, wytyczał zrzutowiska odbiorcze na Zamojszczyźnie

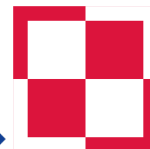
Ogólnopolscy lotnicy

Imię i nazwisko	Franciszek Żwirko
Pseudonim	-
Stopień	Kapitan pilot
Data i miejsce urodzenia	16 września 1895 r. w Świącianach
Data i miejsce śmierci	11 września 1932 r. w Cierlicko (Czechy)
Jednostka	674 Pułk Piechoty (armia rosyjska), 1 Pułk Lotniczy, 18 Eskadra Myśliwska, Szkoła Pilotów w Bydgoszczy – instruktor, Centrum Wyszkożenia Oficerów Lotnictwa w Dęblinie
Najważniejsze fakty z życia	Wraz z Wigurą wygrali zawody Challenge 1932 startując na RWD-6, samolocie polskiej konstrukcji, uzyskując łącznie 461 pkt.
Osiągnięcia lotnicze	Zainicjował loty nocne, uzyskując w tym celu zezwolenie z Ministerstwa Spraw Wojskowych, uczestniczył w zawodach I Lot Małej Ententy i Polski, 16 października 1929 r. razem z Antonim Kocjanem ustanowił na RWD-2 światowy rekord wysokości w kategorii II samolotów lekkich (4000m). Wyczyn ten został uznany przez FAI, dzięki czemu Polska po raz pierwszy została wpisana do rejestru światowych rekordów lotniczych, 7 sierpnia 1931 r. przystąpił do pobicia rekordu świata wysokości w kategorii II samolotów lekkich. Startując na RWD-7 uzyskał wysokość 5995 m.,
Osiągnięcia i zainteresowania pozalotnicze	Miłośnik zwierząt. Miał ulubionego psa

Imię i nazwisko	Stanisław Wigura
Pseudonim	-
Stopień	Inżynier mechanik, pilot
Data i miejsce urodzenia	1 kwietnia 1901 r. w Warszawie
Data i miejsce śmierci	11 września 1932 r. w Cierlicko (Czechy)
Jednostka	8 Pułk Artylerii Polowej
Najważniejsze fakty z życia	Udział w wojnie Polsko-Bolszewickiej, Studia na Wydziale Mechanicznym Politechniki Warszawskiej, wraz z Rogalskim i Drzewieckim konstruował i budował samoloty RWD
Osiągnięcia lotnicze	Wygrana w Challenge 1932 r., był współkonstruktorem samolotów: RWD-1, RWD-2, RWD-3, RWD-5, RDW-6, RWD-7. Nie zdążył dokończyć projektu samolotu RDW-8.
Osiągnięcia i zainteresowania pozalotnicze	Zainteresowania mechaniczne

Imię i nazwisko	Jadwiga Piłsudska-Jaraczewska
Pseudonim	-
Stopień	-
Data i miejsce urodzenia	28 lutego 1920 r. ,Warszawa
Data i miejsce śmierci	16 listopada 2014 r. w Warszawie
Jednostka	-
Najważniejsze fakty z życia	<p>Córka Józefa Piłsudskiego, Marszałka Polski, i Aleksandry Piłsudskiej z domu Szczercińskiej. Wychowywała się w Sulejówku i w Warszawie, gdzie mieszkała z ojcem w Belwederze. Uczęszczała do Prywatnego Gimnazjum Żeńskiego Wandy z Posseltów Szachtmajerowej, gdzie przed wybuchem wojny uzyskała świadectwo dojrzałości.</p> <p>Jako 12 latka zainteresowała się lotnictwem, składając modele samolotów. Pierwsze szkolenie szybowcowe odbyła w 1937 r. w Sokolej Górze koło Krzemieńca na Wołyniu, następną kategorię szybowcową zaliczyła w Bezmiechowej w Bieszczadach. Była członkiem Aeroklubu Warszawskiego.</p> <p>W początkowym okresie II wojny światowej wyostała się wraz z matką i siostrą przez Litwę do Sztokholmu a następnie do Wielkiej Brytanii. Studiując od 1940 r. architekturę na Uniwersytecie Cambridge ubiegała się o przyjęcie do Air Transport Auxiliary (ATA), cywilnej organizacji zajmującej się na terenie Wielkiej Brytanii rozprawianiem wyprodukowanych, bądź wyremontowanych samolotów z fabryk i warsztatów do baz RAF. Została zakwalifikowana do ATA w 1942 r. - gdy obniżono wymagania dla kandydatek i rozpoczęto nabór szybowniczek.</p> <p>Etapy zdobywania kolejnych kwalifikacji i związane z nimi przydziały służbowe od 15 lipca 1942 r. :</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkoła pilotażu początkowego IFTS (Initial Flying Training School), uzyskując 1 klasę pilota ATA, -praca pilota rozprawiającego, latając na Magistrach, Hartach i Fairchildach(około 100 godzin spędzonych w powietrzu) -szkoła pilotażu zaawansowanego AFTS (Advanced Flying Training School), zdobywając 14 marca 1943 r. 2 klasę pilota ATA i uprawnienia do rozprawiania bojowych samolotów (m.in. Hurricane'ów i Spitfire'ów), - kurs w White Waltham trwającym od 24 sierpnia do 17 września 1943 r., który dał jej 3 klasę i uprawnienia prowadzenia lekkich samolotów dwusilnikowych, takich jak Anson, Dragon Rapide i Oxford, - stały przydział do jednostki rozprawiania samolotów 1 Ferry Pool w White Waltham. Zajmowała się także służbą "taksówkarską" - latając po różnych bazach lotniczych zabierała na pokład samolotu pilotów ATA, którzy dostarczyli już samoloty i wracali do bazy lub rozwoziła pilotów na lotniska, z których dopiero mieli odebrać samoloty

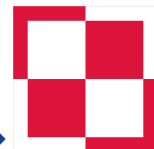

	<p>do rozprawienia. Wielokrotnie odwiedzała polskie jednostki, m.in. dostarczając do dywizjonów myśliwskich Spitfire'y. Piłsudska była jedną z 17 polskich pilotów, w tym jedną z trzech Polek w całym Air Transport Auxiliary.</p> <p>20 stycznia 1944 r. uzyskała zgodę na urlop z ATA celem dokończenia studiów. Dyplom architekta inżyniera zdobyła w 1946 r. w Polskiej Szkole Architektury na Uniwersytecie w Liverpoolu. Studiowała także urbanistykę i socjologię.</p> <p>Po wojnie pozostała na politycznej emigracji w Wielkiej Brytanii, zamieszkała w Londynie. Początkowo projektowała domy (m.in. swój własny) i pracowała w Wydziale Urbanistyki i Planowania Zarządu Miejskiego w Londynie (London County Council). Później wraz z mężem (1944 r., kpt. Andrzej Jaraczewski, oficer Marynarki Wojennej) otworzyła niewielką firmę produkującą lampy, kinkiety i meble własnego projektu, która stanowiła jej źródło utrzymania.</p> <p>Jesienią 1990 r. zdecydowała się na powrót do Polski i osiadła w Warszawie, gdzie mieszkała do końca życia. Zajęła się pracą społeczną w założonej przez siebie Fundacji Rodziny Piłsudskich i Towarzystwie Przyjaciół Instytutów Józefa Piłsudskiego. Wraz z siostrą podjęła starania o odzyskanie od państwa polskiego dworku Piłsudskich w Sulejówku (co się udało w 2000 r.) i utworzenie tam Muzeum Józefa Piłsudskiego. Brała także udział w życiu seniorów lotnictwa, uczestnicząc jako gość w spotkaniach i pokazach lotniczych.</p>
<p>Osiągnięcia lotnicze</p>	<p>Przełot na szybowcu "Delfin" w 1938 r. z Bezmiechowej w Bieszczadach do Łukowa na Podlasiu - dzięki doskonałym warunkom pogodowym w ciągu pięciu godzin pokonała 270 kilometrów, dostarczyła około 230 samolotów 21 różnych typów: dwusilnikowych (Anson, Dragon Rapide, Oxford) oraz jednosilnikowych (Albacore, Auster, Barracuda, Defiant, Fairchild, Firefly, Hart, Harvard, Hurricane, Lysander, Magister, Master, Moth, Mustang, Piper Cub, Proctor, Spitfire, Tutor). Jej łączny nalot wyniósł 312 godzin i 35 minut (w tym 32 godziny i 15 minut na dwusilnikowcach). Największy miała za sterami Magistrów (78 godzin i 5 minut), Fairchildów (61 godzin i 45 minut), Spitfire'ów (41 godzin i 50 minut) oraz Hurricane'ów (28 godzin 25 minut). Podczas półtorarocznej służby (licząc z okresami szkolenia) nie miała żadnego wypadku lotniczego ani nie uszkodziła samolotu. W opinii wystawionej przez brytyjskich przełożonych w listopadzie 1943 r. oceniono ją jako "niezwykle obiecującą pilotkę o umiejętnościach powyżej przeciętnej". Odznaczona Brązowym Krzyżem Zasługi z Mieczami oraz Medalem Lotniczym.</p>
<p>Osiągnięcia i zainteresowania pozalotnicze</p>	<p>Za powojenną działalność odznaczona została Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.</p>

Aktualnie żyjący lotnicy

Imię i nazwisko	Jan Chojnacki
Pseudonim	-
Stopień	Pułkownik Wojsk Lotniczych
Data i miejsce urodzenia	18 września 1923 r. we wsi Susk w powiecie sierpeckim.
Jednostka	Służba lotniskowa Wojsk Lotniczych (1951-1975). Inżynier – specjalista od budowy lotnisk wojskowych i cywilnych.
Najważniejsze fakty z życia	Autor tekstów i melodii hymnów – pieśni Związku Żołnierzy Wojska Polskiego, Ligi Obrony Kraju, Towarzystwa Naukowego Płockiego, hymnu Mazowsza, hymnu Chorągwi Mazowieckiej ZHP i trzech śpiewników harcerskich z jego utworami, monografii biograficznych i regionalnych, tomików poetyckich.
Osiągnięcia lotnicze	Oprócz udziału w budowie kilkudziesięciu lotnisk, jego największym osiągnięciem jest pierwsze naukowe opracowanie historii polskich lotnisk wojskowych i cywilnych, zamieszczone w książce „Z historii polskiego lotnictwa wojskowego 1918-1939” (Warszawa 1978). Zastępca działacza lotnictwa sportowego i Aeroklubu RP.
Osiągnięcia i zainteresowania pozalotnicze	Muzyka, poezja, historia wojskowości i regionu, malarstwo, a przede wszystkim harcerstwo, które w roku 1936 rozpoczynał w gimnazjum w Sierpcu a kontynuował w Płocku. W roku 1945 odtwarzał oraz prowadził macierzystą 98 Mazowiecką Drużynę Harcerzy. Należał do komendy hufca ZHP w Sierpcu, następnie Płocku. Przez szereg lat wybierany był do Rady Chorągwi Płockiej i z jej ramienia brał udział w trzech krajowych zjazdach ZHP. Posiada stopień Harcerza Rzeczypospolitej oraz harcmistrza. Podejmował też zadania teoretyczno-wychowawcze, np. w książce: „Druhu Drużynowy, pogadajmy o harcerskim sposobie bycia.” Przez parę lat pełnił w Warszawie funkcję wiceprzewodniczącego Krajowej Rady Harcerskich Kręgów Seniorów (Dzisiaj Wydział Seniorów GK ZHP) i z jej ramienia brał udział w konferencjach międzynarodowego ruchu skautów dorosłych (ISGF). Przetłumaczył na język polski hymn tego stowarzyszenia, jak również Hymn Europy. Organizator i wykonawca kilkudziesięciu wieczorów przy harcerskim ognisku w własnych gawędach, piosenkami m.in. podczas Ogólnopolskich Zjazdów Seniorów ZHP.

Imię i nazwisko	Michał Bartler
Pseudonim	-
Stopień	-
Data i miejsce urodzenia	26 września 1982 r. w Puławach
Jednostka	-

Najważniejsze fakty z życia	Przygodę z lotnictwem rozpoczął w wieku 15 lat, już po roku wylatał srebrną odznakę szybowcową, od początku pasjonowało go latanie rajdowo-nawigacyjne
Osiągnięcia lotnicze	Występ w rajdowo-nawigacyjnej kadrze juniorów, podczas rozgrywanych w Herning (Dania) XVI Mistrzostwach Świata w Lataniu Precyzyjnym był najmłodszym uczestnikiem spośród 70 zawodników z 12 państw, 3-krotny mistrz Polski Juniorów, wice mistrz Polski Seniorów

Propozycja dla hufca

Konkursy

Forma do wykorzystania w przypadku braku możliwości organizacji wydarzenia z osobistym udziałem całej społeczności hufca ze względu na obostrzenia epidemiologiczne. Konkursy grupowe w podziale na wszystkie grupy metodyczne – dla drużyn lub zastępów/patroli zadaniowych.

- Modelarski

Stworzenie modelu wybranego samolotu w odpowiedniej skali na podstawie materiałów dostępnych na stronie [www.Fundacji "Lotniczy Lublin"](https://www.fundacjalotniczylublin.pl/biblioteka.html) - <https://www.fundacjalotniczylublin.pl/biblioteka.html>

Przy realizacji zadania istnieje możliwość zdobywania sprawności zuchowej – modelarz lub harcerskiej – modelarz kartonowy*, modelarz redukcyjny**, modelarz konstruktor***.

- Plastyczny

Przykładowe tematy konkursów:

- Podniebny transport przyszłości
- Asy Polskiego Lotnictwa
- Lotnictwo Polskie w wybranym okresie, np. XX wieku, obecnie
- Transport lotniczy w przeszłości i przyszłości
- Mój podniebny bohater

- Na gawędę

Konkurs przeznaczony dla kadr drużyn i instruktorów. Tematyka dowolna, związana z Polskimi Lotnikami. Finalnie można wydać zbiór gawęd w formie papierowej na podstawie zebranych prac.

Festiwal piosenki lotniczej

- Udział w Festiwalu Piosenki Lotniczej o Laur Dowódcy Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych, który w tym roku odbywa się online. Zgłoszenia do 30.09.2020r. dla wędrowników i/lub kadry hufca powyżej 16 roku życia
<https://klubdgrsz.wp.mil.pl/pl/pages/regulamin-karta-zgloszen-oswiadczenie-festiwalu-piosenki-lotniczej/>
- Organizacja hufcowego festiwalu
- Źródła pieśni i piosenek o tematyce lotniczej:
<https://www.fundacjalotniczylublin.pl/audio.html>
- „Dotykając nieba” - śpiewnik pieśni i piosenek lotniczych:
<https://muzeumsp.pl/zaplanuj-wizyte/sklep-muzealny/>

Wieczornica dla kadry

Jest to forma, którą można wykorzystać na spotkaniu z kadrą czy też wspólnym wyjeździe (biwak kadry, zimowisko, itp.). Powinien być to wieczór z jakąś postacią, warto wybrać najbliższego kadrze lotnika i całą formę poświęcić właśnie jemu. Można rozpocząć od przeczytania informacji na temat postaci, opowiedzenia gawędy, a następnie przejść do dyskusji przy kubku gorącej herbaty. Dyskutować można o wszystkim związanym z daną postacią. Od wartości, które mogły

kierować jej życiem, poprzez wybory, których dokonała, po same przemyślenia nad proponowanym w kampanii bohaterem- Polskimi Lotnikami.

Wędrówka z przemyśleniami

Forma, którą można przeprowadzić zarówno zdalnie, jak i podczas hufcowego wydarzenia, imprezy czy też wyjazdu. Wcześniej programowiec wraz z zespołem programowym powinien przygotować teksty do przemyślenia w trakcie wędrówki. Mogą to być informacje o kilku lotnikach wraz z ich osiągnięciami albo można się skupić na tylko jednej postaci i o nią oprzeć całą wędrówkę. Można opisać krótko różne wydarzenia z życia tej osoby i zadać pytania uczestnikom: "Jak Ty byś postąpił?", "Co Ty byś zrobił w tej sytuacji?", "Czy byłbyś zdolny do takiego poświęcenia?", "Czy takie poświęcenie miało sens?" itp. Można również ogłosić w hufcu konkurs na wędrówkę z przemyśleniami i w ten sposób wyłonić te, z którymi się będzie pracowało.

Organizując wędrówkę w trakcie wyjazdu czy też imprezy, warto rozstawić punktowych czytających teksty przemyśleń, a uczestnicy pomiędzy kolejnymi punktami będą mieli czas na własne refleksje. W formie zdalnej wybieramy jeden dzień, kiedy uczestnicy wybiorą się w różnych miejscach na wędrówkę. Przemyślenia udostępnione są w formie dokumentu tekstowego lub też nagrania do odsłuchania. W formie zdalnej warto zadbać o to, żeby uczestnicy zrobili zdjęcia z wędrówki i umieścili je w mediach społecznościowych z odpowiednimi hashtagami. Pozwoli to na śledzenie wydarzenia, ale również na popularyzację Kampanii Bohater.

Miejsca do odwiedzenia

Razem z kadrą czy też drużynami warto odwiedzić różne miejsca związane z Polskimi Lotnikami. Do tych miejsc można zorganizować wycieczkę, rajd pieszy czy też biwak.

- Muzeum Lotnictwa Polskiego Al. Jana Pawła II 39, 31-864 Kraków 28.
<http://muzeumlotnictwa.pl/muzeum/pl/>
- Muzeum Wojska Polskiego Aleje Jerozolimskie 3, 00-495 Warszawa
<http://www.muzeumwp.pl/>
- Muzeum Spadochroniarstwa i Wojsk Specjalnych im. ppłk. Adolfa Pilcha Willa "Agawa"
<http://www.muzeum-spadochroniarstwa.pl/>
- Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie ul. Lotników Polskich 1, 08 - 530 Dęblin
<https://muzeumsp.pl>
- Park trampolin – „Strefa wysokich lotów” Lublin ul. Cisowa 11, 20-703 Lublin
<https://strefawysokichlotow.pl>
- Port lotniczy Lublin Króla Jana III Sobieskiego 1, 21-040 Świdnik
<https://www.airport.lublin.pl/b2b/edu/>
- Aeroklub Lubelski - Radawiec Duży 272A, 21-030 Motycz, Polska
<https://www.aeroklub.lublin.pl/aktualnosci/>
- Aeroklub Ziemi Zamojskiej Mokre 115, 22-400 Zamość
<http://www.aeroklubzamosc.pl>

Filmy

Poniżej przedstawiamy listę filmów, z których można skorzystać na różnych zbiórkach i spotkaniach.

- **303. Bitwa o Anglię (ang. Hurricane)** – brytyjsko-polski film wojenny z 2018 roku w reżyserii Davida Blaira. - Akcja filmu rozgrywa się w czasie bitwy o Anglię podczas II wojny światowej. Kiedy Royal Air Force przegrywa z Luftwaffe walkę w przestworzach, na pomoc Brytyjczykom przybywają polscy lotnicy – Jan Zumbach, Witold Urbanowicz, Mirosław Ferić i Witold Łokuciewski. Niedługo później utworzony zostaje 303. Dywizjon Myśliwski im. Tadeusza Kościuszki.
- **Dywizjon 303. Historia prawdziwa** – polsko-brytyjski dramat wojenny z 2018 roku w reżyserii Denisa Delića, z Maciejem Zakościelnym i Piotrem Adamczykiem w rolach głównych, według scenariusza w oparciu o wątki z powieści Arkadego Fiedlera Dywizjon 303. Grupa polskich lotników bierze udział w obronie Anglii przed nalotami niemieckimi w czasie II wojny światowej. Początkowo niechętni Anglicy, widząc doskonałe wyszkolenie i odwagę młodych Polaków, pozwalają im na wzięcie czynnego udziału w walce za sterami brytyjskich samolotów. Wśród asów polskiego lotnictwa jest m.in. były wykładowca szkoły lotniczej w Dęblinie Witold Urbanowicz, który dowodzi filmowym Dywizjonem 303. Czas między lotami lotnicy spędzają ze sobą w brytyjskich kantynach, gdzie zawierają znajomości z Anglikami, zakochują się i manifestują swoje przywiązanie do Polski.
- **Dziewczyna szuka miłości** - polski melodramat z 1938 roku. Jerzy jest młodym, inteligentnym i przystojnym ślusarzem oraz konstruktorem-pilotem amatorem z Woli, ubogiego przedmieścia stolicy. Ma pomysły na zrewolucjonizowanie lotnictwa, jednak brak mu środków na ich realizację. Przypadkowo poznaje milionera Kotlicę i jego córkę Janinę, gdy w pobliżu warsztatu Jerzego psuje się ich kabriolet Steyr 220. Kotlica dorobił się swojej fortuny w Brazylii. Jerzy buduje nowy model samolotu własnej konstrukcji, który niestety rozpada się podczas próbnego startu. Okazuje się, że milioner Kotlica stara się o otwarcie stałej komunikacyjnej linii lotniczej łączącej Polskę i Brazylię. Tymczasem z Brazylii przyjeżdża Korzoń, czterdziestoletni kandydat do ręki Janiny, którego ofertę dziewczyna początkowo odrzuca. Młodzi zakochują się w sobie, jednak Jerzy opuszcza ukochaną wskutek intrygi uknutej przez Witolda, który zazdrości Jerzemu Janiny, a także talentów lotniczych. Wsparcie Kotlicy sprawia jednak, że Jerzy kończy politechnikę i szkołę lotniczą, buduje nowy samolot (RWD-11) i postanawia wyruszyć nim w daleki rejs do Rio de Janeiro. Pionierska konstrukcja ma być zdolna do rozwijania prędkości przekraczającej 500 km/h i pokonania bez międzylądowania trasy z Polski do Brazylii, a nazwana zostaje Wola. W Brazylii milioner Kotlica osobiście zabiega o utworzenie linii lotniczej Polska-Brazylia. Jej sfinansowanie przez miejscową Polonię uzależnione jest od szczęśliwego wylądowania samolotu. Niedopatrzanie Witolda, który także pracował przy budowie samolotu, powoduje tymczasem wadę radia samolotu. Nad Oceanem Atlantyckim samolot Jerzego doznaje awarii i leci złym kursem, co oznacza, że może nie wystarczyć paliwa do lądu. Dręczony wyrzutami sumienia Witold

popętnia samobójstwo. Ostatecznie samolot oraz pilot jednak nie zawodzą, lądują szczęśliwie w Rio i udaje się stworzenie nowej linii handlowej.

- **Pierwszy start** – polski film obyczajowy z 1950. Kręcono go na lotnisku Żar koło Żywca. Film przedstawia dzieje młodego urwisa, który w szkole szybowcowej na górze Żar w Międzybrodziu Żywieckim przekształca się w rekordzistę lotów i ucznia świecącego przykładem. Na początku Tomek lekceważy sobie jednak naukę, zostaje więc odesłany do domu. Sytuacja zmienia się, gdy na polu obok jego domu ląduje szybowiec z chorym kolegą z kursu szybowcowego. Nadciągająca burza uniemożliwia zabezpieczenie stojącego na polu szybowca - Tomek postanawia wystartować i odprowadzić szybowiec na lotnisko. Znowu poznając smak latania, zmienia swoje podejście do nauki.
- **Sprawa pilota Maresza** – barwny polski film fabularny z 1955 w reżyserii Leonarda Buczkowskiego, na podstawie powieści Janusza Meissnera zatytułowanej „Niebieskie drogi”. Wszedł na ekrany w 1956. W atrakcyjnej, sensacyjnej formie ukazywał różne postawy lotników, którzy po powrocie ze służby w RAF od 1947 pracowali w kraju.
- **Musical Piloci** - Tłem dla wielkiego uczucia łączącego Jana, młodego polskiego pilota wojskowego i Ninę, warszawską aktorkę kabaretową i piosenkarkę, są dramatyczne wydarzenia historyczne lat 30. i 40. ubiegłego wieku – przede wszystkim Bitwa o Anglię, w której niezwykle doniosłą rolę odegrali polscy piloci.
- **Samoloty (film animowany Disney)** - Dusty, samolot rolniczy, mały rozmiarem, ale wielki duchem, marzy o wystartowaniu w największym w historii wyścigu powietrznym dookoła świata. Jednak w przeciwieństwie do uczestników zawodów nie jest stworzony do ścigania się i w dodatku cierpi na... lęk wysokości. Dzięki wsparciu przyjaciół i wielkiej odwadze Dusty spełni swoje marzenia i poszybkuje ku przygodzie życia. "Samoloty" to niezwykle film, który pokazuje, że dzięki sile charakteru, odwadze i przyjaźni można wzbić się ponad przeciętność i osiągnąć nieosiągalne.

Propozycja dla metodyki zachowej

Zuchowe propozycje ogólne

W pierwszej chwili możemy odnieść wrażenie, że Kampania Bohater na poziomie gromad zuchowych będzie nastęrczać wiele problemów. Po głębszej analizie można dostrzec, że Polscy Lotnicy stwarzają mnóstwo możliwości do pracy z najmłodszymi. Mamy do wyboru wiele sprawności zespołowych, które ładnie wpisują się w tego bohatera. Poszukiwacz nieznanego lądu, Podróżnik po..., Lotnik, Radiowiec, Żołnierz, Tytus. Poniżej przedstawiamy propozycję cyklu najmniej spodziewanej sprawności - Tytusa.

Cykl sprawnościowy "Tytus"

Sprawność „Tytus”

1. Czytaliśmy komiksy o Tytusie, Romku i A'Tomku lub oglądaliśmy film o tych bohaterach.
2. Urządziliśmy pracownię profesora T. Alenta.
3. Odwiedziliśmy Wyspy Nonsensu.
4. Odwiedziliśmy ojczyznę Tytusa – Trapezfik.
5. Zbudowaliśmy pojazd, którym wyruszyliśmy po przygody.
6. Inscenizowaliśmy przygody trójki przyjaciół.
7. Uczłowieczaliśmy Tytusa poprzez zdobywanie wiedzy i rozwój różnych umiejętności, np. uplastycznianie, umuzykalnianie lub w inny sposób, sami też przy tym zdobywając wiedzę i umiejętności.
8. Walczyliśmy z fiołem lub księciem Saligią.

Jest to bardzo wdzięczny cykl, który uczy zuchy pracy w grupie, ale również uwrażliwia ich empatię. Warto połączyć go z Kampanią Bohater, ponieważ przygody, które przeżywali Tytus, Romek i A'Tomek idealnie wprowadzą dzieci w świat polskich lotników i pozwolą im przeżyć wspaniałe przygody, ucząc się nowych rzeczy o polskich bohaterach.

Zdobywając tę sprawność zespołową, warto zaproponować zuchom zdobywanie takich sprawności indywidualnych: modelarz, łamigłowa, kronikarz, meteorolog, sobieradek.

Konspekty zbiorok metodyki wychowawczej

Konspekt 1.

Temat	Wizyta w pracowni profesora T. Alenta		
Cel	Zapoznanie zuchów z zasadami pracy w grupie.		
Zamierzenia	<p>Po zbiórce zuchy będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znały zasady pracy w grupie. • Lepiej funkcjonowały w grupie rówieśniczej. • Nawiązywały nowe przyjaźnie z zuchami z gromady. 		
Miejsce	Harcówka		
Potrzebne materiały	kartki, kredki, długopisy, szary papier, marker		
Optymalna liczba uczestników	20		
Czas trwania	90 minut		
PRZEBIEG			
Nr	Forma	Czas	Materiały
1.	ZZ, ZiO - obrzędowe rozpoczęcie zbiórki zgodne z tradycją gromady. Razem z zuchami bierze w nim udział dwóch harcerzy – Romek i A'Tomek (mogą to być ucharakteryzowani przybocznymi), ewentualnie może zuchy odwiedzić tylko jeden z przyjaciół Tytusa (w zależności od możliwości gromady).	5 min.	-
2.	<p>Romek i A'Tomek opowiadają zuchom o Tytusie i prośbie Papcia Chmiela:</p> <p>Papcio Chmiel chciał coś narysować, żeby zostać sławnym. Nie miał pomysłu, co by to mogło być, był więc trochę zdenerwowany i przez przypadek wylał mu się tusz w kolorze sjeny palonej. Powstała na podłodze plama bardzo przypominająca małpkę – Papcio dorysował kilka kresek, oczy, nos i... jego rysunek ożył, a na dodatek mówił po ludzku!</p> <p>Papcio nazwał swoją małpkę Tusz de Zoo i chciał się z nią zaprzyjaźnić, ale ta zamiast przytulić się do Papcia – ugryzła go i zaczęła demolować pracownię. Papcio wezwał więc zuchy na pomoc, abyśmy pomogli mu ją uczłowieczyć! Zmieniliśmy jej imię na bardziej ludzkie – Tytus (ponieważ nie ma imienia Tusz i nie mógłby obchodzić imieniem),</p>	5 min.	-

	<p>ubraliśmy Tytusa po ludzku i... musimy go teraz wszystkiego nauczyć.</p> <p>Gawędę gości drużynowy może zastąpić oglądaniem filmu „Narodziny Tytusa”, po którym poinformuje zuchy, że Romek i A'Tomek poprosili o pomoc w uczłowieczeniu Tytusa.</p>		
3.	<p>Krąg Rady - zuchy postanawiają pomóc w uczłowieczaniu Tytusa.</p>	5 min.	-
4.	<p>Piosenki i pląsy - zuchy uczą się piosenki z filmu „Tytus, Romek i A'Tomek”, po zaśpiewaniu której przychodzi do nich Tytus.</p> <p>Kto nas rozweseli dziś, Ani kotek ani miś, Tytus, który chce zostać człowiekiem, Od wygłupów jest on spec, Życie nudne jest bez hec. Pewnie przejdzie mu jednak to z wiekiem. Już nie mała, lecz nie ludź, Tytus, dokąd? – wróć! – Słucham? Zaraz zacznie się akcja, Bez ciebie to żadna atrakcja, Tytus, my kochamy cię. – No, to do was spadam, – No, to do was spadam. Hej!</p> <p>Tytus przyłącza się do śpiewających dzieci, zadając pytanie: „Słucham?” oraz śpiewając „No, to do was spadam” i siada z zuchami w kręgu.</p>	15 min.	-
5.	<p>Gry i ćwiczenia - drużynowy proponuje zuchom i Tytusowi wykonanie kilku ćwiczeń, żeby zobaczyć, co potrafią. Tytus przerywa mu i proponuje ćwiczenia według swojego pomysłu: pisanie oburącz, równoczesne czytanie przez zuchy na głos różnych tekstów i zapamiętywanie ich.</p> <p>Podsumowując te ćwiczenia, drużynowy zadaje zuchom pytania: Czy łatwo jest pisać obiema rękami? Czy można się nauczyć czegoś, kiedy wszyscy równocześnie głośno czytają? Czy zuchy zapamiętały coś z tego, co czytały inne dzieci?</p>	15 min.	kartki, kredki, długopisy
6.	<p>Piosenki i pląsy- Wykonując pląs „Głowa, ramiona”, zuchy razem z drużynowym sprawdzają, czy Tytus zna części ciała:</p> <p>Głowa, ramiona, Kolana, pięty. (x 3) Głowa, ramiona, Kolana, pięty, Oczy, uszy, usta, nos.</p> <p>Zuchy pokazują na sobie to, o czym śpiewają. Drużynowy może utrudniać zadanie i pokazywać</p>	10 min.	-

	dla zmylenia ich w tym czasie inne części ciała. Płas należy powtórzyć kilka razy, przyspieszając tempo śpiewania i wykonywania ruchów.		
7.	Krąg Rady - zuchy wspólnie z Tytusem zastanawiają się, jak powinna wyglądać praca w grupie i spisują zasady, do których będą się stosować razem z małą. Jest to kolejny krok ku uczłowieczeniu Tytusa.	10 min.	szary papier, marker
8.	Majsterka - zuchy razem z Tysusem mają za zadanie narysowanie swojej paczki przyjaciół.	10 min.	kartki, kredki
9.	ZZ, ZiO - obrzędowe zakończenie zbiórki zgodne ze zwyczajem gromady.	10 min.	-

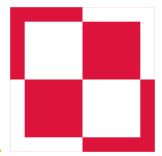
Konspekt 2.

Temat	Budujemy wehikuł czasu		
Cel	Rozwinięcie wśród zuchów umiejętności orientacji w terenie.		
Zamierzenia	Po zbiórce zuchy będą: <ul style="list-style-type: none"> • Znały podstawowe znaki patrolowe. • Znały zasady panujące w lesie. • Potrafiły poruszać się po lesie. 		
Miejsce	Park, las		
Potrzebne materiały	tektura, bibuła, nożyczki, kleje, taśmy klejące, kolorowe kartki, flamastry		
Optymalna liczba uczestników	20		
Czas trwania	90 minut		
PRZEBIEG			
Nr	Forma	Czas	Materiały
1.	ZZ, ZiO - obrzędowe rozpoczęcie zbiórki zgodne z tradycją gromady.	5 min.	-
2.	Krąg Rady - Tytus opowiada zuchom, że przechadzając się po lesie, zgubił materiały na tajemniczą maszynę. Jego przyjaciele już wyruszyli w ich poszukiwaniu, ale żeby wszystko przyspieszyć Romek i A'Tomek zostawili pewnie znaki dla zuchów.	5 min.	-
3.	Gry i ćwiczenia - zuchy dzielą się na szóstki. Z każdą szóstką porusza się opiekun. Szóstki podążają za znakami pozostawionymi przez Romka i A'Tomka. Każda szóstka ma znaki patrolowe w innym kolorze. Oprócz tego otrzymują po drodze zadania do wykonania jak w klasycznych podchodach. Na koniec każda szóstka odnajduje paczkę z materiałami.	40 min.	kolorowe kartki, paczki z materiałami (wyszczególnione poniżej)
4.	Majsterka - Tytus, Romek i A'Tomek opowiadają zuchom o tajemniczym wehikule czasu. Wspólnie ze znalezionych materiałów konstruują jeden, żeby móc się przenieść w przeszłość.	20 min.	tektura, bibuła, nożyczki, kleje, taśmy klejące, kolorowe kartki, flamastry
5.	Krąg Rady - Tytus opowiada zuchom, że chciałby się przenieść do Wielkiej Brytanii 1942 roku, żeby poznać lotników z polskich dywizjonów. Wspólnie z zuchami decydują się, żeby to zrobić. Po odpaleniu maszyny do zuchów przychodzi Jadwiga Piłsudska-Jaraczewska i opowiada zuchom, kim jest.	10 min.	-
6.	ZZ, ZiO - obrzędowe zakończenie zbiórki zgodne ze zwyczajem gromady.	10 min.	-

Konspekt 3.

Temat	A kim jest ta pani?		
Cel	Zapoznanie zuchów z sylwetką Jadwigi Piłsudskiej-Jaraczewskiej.		
Zamierzenia	<p>Po zbiórce zuchy będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wiedziały, kim była Jadwiga Piłsudska-Jaraczewska. • Znały najważniejsze fakty z życia Jadwigi. • Chętniej poznawały historię polskich lotników. 		
Miejsce	Harcówka		
Potrzebne materiały	kartki, sznurek, dziurkach, informacje o JPJ, puzzle o JPJ		
Optymalna liczba uczestników	20		
Czas trwania	90 minut		
PRZEBIEG			
Nr	Forma	Czas	Materiały
1.	ZZ, ZiO - obrzędowe rozpoczęcie zbiórki zgodne z tradycją gromady.	5 min.	-
2.	Gry i ćwiczenia - zuchy otrzymują w szóstkach puzzle z faktami z życia Jadwigi Piłsudskiej-Jaraczewskiej, ich zadaniem jest ułożenie tych rozsypanek.	10 min.	Puzzle o Jadwidze
3.	Teatr samorodny - zuchy w szóstkach mają przedstawić scenki z życia Jadwigi Piłsudskiej-Jaraczewskiej.	15 min.	-
4.	Majsterka - zuchy wykonują papierowe samoloty origami, do których przyczepiają krótką informację na temat Jadwigi Piłsudskiej-Jaraczewskiej.	20 min.	Kartki, sznurek, dziurkach, informacje o JPJ
5.	<p>Zwiad - zuchy szóstkami przeprowadzają zwiad po okolicy, pytając przechodniów o polskich lotników, a w szczególności o Jadwigę Piłsudską-Jaraczewską.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy zna Pan/Pani jakichś polskich lotników? • Czy wie Pan/Pani, kim była Jadwiga Piłsudska-Jaraczewska? <p>Na zakończenie każdej rozmowy zuchy opowiadają o Jadwidze Piłsudskiej-Jaraczewskiej każdej osobie, z którą rozmawiali i wręczają jej papierowy samolot z informacją o lotnicze.</p>	30 min.	-
6.	ZZ, ZiO- obrzędowe zakończenie zbiórki zgodne ze zwyczajem gromady.	10 min.	-

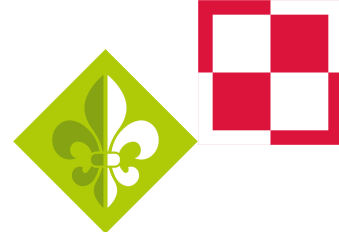
Konspekt 4.

Temat	Od samolotu braci Wright po myśliwce Dywizjonu 303		
Cel	Zapoznanie zuchów z historią lotnictwa.		
Zamierzenia	Po zbiórce zuchy będą: <ul style="list-style-type: none"> • Wiedziały, jak wyglądał pierwszy samolot. • Znały najważniejsze i najbardziej znane typy samolotów. • Znały wkład Polaków w historię lotnictwa. 		
Miejsce	Harcówka		
Potrzebne materiały	rzutnik, laptop, głośniki, przedłużacz, farby		
Optymalna liczba uczestników	20		
Czas trwania	90 minut		
PRZEBIEG			
Nr	Forma	Czas	Materiały
1.	ZZ, ZiO - obrzędowe rozpoczęcie zbiórki zgodne z tradycją gromady.	5 min.	-
2.	Film - Jadwiga P-J zaprasza wszystkie zuchy wraz z Tytusem do obejrzenia filmu "Byli sobie wynalazcy- bracia Wright i lotnictwo".	30 min.	rzutnik, laptop, głośniki, przedłużacz
3.	Gry i ćwiczenia - Tytus proponuje zuchom zabawę w samoloty i lotniska. Zuchy dobierają się w trójki. Dwie osoby z trójki łąpią się za ręce, tworząc w ten sposób lotnisko, a osoba w środku jest samolotem. Jeden samolot pozostaje bez lotniska. Na sygnał wszystkie samoloty wylatują w powietrze, a na kolejny muszą zlecieć na lotniska. Ponownie zostaje ktoś bez lotniska.	10 min.	-
4.	Gawęda - Jadwiga opowiada Tytusowi i zuchom gawędę o lotnikach z Dywizjonu 303.	10 min.	-
5.	Majsterka - zuchy mają za zadanie namalowanie wybranego samolotu z tych, które dzisiaj widzieli. Do malowania mają używać palców i farb.	20 min.	farby
6.	Krąg Rady - Tytus opowiada, że dzieje się z nim coś złego. Wciąż ma ochotę psocić. Prosi zuchy, żeby mu pomogły zapanować nad fiołem. Żeby to zrobić muszą wykonać jak najwięcej dobrych uczynków między zbiórkami.	5 min.	-
7.	ZZ, ZiO - obrzędowe zakończenie zbiórki zgodne ze zwyczajem gromady.	10 min.	-

Konspekt 5.

Temat	Czas pokonać fiota!		
Cel	Wykształcenie w zuchach umiejętności pracy w grupie oraz szukania nietypowych rozwiązań.		
Zamierzenia	Po zbiórce zuchy będą: <ul style="list-style-type: none"> • Potrafiły działać razem, • Wspólnie szukać rozwiązań problemów, • Znały siłę pracy grupowej. 		
Miejsce	Park		
Potrzebne materiały	zaszyfrowane wiadomości, kartki, długopisy, piłki, pytania do quizu		
Optymalna liczba uczestników	20		
Czas trwania	90 minut		
PRZEBIEG			
Nr	Forma	Czas	Materiały
1.	ZZ,ZiO- obrzędowe rozpoczęcie zbiórki zgodne z tradycją gromady.	5 min.	-
2.	Krąg Rady - Romek i A'Tomek opowiadają, że Tytus dostał fiota i zaczął szaleć. Potrzebuje, żeby przypomnieć mu wszystko, co się dotąd działo i jak być człowiekiem, żeby się uspokoić.	5 min.	-
3.	Gry i ćwiczenia - zuchy biorą udział w quizie wiedzy o lotnictwie i Jadzwidze PJ. W quizie biorą udział całe szóstki, zdobywając punkty.	20 min.	pytania do quizu
4.	Gry i ćwiczenia - zuchy biorą udział w wyścigu rzędów, w którym pokazują Tytusowi, w jaki sposób powinno się skakać na jednej nodze, chodzić na czworaka, podawać sobie piłkę pod nogami, itp.	20 min.	piłki
5.	Gry i ćwiczenia- szóstki dostają zaszyfrowane wiadomości, w których ukryte jest wytłumaczenie, co mają zrobić, żeby Tytus przestał mieć fiota i żeby mogły wrócić do terazniejszości.	10 min.	zaszyfrowane wiadomości, kartki, długopisy
6.	Krąg Rady - odczarowujemy fiota Tytusa oraz przenosimy się do terazniejszości, żegnając się z Jadwigą PJ. Po powrocie do pracowni profesora T.Aleanta razem z Tytusem, Romkiem i A'Tomkiem rozmawiają o zdobywanej sprawności. Wspólnie zastanawiają się, czy powinni zdobyć sprawność zespołową Tytusa.	10 min.	-
7.	ZZ,ZiO - obrzędowe zakończenie zbiórki zgodne ze zwyczajem gromady.	10 min.	-

Propozycja dla metodyki harcerskiej

Harcerskie propozycje ogólne

Turniej zastępów

Organizator: drużyna/szczep/namiestnictwo/hufiec

Sugerowany czas trwania: 3 miesiące

Sugerowana liczba punktów za zadanie: 3

Organizator ogłasza turniej dla grupy docelowej. Zadania mogą być realizowane podczas zbiórek drużyny, zbiórek zastępów oraz jako zadanie międzyzbiórkowe. Zastępowi po wykonaniu elementu turnieju dostarczają drużynowemu krótki opis wykonania z załącznikami w postaci zdjęć/filmów, jeśli zastęp takie posiada. Drużynowy przesyła zadania do organizatora, który ocenia wykonanie pod kątem zaangażowania członków oraz efektu końcowego, i przydziela punkty. Nie trzeba realizować wszystkich elementów, jednak zastęp z największą liczbą punktów wygrywa turniej. Przedstawione poniżej zadania są jedynie propozycją, w turnieju można potraktować je wybiórczo lub też zaproponować inne zaprojektowane na potrzeby swojego środowiska.

Przykładowe zadania nawiązujące do różnych obszarów rozwoju personalnego (fizycznego, emocjonalnego, intelektualnego, społecznego i duchowego):

1. Odpowiedzialność (obszar społeczny) - każdy zastęp podziel na pary, w każdej parze jedna osoba będzie miała za zadanie pełnić rolę pilota i poprowadzić drugą z zawiązanymi oczami przez labirynt z przeszkodami (można go ustawić z krzesel bądź sznurka). Tylko pilot widzi labirynt. Jedynie za pomocą głosu musi sprawić, by druga osoba bezpiecznie dotarła na koniec labiryntu (idąc wyznaczoną drogą, nie zahaczając o sznurek ani krzesła). Punktowy zapisuje czas wykonania zadania przez cały zastęp. W podsumowaniu zadania należy podkreślić odpowiedzialność, jaką lotnicy biorą na innych pasażerów oraz zaufanie, jakim obdarzają ich ludzie.
2. Konsekwencja (obszar duchowy) - przypomnijcie sobie historię Dedala i Ikar (do przeczytania zał. 1). Porozmawiajcie na temat tego, co chciał osiągnąć Ikar, a co Dedal - czym różniło się ich podejście w osiągnięciu celów? Który z nich przewidywał konsekwencje swojego postępowania? W podsumowaniu zadania należy podkreślić fakt, że lotnicy muszą podejmować decyzje po szczególnym przemyśleniu, jakie będą miały konsekwencje. Każdy zastęp, który sformułuje poprawne wnioski, dostaje punkt.
3. Równowaga (obszar fizyczny) - lotnicy muszą być bardzo sprawni fizycznie. Powinni odznaczać się równowagą, ale także wytrzymałością. Wraz z innym zastępem przeprowadźcie test równowagi. Waszym zadaniem jest utrzymanie się jak najdłużej na jednej nodze. Punkt zdobywa zastęp, którego członek/członkowie wytrzymają dłużej (kto dotknie drugą nogą ziemi - odpada).

4. Komunikacja (obszar intelektualny) - zapoznajcie się z alfabetem semaforowym - sposobem przekazywania informacji przy użyciu chorągiewek (zał. 2). Podzielcie się na zespół, który będzie nadawał wiadomość i ten, który ją odbierze. Punktowy przekazuje tekst [samolot będzie lądował o godzinie pierwszej w Krakowie] i liczy czas nadawania i odkodowywania go.
5. Opanowanie (obszar emocjonalny) - punktowy wprowadza w zadanie: Wyobraźcie sobie, że jesteście załogą samolotu. Lecicie nad oceanem. Nagle następuje awaria, która może spowodować katastrofę, ale jest niła szansa, że uda Wam się ją pokonać. Musicie sformułować komunikat dla pasażerów, w którym poinformujecie ich o zaistniałej sytuacji. Pamiętajcie, że nie możecie wywołać paniki. W ocenie zadania należy wziąć pod uwagę słowa, jakich użyli harcerze oraz na ile zgodnie z prawdą poinformowali pasażerów. W podsumowaniu należy zaznaczyć, że lotnicy muszą umieć powstrzymać nawet trudne emocje, a także reagować na emocje innych.
6. Tradycja (obszar intelektualny) - każdy patriota powinien znać symbol polskiego lotnictwa. Zadaniem zastępu jest zrobienie z dostępnych materiałów szachownicy lotniczej (Zał. 3), zrobienia sobie z nią zdjęcia zastępem i umieszczenia zdjęcia w mediach społecznościowych zastępu/drużyny przy okazji wybranej rocznicy związanej z polskim lotnictwem. Przy zdjęciu powinna znajdować się krótka notatka upamiętnianego wydarzenia przygotowana przez zastęp. Przykładowe daty w załączniku nr 4.
7. Poczucie rytmu (obszar społeczny) - zarówno w przypadku wojsk lądowych, jak i powietrznych, dobra pieśń budowała wspólnotę, zagrzewała do walki oraz synchronizowała zespół. Zadaniem zastępu jest wybranie piosenki związanej z lotnictwem, nauczenie się jej i zaśpiewanie podczas ogniska drużyny/szczepu/hufca przy okazji śpiewanek. Przykładowe utwory: "Marsz lotników" - Marsz Polskiego Lotnictwa - Lotnik, skrzydlaty władca świata, "Skrzydła nad Kazimierzem" (sł. i muz. A. Królikowski).
8. Synchronizacja (obszar fizyczny) - lotnicy nie latają pojedynczo, a w grupach zwanych eskadrami (tak jak harcerze nie pracują sami, a w zastępach). Synchronizacja wykonywanych czynności jak zwroty, czy też artystyczne figury powietrzne jest kluczowa dla zachowania bezpieczeństwa. Tak jak lotnicy w eskadrach, tak i harcerze w zastępach powinni pracować nad zgraniem. W zastępach przeprowadzona będzie zabawa "siódemki". Uczestnicy, stojąc w kręgu, klaszczą najpierw w swoje (własne) dłonie, a potem w dłonie sąsiadów i właśnie tym momencie kolejne osoby odliczają do 7. Po liczbie 7 następują ruchy w kolejności:
 - 1) pod prawym kolanem,
 - 2) pod prawym i lewym kolanem,
 - 3) to co poprzednio i za sobą,

- 4) to co poprzednio i nad głową,
- 5) to co poprzednio i w prawą piętę,
- 6) to co poprzednio i w lewą piętę,
- 7) to co poprzednio i podskok z obrotem.

Między kolejnymi ruchami zawsze jest klaśnięcie w dłoń. Filmik przedstawiający wykonanie ćwiczenia:

<https://www.youtube.com/watch?v=fR0ZCKymdos&feature=youtu.be>

9. Motywacja (obszar duchowy) - porozmawiajcie w zastępie czym jest motywacja. Niech każdy z Was na kartce po jednej stronie zrobi listę rzeczy, do zrobienia których nigdy nie brakuje mu motywacji, a na odwrocie listę rzeczy które zawsze odkłada w czasie, ponieważ nie chce mu się ich wykonywać. Przeczytajcie Wasze punkty w gronie zastępu i zastanówcie się, które czynności zazwyczaj przychodzą Wam z przyjemnością, a do których musicie się zmuszać. Wspólnie zróbcie listę czynników, które zwiększyłyby Waszą motywację np. sprzątanie, ale w towarzystwie rodzeństwa, czy też nauka, ale z koleżanką. Być może nagroda w postaci tabliczki czekolady za przeczytanie rozdziału książki. Zastanówcie się, jakie punkty z listy możecie zastosować w Waszym życiu, aby być bardziej zmotywowanymi.
10. Odstresowanie (obszar emocjonalny) - każdy lotnik musi czasem zmierzyć się z dużym nakładem zadań w bardzo krótkim czasie. Wiąże się to z napływem adrenaliny, a czasem również stresem. Jednym ze skutecznych działań odstresowujących jest aktywność fizyczna na świeżym powietrzu. Wyjdźcie zastępem na zewnątrz i wykonajcie kilka ćwiczeń relaksujących. Postarajcie się rozluźnić i uspokoić bez zbędnych żartów czy rozmów. Przykładowe ćwiczenia można znaleźć w przykładowej rozgrzewce do ćwiczenia Tai Chi:

<https://www.youtube.com/watch?v=QBqpVrjyeYM>

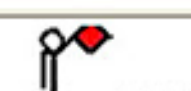

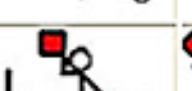

Załączniki do turnieju zastępów

Załącznik 1.

Dedal był rzemieślnikiem artystą na dworze króla Krety, Minosa. Mówiono, że w swej posadze Dedal potrafił tchnąć życie – tak były doskonałe. Wykonywał nie tylko statuy, ale wynalazł świder, grundwagę, był też architektem. Król Minos zlecił Dedalowi wykonanie labiryntu dla Minotaura – potwornego królewskiego syna, pół-byka i pół-człowieka. Dedal nie pochodził z Krety, tęsknił za swoją ojczyzną – Atenami. Król jednak, z przywiązania do przyjaciela, i z obawy przed jego wiedzą o tajemnicach państwowych, zabronił Dedalowi opuszczać wyspę.

Rzemieślnik wymyślił sposób ucieczki. Z ptasich piór sklejonych woskiem sporządził skrzydła dla siebie i swego syna Ikar. Przed odlotem ojciec przestrzegł młodego chłopaka, aby leciał równo między niebem a ziemią, bo inaczej albo wosk się stopi, albo pióra nasiąkną wodą. Jednak Ikar, zachwycony lotem, wspaniałością przygody, zapomniał o radach ojca, wleciał zbyt wysoko i spadł do morza, gdy jego skrzydła się rozpadły. Zrozpaczony ojciec znalazł zwłoki syna, wyspę nazwał Ikarją, a morze – Ikaryjskim. Dedal zatrzymał się na Sycylii, został tam nadwornym budowniczym. Po kilku latach król Minos zaatakował Sycylię, upominając się o Dedala. W walce jednak Minos poległ, a Dedal żył jeszcze długo w poważaniu wszystkich mieszkańców.

Załącznik 2.

 A	 H	 O	 W
 B	 I	 P	 X
 C	 J	 R	 Y
 D	 K	 S	 Z
 E	 L	 T	 gotowy
 F	 M	 U	 koniec
 G	 N	 V	 pomyłka

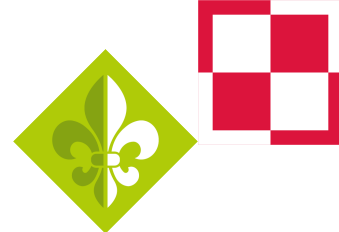

Załącznik 3.

Załącznik 4.

- 28 sierpnia - święto Lotnictwa Polskiego
- 2 sierpnia 1940 - Sformowanie Dywizjonu 303
- 11 grudnia 1946 - Rozformowanie Dywizjonu 303
- 28 lutego 1920 - urodziny Pani Porucznik pilot Jadwigi Piłsudskiej-Jaraczewskiej
- 1 lutego 1929 - pierwszy oblot prototypu samolotu Lublin R-X

Gra terenowa

Cel fabularny: Uzyskanie licencji pilota.

Cel gry:

- Przypomnienie technik harcerskich.
- Zapoznanie harcerzy z podstawowymi cechami i umiejętnościami pilotów.

Punkt I: Sprawność fizyczna

Przykładowe zadania: przebiegnięcie na czas toru przeszkód.

Punkt II: Samarytanka

Przykładowe zadania: opatrzenie podstawowych ran (złamanie/obtarcia) oraz transport rannego pilota – należy zbudować nosze z 2 patyków i 2 bluz/kurtek.

Punkt III: Logiczne myślenie

Przykładowe zadania: rozwiązywanie łamigłówek logicznych.

Punkt IV: Nawigacja

Przykładowe zadania: zorientowanie mapy bez użycia kompasu, wyznaczenie azymutu, obliczenie odległości między 2 punktami na mapie (przy pomocy skali).

Punkt V: Konstruowanie samolotu

Przykładowe zadania: złożenie samolotu z kartki papieru wg. wzoru origami.

Punkt VI: Łączność

Przykładowe zadania: przekazanie poprzez krótkofalówkę/telefon zaszyfrowanej wiadomości.

Punkt VII: Historia

Przykładowe zadania: test/krzyżówka/quiz na temat polskich pilotów omawianych podczas wcześniejszych zbiórek.

Konspekty zbiorok metodyki harcerskiej

Konspekt 1.

Temat	Od marzenia do akrobacji			
Metodyka	Harcerze			
Cel	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie harcerzy z japońską sztuką origami. • Zapoznanie harcerzy z polskimi lotniczymi zespołami akrobacyjnymi . • Przypomnienie harcerzom zasad musztry harcerskiej. 			
Zamierzenia	Po zakończeniu zajęć uczestnik będzie: <ul style="list-style-type: none"> • potrafił złożyć z kartki papieru samolot, • znał Polskie zespoły akrobacyjne, • znał podstawy musztry harcerskiej. 			
Miejsce	przestrzeń otwarta			
Potrzebne materiały	komputer/ekran do wyświetlenia filmów, kartki papieru, instrukcje origami, kredki, nożyczki, gwizdek, nagroda ¹			
Optymalna liczba uczestników	16			
Czas trwania	2 h			
PRZEBIEG				
Nr	Nazwa elementu	Forma	Czas	Materiały
1.	Obrzędowe rozpoczęcie zbiórki	wg. obrzędu drużyny	2 min	-
2.	Gawęda dotycząca chłopca, który chciał zostać pilotem akrobacyjnym	gawęda	10 min	-
	Dokładny opis elementu	Gawęda – załącznik 1.		
3.	Skonstruowanie samolotu (origami)	praca w grupach, majsterka	15 min	Kartki A4, nożyczki
	Dokładny opis elementu	Aby rozpocząć przygodę z lotnictwem niezbędny jest samolot. Po podziale drużyny na 3 zastępy, każdy zastęp otrzymuje instrukcję złożenia samolotu z papieru, a następnie każdy członek zastępu ma za zadanie złożyć swój własny papierowy samolot - wszyscy harcerze w danym zastępie składają samoloty wg. tego samego projektu		

¹ Nagroda dla zwycięskiego zastępu wg. obrzędu drużyny.

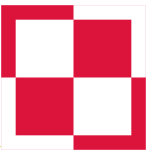
(Projekty dla każdego z zastępów – załącznik 2).				
4.	Nauka latania	musztra	25 min	gwizdek
	Dokładny opis elementu	Aby nauczyć się akrobacji, najpierw trzeba poznać podstawy równego latania. W tym celu drużynowy przeprowadza szkolenie z musztry harcerskiej dla całej drużyny.		
5.	Zapoznanie z Polskimi zespołami akrobacyjnymi	film	15 min	Komputer/ekran do wyświetlania filmów
	Dokładny opis elementu	Zaprezentowanie uczestnikom 3 filmików z portalu youtube.com ukazujące skróty występów Polskich zespołów akrobacyjnych tj.: <ul style="list-style-type: none"> • Zespołu Biało-Czerwone Iskry (Dęblin), • Grupy Akrobacyjnej Polskich Sił Powietrznych "Orlik" (Radom), • Grupy Akrobacyjnej Żelazny (jedyna w Polsce cywilna Grupa Akrobacyjna - Aeroklub Ziemi Lubuskiej). 		
6.	Założenie własnego zespołu akrobacyjnego o przygotowanie do zawodów	praca w grupach, rysowanie kredkami, musztra	30 min	kredki
	Dokładny opis elementu	Każdy zastęp zakłada zespół akrobacyjny poprzez wymyślenie nazwy, wzoru malowania samolotu oraz programu pokazu. W tym celu harcerze uzgadniają nazwę zespołu, kolorują wykonane wcześniej papierowe samoloty (w takim sam wzór w obrębie całego zastępu) a następnie przygotowują pokaz musztry zastępu. <u>Uwaga:</u> Podczas pokazu musztry zastęp musi zwrócić uwagę na jak najrówniejsze i najdokładniejsze wykonywanie poleceń zastępowego zgodnie z zasadami musztry harcerskiej – w pokazie finałowym dopuszczalne są komendy akrobacyjne wg. własnego pomysłu np. „kolejno spoczniij”, „od końca odlicz”, „co drugi padnij” itp.		
7.	Konkurs podniebnych akrobacji	pokaz musztry	15 min	Nagroda dla zwycięzcy wg. obrzędu drużyny
	Dokładny opis elementu	Każdy zastęp prezentuje przed drużyną przygotowany wcześniej pokaz musztry. Ponadto harcerze biorą udział w konkursie, który papierowy samolot polecą najdalej.		
8.	Informacje organizacyjne, obrzędowe zakończenie zbiórki. Sprzątanie terenu zbiórki	wg. obrzędu drużyny	8 min	-

Załączniki do konspektu 1.

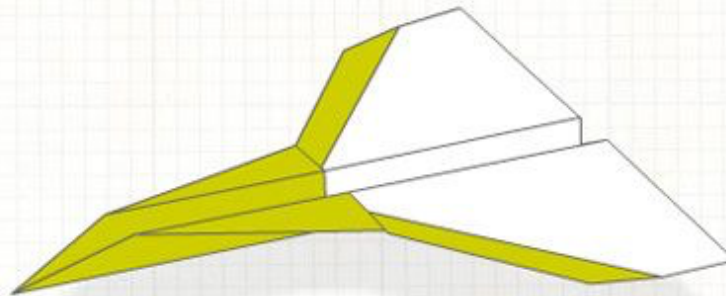
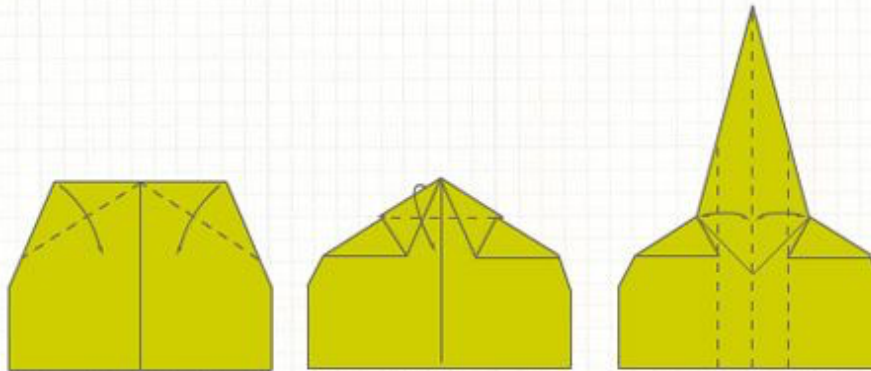
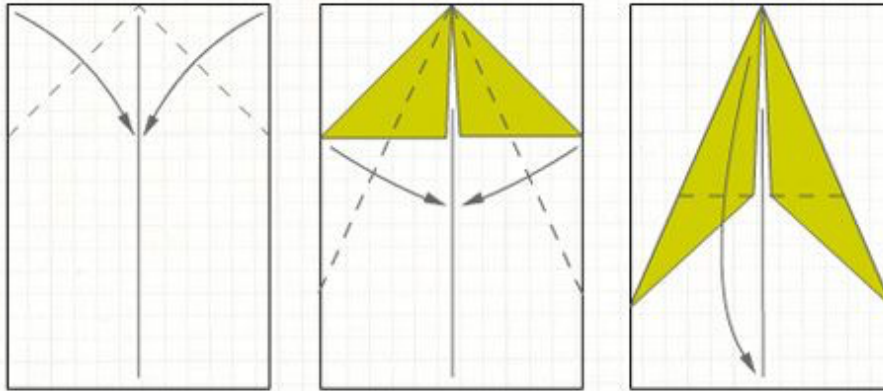
Załącznik 1.

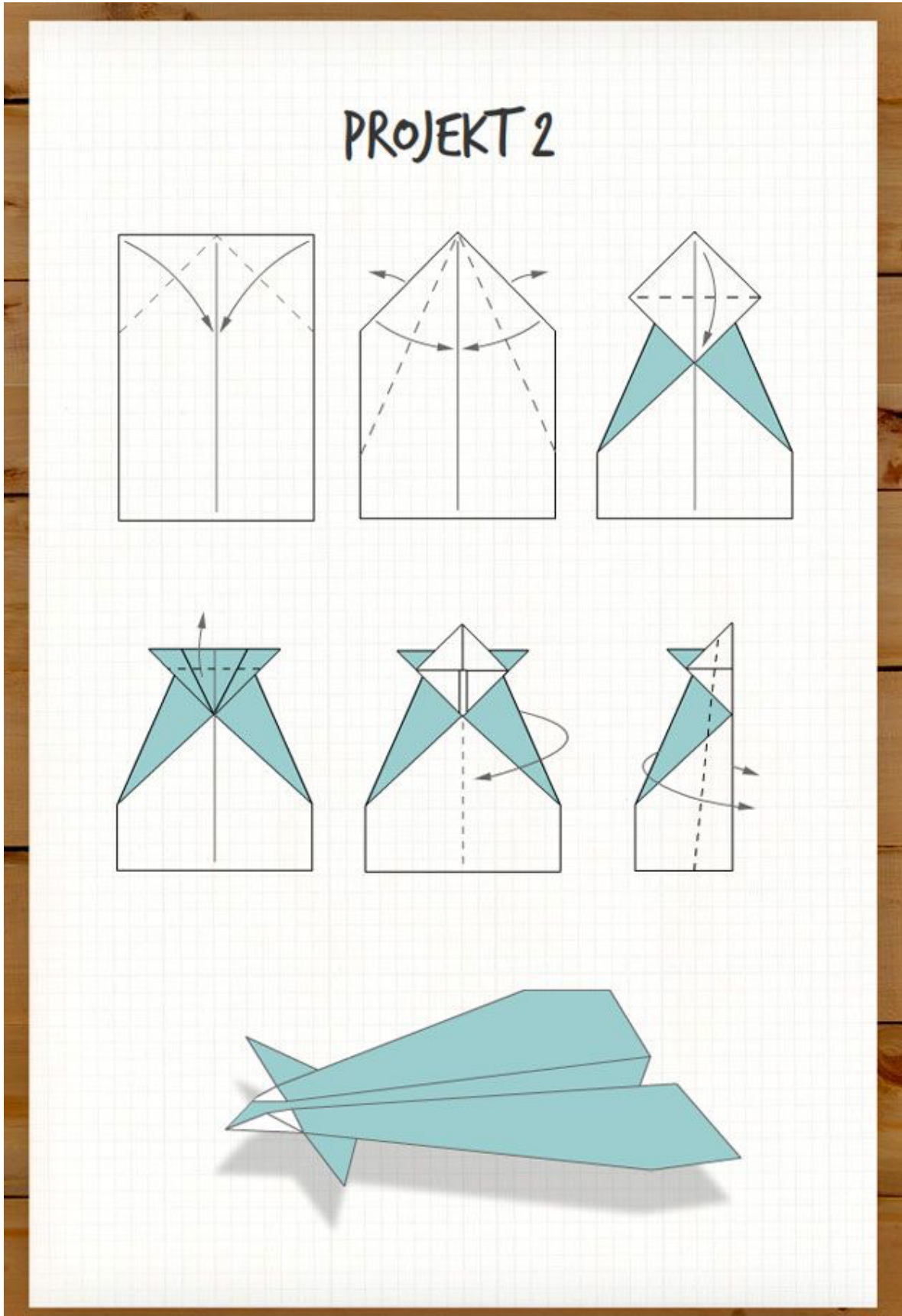
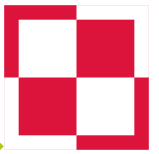
Pewnego dnia na placu zabaw Kacperek usłyszał dziwny dźwięk. Gdy spojrzął w górę okazało się, że to wielka, latająca maszyna. Szybko pobiegł do rodziców spytać co to jest? Oni wytłumaczyli mu, że był to samolot, którym sterował pilot. W tym momencie chłopiec postawił sobie najważniejsze życiowe zadanie – chciał zostać pilotem prawdziwego samolotu. Gdy poszedł do szkoły uczył się bardzo pilnie, wiedział bowiem, że tylko najlepsi uczniowie mogą dostać się do szkoły dla pilotów. Oprócz nauki Kacper dbał o zdrowie i sprawność fizyczną, codziennie rano ćwiczył i zdrowo się odżywiał. Wieczorami czytał wiele książek o samolotach. Dzięki swojej pracy osiągnął pierwszy warunek spełnienia swoich marzeń. Dostał się do szkoły dla pilotów. Podczas rozpoczęcia roku w nowej szkole odbył się pokaz lotniczy szkolnej grupy akrobacyjnej, w której latali tylko najlepsi absolwenci tej szkoły. Marzenie Kacpra weszło na nowy poziom, nie chciał już zostać tylko pilotem, chciał zostać podniebnym akrobatą. Najpierw jednak z uporem kontynuował naukę w nowej szkole, dając z siebie wszystko podczas egzaminów z pilotażu. Po kilku latach Kacper ukończył szkołę z wyróżnieniem, dzięki temu mógł wziąć udział w treningach szkolnej grupy akrobacyjnej. Po zrealizowaniu swojego marzenia Kacper założył własny klub, z którym występował na światowych mistrzostwach akrobacji lotniczych.

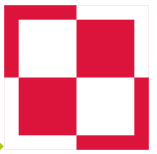

Załącznik 2.

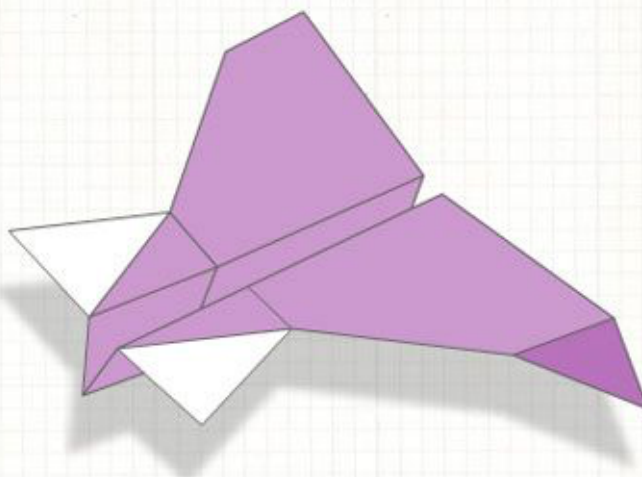
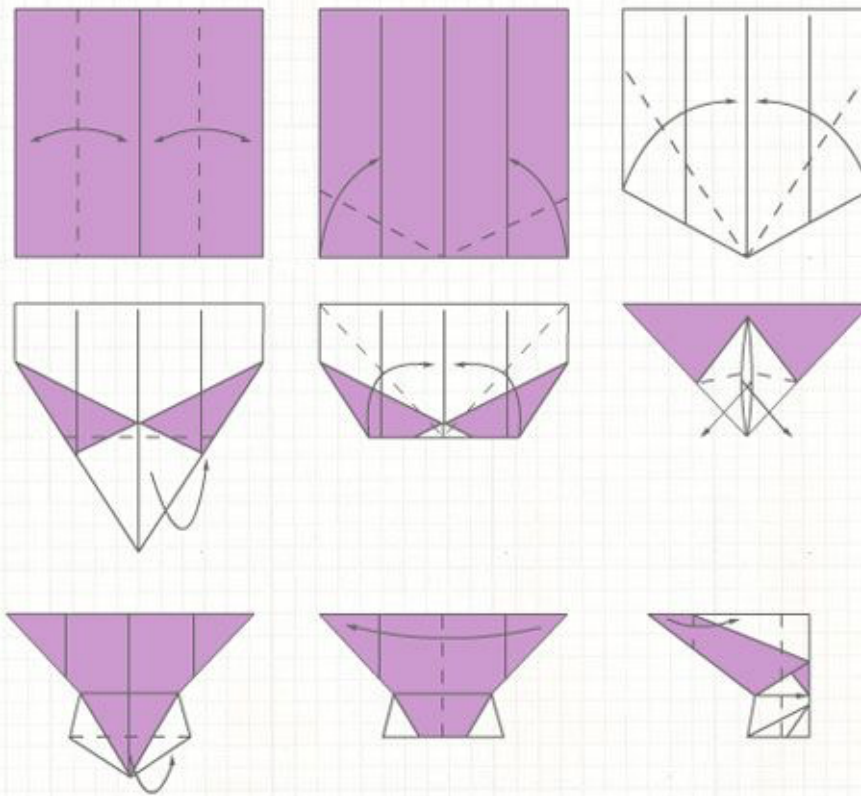
PROJEKT 1

PROJEKT 3

źródło: <http://www.geekosystem.com/how-to-make-paper-planes/>
<http://www.fireflybooks.com/bookdetail&ean=9781552096260#>

Konspekt 2.

Temat	Przez trudy do gwiazd			
Metodyka	Harcerze			
Cel	<ul style="list-style-type: none"> • Przybliżenie harcerzom sylwetki polskiego pilota i kosmonauty - Mirosława Hermaszewskiego. • Budowanie pracy zespołowej zastępu. • Zapoznanie z samolotami polskiej produkcji. • Poznanie budowy atmosfery. 			
Zamierzenia	<p>Po zakończeniu zajęć uczestnik będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znał sylwetkę Mirosława Hermaszewskiego, • miał świadomość istnienia polskiego przemysłu lotniczego, • potrafił wymienić strefy atmosfery oraz jakie obiekty lotnicze w danych obszarach występują. 			
Miejsce	Polana/trawnik			
Potrzebne materiały	Kartony, klej/taśma, markery, narty zespołowe, zestaw gry memory (1 na zastęp), oś atmosfery			
Optymalna liczba uczestników	18			
Czas trwania	90 min			
PRZEBIEG				
Nr	Nazwa elementu	Forma	Czas	Materiały
1.	Wprowadzenie do zajęć	gawęda, burza mózgow	10 min	fragment biografii gen. Mirosława Hermaszewskiego (Załącznik 1)
	Dokładny opis elementu	<p>Uczestnicy siadają/kładą się na trawie, zamykają oczy. Prowadzący czyta krótką gawędę wprowadzającą w treść zbiórki (Załącznik 1). Po przeczytaniu gawędy, która jest cytatem z biografii Mirosława Hermaszewskiego prowadzący pyta harcerzy, gdzie był/co robił bohater gawędy. Następnie zadaje pytanie jakie emocje mogły mu towarzyszyć.</p> <p>Po udzieleniu odpowiedzi harcerze siadają w kręgu, a drużynowy wyjaśnia, że przeczytany fragment tekstu pochodzi z biografii polskiego pilota i kosmonauty, a opisany fragment przedstawia przelot bohatera w sowieckiej sondzie Sojuz 30 nad Polską.</p>		
2.	Budujemy szybowce	majsterka, zawody	20 min	kartony, klej/taśma, markery
	Dokładny opis elementu	<p>W latach młodości gen. Hermaszewski działał w aeroklubach, gdzie zdobył licencję pilota szybowców i rozwijał się w tej dziedzinie. Ukończył również kurs akrobacji szybowcowej.</p> <p>Zadaniem zastępów jest wykorzystanie zbędnej tektury/kartonów (np. po pizzy) przyniesionych z domu i zrobienie szybowca. Konstrukcja nie powinna przekraczać wymiarów 0,5 m x 0,5 m. Po wykonaniu szybowców odbędzie się konkurs, zastęp którego szybowiec poleci</p>		

		najdalej, wygrywa.		
3.	Testy sprawnościowe	zawody	15 min	narty zespołowe
	Dokładny opis elementu	<p>13 listopada 1961 z licencją pilota szybowcowego i uprawnieniami pilota samolotowego Mirosław Hermaszewski wstąpił do Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie. W celu ubiegania się o przyjęcie do szkoły wszyscy kandydaci musieli zmierzyć się z rygorystycznymi testami zdrowotnymi oraz sprawnościowymi.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Narty zespołowe. Drużyna dzieli się na zastępy. Każdy zastęp otrzymuje 2 deski z zamocowanymi sznurkami do przełożenia stóp. Członkowie zastępu ustawiają się w rzędzie, wkładają buty w mocowania, a ich zadaniem jest pokonanie odległości w linii prostej od startu do mety. Ćwiczenie buduje zgranie oraz wyłaniania lidera. 2. W ramach rozwinięcia ćwiczenia można utrudnić trasę realizując slalom, czy też zawieszając tyczkę, aby cały zastęp musiał się schylić idąc na przód. 		
				
		<p>Uwagi: Warto dać dzieciom chwilę czasu na przetestowanie nart przed wypuszczeniem ich na trasę. W celu ułatwienia utrzymania równowagi do desek można również doczepić linki do trzymania w dłoniach.</p>		
4.	Polski przemysł lotniczy	gra memory	10 min	fragment biografii gen. Mirosława Hermaszewskiego (Załącznik 2) gra memory – 1 zestaw na zastęp (Załącznik 3)
	Dokładny opis elementu	<p>W szkole oficerskiej Hermaszewski opanował pilotaż samolotu TS-8 BIES. Uzyskał kwalifikacje pilota 3 klasy myśliwskiego na odrzutowcu MiG-15. Krótco po ukończeniu studiów uzyskał uprawnienia pilota 1 klasy na samolotach ponaddzwiękowych MiG-21. Przeczytanie relacji z załącznika 2.</p>		

		Harcerze w zastępach grają w grę "memory" zawierającą obrazki i nazwy polskich samolotów (załącznik 3).										
5.	Lot w kosmos	infografika	20 min	oś budowy atmosfery (5 m sznurka z karteczkami)								
	Dokładny opis elementu	<p>Hermaszewski został wyłoniony w drodze selekcji z grona kilkuset polskich pilotów, wraz z płk. Zenonem Jankowskim, jako kandydat do lotu kosmicznego. Ostatecznie wybrany (Jankowski został zmiennikiem), 4 grudnia 1976 odlatuje do Gwiezdnego Miasteczka pod Moskwą, gdzie przygotowuje się do lotu kosmicznego. Od godziny 17:27 27 czerwca do godziny 16:31 5 lipca 1978 wraz z Piotrem Klimukiem odbył lot na statku Sojuz 30.</p> <p>Uczestnicy zbiórki przy pomocy prowadzącego poznają prawdziwe proporcje i wysokości, na które wzlatają promy kosmiczne. Punkt wymaga przygotowania przed zbiórką. Do sznurka o długości 5 m należy poprzyczepiać karteczki z hasłami zawartymi w załączniku 4. Na początku sznurka znajduje się karteczka "powierzchnia Ziemi", a na końcu "egzosfera".</p> <p>Skala:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Na sznurku</th> <th>W rzeczywistości</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5 m</td> <td>500 km</td> </tr> <tr> <td>1 m</td> <td>100 km</td> </tr> <tr> <td>10 cm</td> <td>10 km</td> </tr> </tbody> </table> <p>Po przyczepieniu karteczek do sznurka w odpowiednich odległościach, prowadzący nawija go na rolkę.</p> <p>Podczas zbiórki harcerze przywiązują jeden koniec z powierzchnią Ziemi do drzewa, a sznurek powoli rozwijają. W czasie trwania na coraz to nowsze hasła, prowadzący tłumaczy drużynie czym są wskazane hasła typu troposfera, ozonosfera itd. Przy dojściu do wysokości promów kosmicznych (ok. 250km, czyli w połowie sznurka, po 2,5m) warto zaznaczyć, w którym miejscu znajduje się Mont Everest (ok. 10 cm od początku sznurka).</p>			Na sznurku	W rzeczywistości	5 m	500 km	1 m	100 km	10 cm	10 km
Na sznurku	W rzeczywistości											
5 m	500 km											
1 m	100 km											
10 cm	10 km											
6.	Opowiadanie	gawęda	15 min	-								
	Dokładny opis elementu	<p>Po wykonaniu programu badawczego 5 lipca w stepach Kazachstanu odbyło się lądowanie. W czasie 8-dniowej misji dokonano 126 okrążeń Ziemi.</p> <p>W ramach zakończenia zbiórki uczestnicy siadają w kręgu i mają ułożyć wspólną gawędę o tytule "Przez trudy do gwiazd". Opowieść ma mieć miejsce w XXI wieku, a jej bohaterem będzie młody harcerz/harcerka. Prowadzący rozpoczyna opowieść osadzając ją w danym miejscu, czasie i przedstawiając bohatera. Następnie puszcza opowieść w krąg, a każdy uczestnik dokłada do wspólnej gawędy jedno zdanie kierując losami bohatera.</p>										

Załączniki do konspektu 2.

Załącznik 1.

"Podczas czwartego okrążenia przelatywać będziemy nad Polską. Myśląc o tym, czuję dziwne podekscytowanie (...)

W Polsce zapada noc. Przyklejony do iluminatora, chłonę widok Zatoki Gdańskiej, rozpoznaję światła Bydgoszczy. Wisła na całej swej długości fosforyzuje resztką blasku dnia. Południe Polski jest okryte szczelną zasłoną chmur. Przelatujemy nieco poniżej Warszawy i zanurzamy się w kolejną, czwartą kosmiczną noc. Piotr, widząc moje pojaśnione oczy, pyta: "Co takiego widziałeś?" "Polskę, Polskę i Warszawę" - wykrzyknąłem (...)

Tylko przez 80 sekund przebywałem nad Polską, a doznałem tak wielu wrażeń, tętno wzrosło do wartości dwa razy wyższej niż podczas startu."

~ Mirosław Hermaszewski, "Ciężar nieważkości. Opowieść pilota-kosmonauty"

Załącznik 2.

Latać jeszcze szybciej i wyżej niż dotychczas – to było coś. Tylko lotnictwo dawało możliwość zaznania fascynacji prędkością.

Pamiętam mój pierwszy „rekord” 160 km/h osiągnięty i utrzymany przez parę sekund na szybowcu. Świsł powietrza opływającego kabinę wyzwolił we mnie głód prędkości.

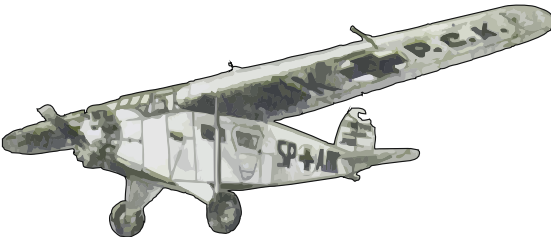
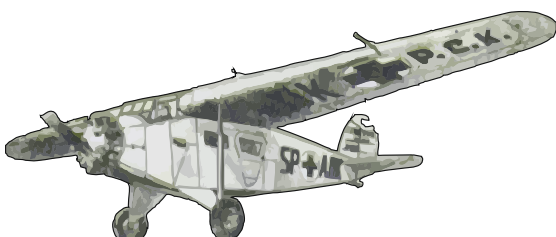
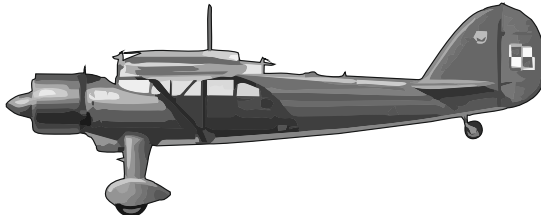
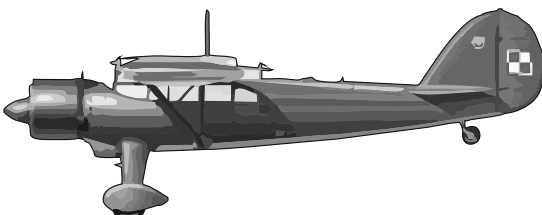
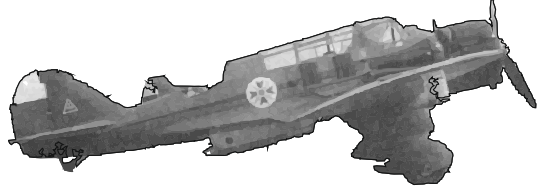
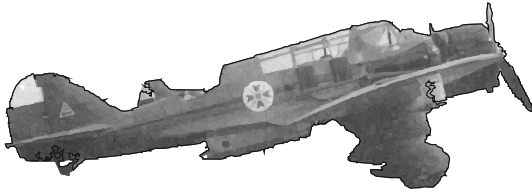
Samolot odrzutowy dawał możliwość wyzycia się. Magiczną prędkość 1000 km/h osiągnąłem w Szkole Orląt.

Tajemnicza bariera dźwięku długo opierała się mym karkołomnym wysiłkom. Wielokrotnie w stromym nurkowaniu spadałem ze stratosfery na Migu-17 przy pełnym ciągu silnika i na dopalaniu. Jakaś niewidzialna siła hamowała rozpędzoną maszynę, jednak rozsądek czy instynkt życia rozkazywał przerwać eksperyment.

Po latach nierzadko przekraczałem nawet dwukrotną prędkość dźwięku już bez tak silnych emocji i zaglądałem na ponad 20 tysięcy metrów w czarne niebo na samolocie, którego prędkość lądowania była większa od prędkości maksymalnej naszych myśliwców z 1939 roku.

~ Mirosław Hermaszewski, "Ciężar nieważkości. Opowieść pilota-kosmonauty"

Załącznik 3.

 <p>Samolot pasażersko-transportowy PZL M28 Bryza</p>	 <p>Samolot pasażersko-transportowy PZL M28 Bryza</p>
 <p>Samolot sanitarny Lublin R-XVIb</p>	 <p>Samolot sanitarny Lublin R-XVIb</p>
 <p>Samolot obserwacyjny LWS-3 "Mewa"</p>	 <p>Samolot obserwacyjny LWS-3 "Mewa"</p>
 <p>Samolot bombowy PZL.43 Czajka</p>	 <p>Samolot bombowy PZL.43 Czajka</p>

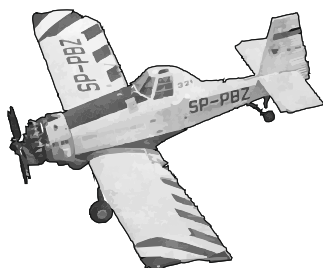
Samolot pasażerski

PWS-24

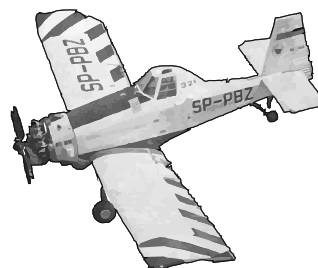
Samolot pasażerski

PWS-24

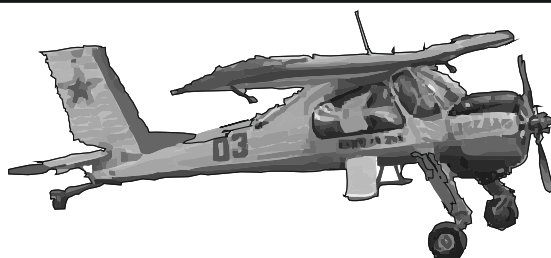
Samolot rolniczy i gaśniczy

PZL M18 Dromader

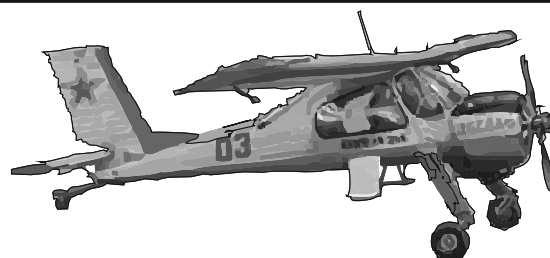
Samolot rolniczy i gaśniczy

PZL M18 Dromader

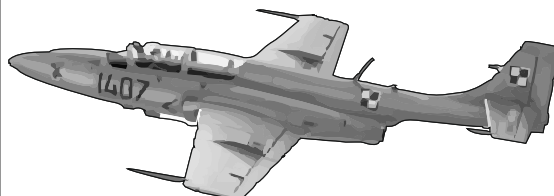
Samolot wielozadaniowy

PZL-104 „Wilga”

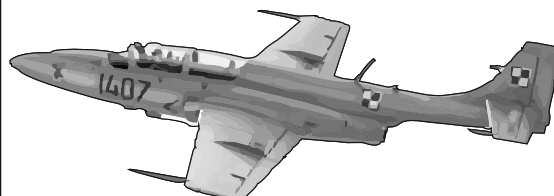
Samolot wielozadaniowy

PZL-104 „Wilga”

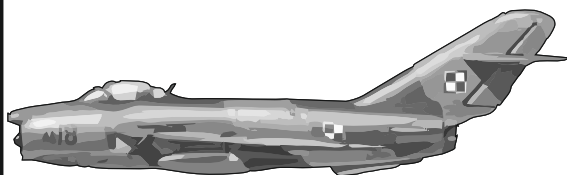
Samolot odrzutowy

PZL TS-11 „Iskra”

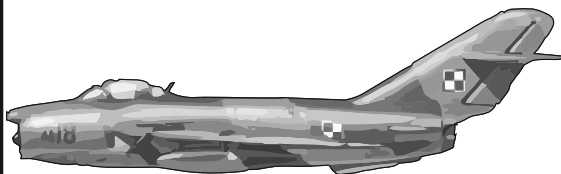
Samolot odrzutowy

PZL TS-11 „Iskra”

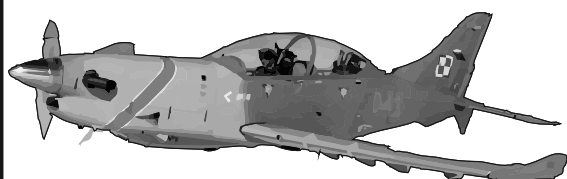
Samolot myśliwsko-szturmowy

Lim-6

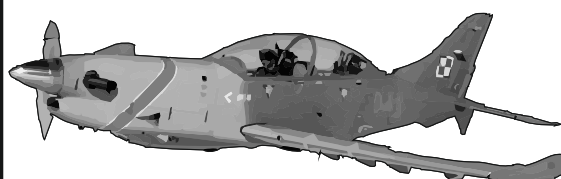
Samolot myśliwsko-szturmowy

Lim-6

Samolot szkolno-treningowy

PZL-130 „Orlik”

Samolot szkolno-treningowy

PZL-130 „Orlik”

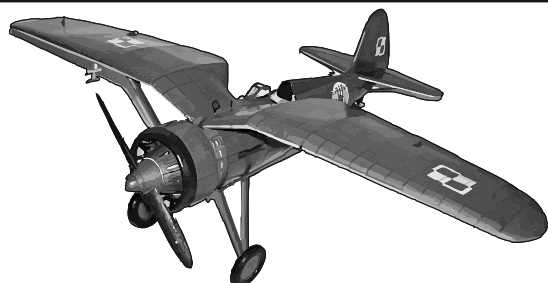
Samolot sportowy

Panda

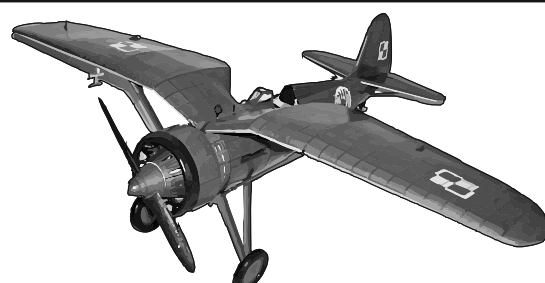
Samolot sportowy

Panda

Samolot myśliwski

PZL P.11

Samolot myśliwski

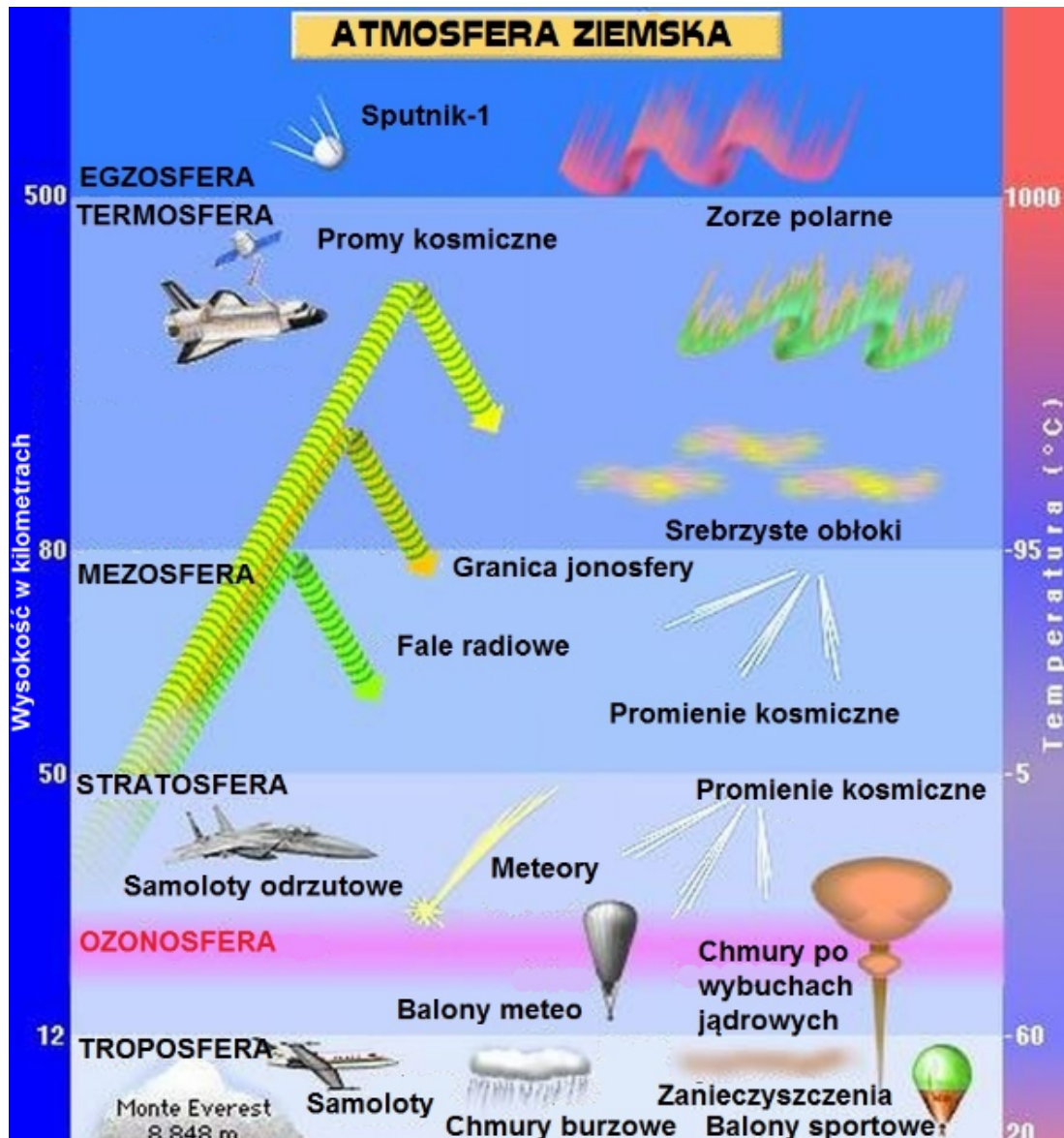
PZL P.11

Źródła zaprojektowanych obrazków:

1. <https://forum.odkrywca.pl/topic/674298-lataj%C4%85ce-machiny-rysowane-i-malowane/page/10/>
2. <https://www.scalemates.com/pl/kits/broplan-ms-107-lublin-r-xvib--160975#>
3. <http://www.magnum-x.pl/arttykul/genezalotnictwatowarzystacegoii>
4. <http://www.dws-xip.pl/encyklopedia/lotpl-bg/>
5. <https://forum.odkrywca.pl/topic/763696-zdj%C4%99cia-naszych-samolot%C3%B3w-w-latach-1920--1939/page/22/>
6. https://www.polot.net/pl/pzl_mielec_m_18_dromader/historia
7. <http://ksmodel.pl/upload/produkty/AMO07232.jpg>
8. https://www.mojehobby.pl/zdjecia/4/6/4/12822_rd.jpg
9. <http://www.magnum-x.pl/arttykul/im5ilim6wplw>
10. https://www.defence24.pl/cache/img/840_472_matched_oz55r8_19f8108ea341effa9b8453b69dccb073.JPG
11. <https://i.ytimg.com/vi/OtNCGVa5z28/maxresdefault.jpg>
12. <http://www.kartonwork.pl/forum/viewtopic.php?p=232302>

Załącznik 4.

Źródło: „Be creative” Portal edukacyjny prowadzony przez Rafała Ostrowskiego

Konspekt 3.

Temat	Zaginiony projekt samolotu			
Metodyka	Harcerze			
Cel	Przybliżenie podstawowych wiadomości o lotnictwie tak, aby harcerze poznali charakterystyczne dla lotników środowisko pracy.			
Zamierzenia	<p>Po zakończeniu zajęć uczestnik będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> znał historię pierwszych samolotów produkowanych w Zakładach Mechanicznych E. Plage i T. Laśkiewicz w Lublinie, potrafił nazwać elementy składowe samolotu na zewnątrz i wewnątrz, umiał odszyfrować wiadomość napisaną Morsem, wiedział, jakie są sposoby komunikacji między lotnikami, znał fizyczne właściwości związane z lataniem, potrafił wykonać proste doświadczenia fizyczne i chemiczne. 			
Miejsce	Bez ograniczeń – pozwalające na swobodne rozstawienie 7 punktów w odległości od siebie.			
Potrzebne materiały	Lista materiałów do skonstruowania samolotu (dla każdego zastępu/grupy), wydrukowane zadania, igły i nitki (liczba równa liczbie jednej grupy); materiały do doświadczenia (wybrane jedno z trzech, patrz zad. 6); taśma klejąca, sznurek, gumki recepturki, słomki, balony – dla każdej grupy			
Optymalna liczba uczestników	16-25 (konieczny podział na mniejsze grupy, ok 4-5-osobowe)			
Czas trwania	Ok. 90 min.			
PRZEBIEG				
Nr	Nazwa elementu	Forma	Czas	Materiały
1.	Wprowadzenie, wyjaśnienie zasad zadania	pogadanka	5 min	papierowa lista materiałów do skonstruowania samolotu (dla każdego zastępu/grupy) (Załącznik 1.)
	Dokładny opis elementu	<p>Prowadzący wprowadza uczestników w zadanie za pomocą historii:</p> <p>„W 1924r. Ministerstwo Spraw Wojskowych ogłosiło konkurs mający m.in. wyłonić ciężki wielosilnikowy samolot bombowy, który mógłby być wykorzystywany przez polskie lotnictwo. Zgłoszony został do niego projekt dwusilnikowego dwupłatowego bombowca autorstwa Jerzego Rudlickiego, oznaczony Lublin R-VII "Odwet". Był to samolot konstrukcji mieszanej, jego charakterystyczną cechą było silne uzbrojenie obronne. Projekt wysłany pocztą zaginął. Nie zachowały się żadne rysunki samolotu.</p> <p>Waszym zadaniem jest kontynuowanie dzieła Jerzego Rudlickiego i sprawienie, by Zakłady Mechaniczne E. Plage i T. Laśkiewicz mogły cieszyć się renomą na skalę kraju. Aby tego dokonać, musicie zdobyć wszystkie elementy niezbędne do stworzenia następnego projektu: samolotu Lublin R-VIII. Odnajdźcie zadania związane z wiedzą niezbędną lotnikom i wykonajcie je. Jeden element konstrukcji przysługuje za wykonanie</p>		

		jednego zadania – zbierzcie 7 elementów, z których zostanie zaprojektowany samolot.		
2.	Zdobywanie projektu samolotu	gra z zadaniami do wykonania	70 min (ok. 10 min na każde zadanie)	<p>wydrukowane zadania, igły i nitki (liczba równa liczbie jednej grupy);</p> <p>materiały do doświadczenia (wybrane jedno z trzech, patrz zad. 6);</p> <p>taśma klejąca, sznurek, gumki recepturki, słomki, balony – dla każdej grupy</p>
		<p>Zadania należy rozmieścić na terenie na tyle dużym, by grupy je wykonujące nie słyszały się nawzajem. Gra posiada dwa warianty realizacji – zależne od samodzielności Twoich harcerzy. W wersji z punktowymi to osoba na punkcie przedstawia polecenie i na bieżąco wydaje elementy za wykonanie każdego z zadań. Grę można przeprowadzić także w wersji bezobstugowej, jeśli uznasz, że harcerze nie będą potrzebowali wielu podpowiedzi, by wykonać zadania. Wtedy należy ukryć zadania, wskazać uczestnikom, w jaki sposób mają je znaleźć (np. mapka) oraz wyznaczyć jedną osobę, u której poprawne rozwiązanie zadania będzie można wymienić na element konstrukcji.</p> <p>Lista zadań (pliki należy wydrukować jeden raz w wersji obstugowej – dla punktowego lub dwukrotnie/trzykrotnie – w wersji bezobstugowej, aby kilka grup/zastępów mogło je wykonywać jednocześnie.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dłaczego samolot lata: http://www.krakowairport.pl/data/upload/file/cel/Dzie%C5%84%207.pdf 2. Budowa zewnętrzna samolotu: http://www.krakowairport.pl/data/upload/file/cel/Dzie%C5%84%2028.pdf 3. Wnętrze samolotu pasażerskiego: http://www.krakowairport.pl/data/upload/file/cel/Dzie%C5%84%2044.pdf 4. Komunikacja między lotnikami: http://www.krakowairport.pl/data/upload/file/cel/Dzie%C5%84%2033.pdf (wybierz zadanie z alfabetem fonicznym i to jedno wydrukuj) 5. Alfabet Morse'a: http://www.krakowairport.pl/data/upload/file/cel/Dzie%C5%84%2040.pdf 6. Nocne niebo: http://www.krakowairport.pl/data/upload/file/cel/Dzie%C5%84%2039.pdf (część informacyjną wydrukować oddzielnie, zaś gwiazdozbiory do zadania tak, by dla każdego harcerza było po jednym) 7. Spadające gwiazdy: http://www.krakowairport.pl/data/upload/file/cel/Dzie%C5%84%2024.pdf (wybierz jedno z trzech opisanych doświadczeń) 		

3.	Podsumowanie gry	pogadanka	15 min	-
		<p>Podczas zakończenia gry zastępy/grupy wymieniają wszystkie elementy konstrukcyjne na plan samolotu Lublin R-VIII. Zapytaj harcerzy, jakie z poznanych elementów budowy samolotu potrafią wskazać na rysunku (dla ułatwienia mogą też dopasować elementy z listy do rzutu samolotu).</p> <p>Warto zapytać także, jak zwiększyła/uzupełniła się wiedza harcerzy na temat lotnictwa, które informacje najbardziej ich zaciekały.</p> <p>Na zakończenie historii Jerzego Rudlickiego dodaj, że jego prototypy (mimo że były drugimi, budowanymi w Zakładach Mechaniczne E. Plage i T. Laśkiewicz) latały aż do początku II wojny światowej, kiedy zostały zniszczone na wybrzeżu podczas niemieckiego nalotu.</p>		

Załączniki do konspektu 3.

Załącznik 1.

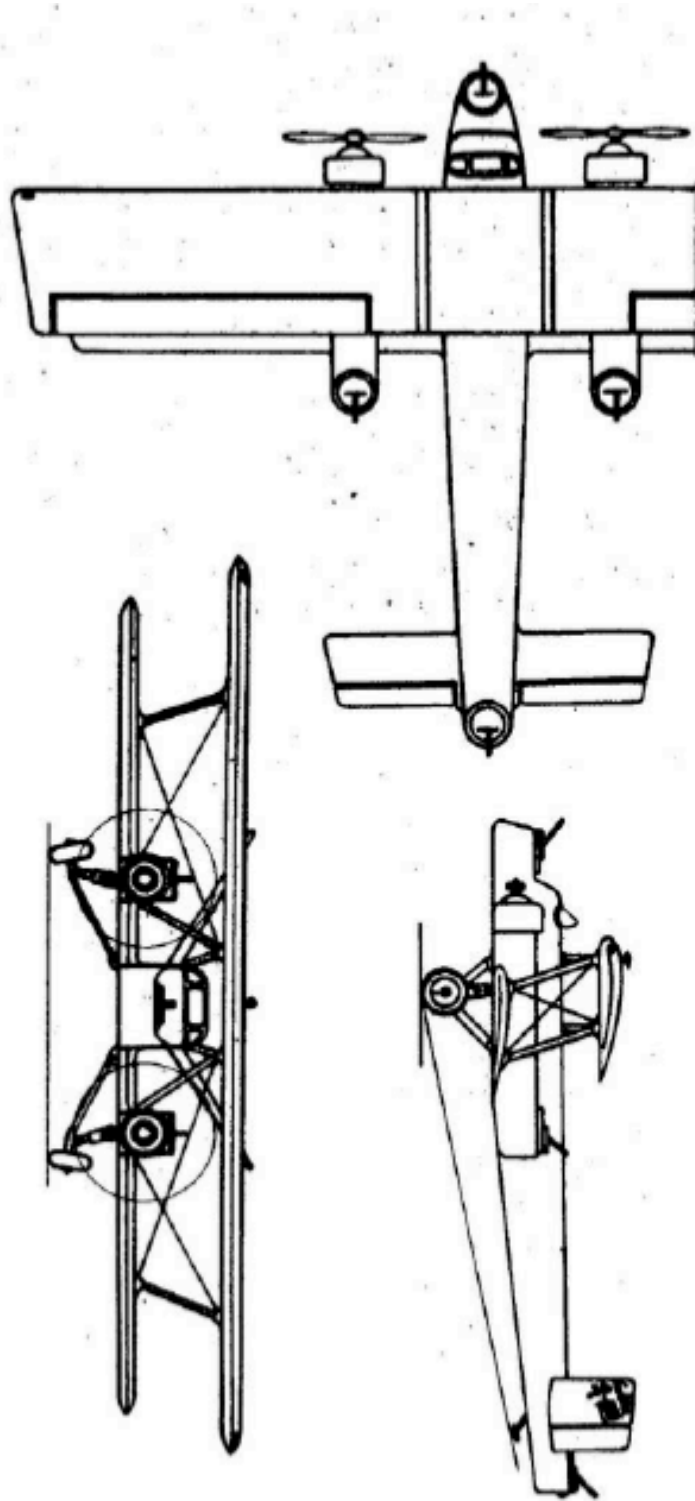
Lista elementów do wykonania projektu:

Elementy do zdobycia (Konstrukcja R-XVIII w wersji z 1929 r.):

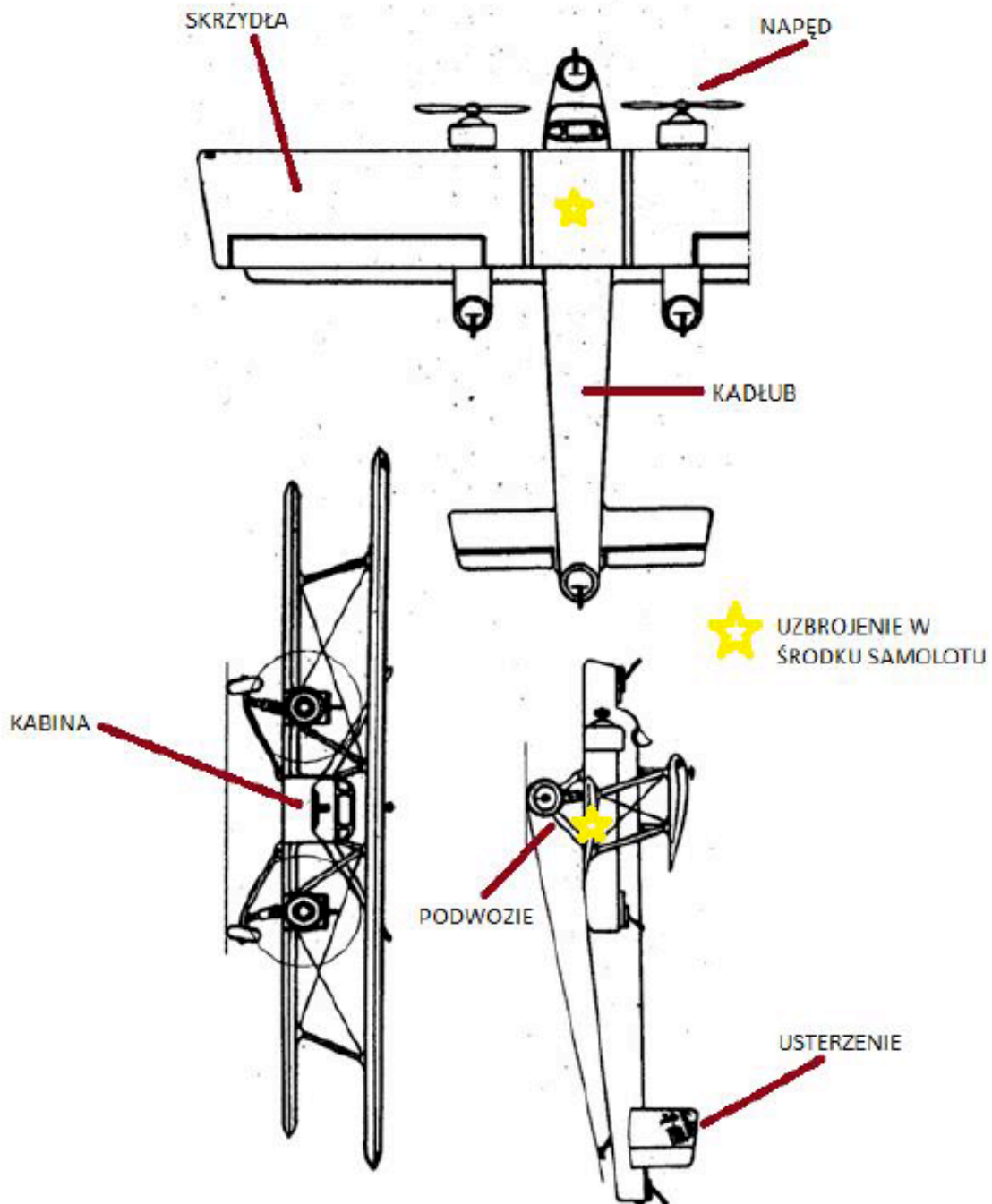
- a) Skrzydła drewniane.
- b) Kadłub metalowy, spawany z rur stalowych.
- c) Kabiny odkryte.
- d) Usterzenie pionowe pojedyncze.
- e) Podwozie klasyczne, mogło być wykonane jako stałe lub chowane do tyłu w gondole silnikowe według projektu inż. Rudlickiego.
- f) Uzbrojenie- 5 stanowisk ogniowych. (Udźwig bomb- 1500 kg.)
- g) Napęd- 3 silniki (2 zainstalowane na dolnym płacie i 1 na górnym płacie) Bristol "Jupiter" o mocy 368 kW (500 KM) każdy.

Załącznik 2.

Projekt samolotu Lublin R-VIII (dla uczestników).

Opis (dla prowadzącego).

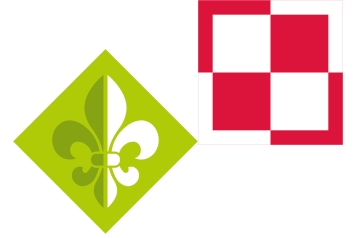

Konspekt 4.

Temat	Teleturniej			
Metodyka	Harcerze			
Cel	Zapoznanie Harcerzy i Harcerek z tematyką lotnictwa, historią i postaciami			
Zamierzenia	<p>Po zakończeniu zajęć uczestnik będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> znał historię powstania Polskiego Lotnictwa, rozpoznawał podstawowe polskie samoloty, umiał zaśpiewać kilka piosenek związanych z lotnictwem, potrafił wskazać kilku lotników na podstawie zdjęć. 			
Miejsce	Harcówka, otwarty teren			
Potrzebne materiały	Kartka z pytaniami, koło fortuny z polskimi lotnikami i jednostkami lotniczymi, mazaki/markery/pleksa lub szkło, zdjęcia lotników, głośnik, ewentualnie laptop z teksem piosenki, teksty na temat historii lotnictwa, pudełka tekturowe, farby, taśma, klej, nożyczki			
Optymalna liczba uczestników	16			
Czas trwania	1,5 h			
PRZEBIEG				
Nr	Nazwa elementu	Forma	Czas	Materiały
1.	Obrzędowe rozpoczęcie zbiórki	wg. obrzędu drużyny	5 min	-
	Opis	Rozpoczęcie tradycyjne dla środowiska, w którym odbywa się zbiórka, wprowadzenie w temat zbiórki.		
2.	Teleturniej		75 min	
	Dokładny opis elementu	Turniej opiera się na współzawodnictwie między zastępami i jest prowadzony wedle zasad dawnego teleturnieju „Kocham Cię Polsko”.		
	Kategoria 1	rysunek	15 min	mazaki/markery/pleksa lub szkło, zdjęcia lotników
	Dokładny opis elementu	Każdy z zastępów otrzymuje zestaw zdjęć wskazanych przez zespół ekspercki bohaterów lotnictwa (załącznik 1.). Zastęp wykorzystując mazaki i szkło rysuje rysunek wybranego lotnika, natomiast drugi zastęp ma odgadnąć co to za postać i przy pomocy Internetu powiedzieć na jego temat 3 zdania. Dedykowane są 2 do narysowania przez każdy zastęp.		

3.	Przerywnik	karaoke	10 min	głośnik, ewentualnie laptop z teksem piosenki
	Dokładny opis elementu	Pierwszy zastęp ma za zadanie wspólnie zaśpiewać piosenkę wylosowaną z określonej puli wybierając wcześniej jej numer (pula piosenek 5/6 nawiązujących do lotnictwa - załącznik 2.), następnie to zadanie wykonuje drugi patrol.		
4.	Kategoria 2	głuchy telefon	10 min	teksty na temat historii lotnictwa
	Dokładny opis elementu	Przygotowane wcześniej teksty zawierają słowa klucze dla prowadzącego oraz teksty dla zastępów (załącznik 2). Zasada działania głuchego telefonu. Zespół, który posiadał więcej słów kluczowych ma pierwszeństwo wyboru rodzaju zadania w kolejnej kategorii.		
5.	Przerywnik	pląsy	5 min	-
	Dokładny opis elementu	Pląs o lotnictwie lub pląs z tradycji drużyny.		
6.	Kategoria 3	majsterka	15/ 25 min	pudełka tekturowe, farby, taśma klej, nożyczki
	Dokładny opis elementu	Na terenie zostają umieszczone bloki tektury po 5 na patrol. Uczestnicy mają za zadanie odnaleźć kawałki tektury i przy pomocy kleju, tektury i nożyczek stworzyć samolot odpowiadający w przybliżeniu wyglądowni samolotów Polskich oraz w odpowiedni sposób postarać się go umalować. Każdy patrol otrzyma inny model samolotu. (Lista modeli polskich samolotów stanowi załącznik 4.)		
7.	Kategoria 4	Koło fortuny	10/15 min	kartka z pytaniami oraz koło fortuny z polskimi lotnikami i jednostkami lotniczymi
	Dokładny opis elementu	Patrole odpowiadają kolejno na 6 pytań związanych z lotnictwem (załącznik 5.) Patrol, który z największą poprawnością wytypuje odpowiedź, deleguje osobę do zakręcenia kołem fortuny. Wylosowane postacie lub jednostki będą tematem przewodnim kolejnej zbiórki zastępu. Jeśli jeden patrol kręcił kołem więcej razy niż inne, może nastąpić oddanie jednej postaci/jednostki drugiemu patrolowi do przygotowania na zbiórce zastępu.		
8.	Obrzędowe zakończenie zbiórki	wg. obrzędu drużyny	5 min	-

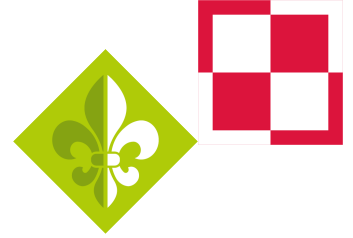

Załączniki do konspektu 4.

Załącznik 1.

Zygmunt Rafał Puławski

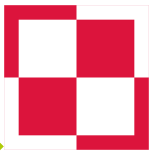
Roman Wiszniowski

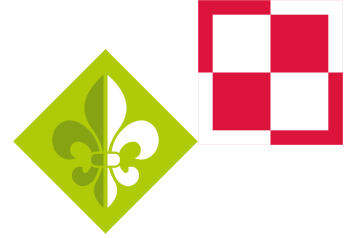
Klemens Felicjan Lechnicki

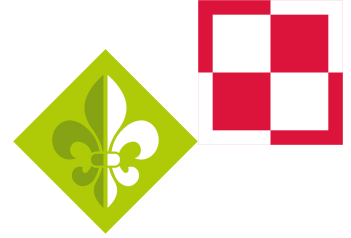
Antoni Ostowicz

Franciszek Żwirko

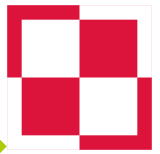
Stanisław Wigura

Jadwiga Piłsudska-Jaraczewska

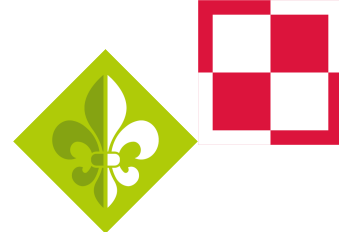
Jan Chojnacki

Michał Bartler

Załącznik 2.

Marsz Lotników

Lotnik skrzydlaty władca
Świata bez granic,
Ze śmierci drwi, w twarz się życiu głośno
śmieje,
Drogę do nieba skraca,
Przestrzeń ma za nic,
Smutki mu z czoła pęd zwieje.

Jak równo silnik gra,
Jak śmiało śmigło tnie,
Już ginie pośród chmur najśmielszych ortów
niebotyczny ślad.
Nie straszny mrok i mgła,
Nie straszny wiatr, co dmie,
Jesteśmy od Ikara mędrsi o tysiące lat.

Czasem silnika konie
Ogniem się rozpała,
Przyczajone śmigło przetnie spadochronu
śliską nić.
Męczy się mózg i dłonie,
Serca w piersiach wala,
Bośmy młodzi, chcemy zwycięstw, chcemy
żyć!

A jeśli z nas
Ktoś legnie wśród szaleńczych jazd,
Czerwieńszy będzie kwadrat, nasz lotniczy
znak.
Znów pełny gaz,
Bo cóż, że spadła któraś z gwiazd,
Gdy cała wnet eskadra pomknie na szlak.

A tych, co pozostali,
Trwoga nie przenika,
Radość skrzydła nam rozwija,
Nie przeraża z śmigieł krzyż.
Nigdy nie ścichnie w dali
Mocny głos silnika.
„Lecieć, a nie dać się mijać” —
Zawsze wzwyż!

Srebrne Kościuszki kosy
Lśnią na maszynie,
Kształt rogatywki na gwiazdzistym tle
sztandaru.
Łączą się krajów losy
W braterskim czynie,

Krew za krew, naród za naród!

Zawrót, korkociąg śmiały(1)
I linek wycie
I wyrównanie, aż się zgięły kwiaty jasne.
Krąg ziemi oszalały
Ginie w błękicie.
Pięć części świata za ciasne!

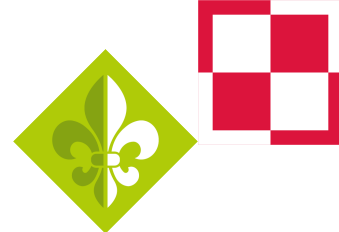
Leć w górę znaku nasz,
Nie trzeba wcale słów.
Skrzydlaty klucz do sławy drzwi odmyka,
Orła mamy hart.
My Polski czujna straż,
Husarii dawnej huf.
Nie ścichnie nigdy w dali głos silnika —
Hej, na start!

Dywizjon 303

Motorów huk, jak marsza grają silniki
Ze śmiercią w srogi tan, tęsknota nas gna.
Motorów huk, to zwykła piosenka lotnika,
Motorów huk, serc rytmem w piersiach gra.
Przez mrok i gęste mgły,
W obronie obcych wysp,
To my — Dywizjon 303
To my!

Na skrzydłach naszych błyszczą polskie
znaki,
Na skrzydłach wiatr wolności pieśń nam gra,
Jak wolnych pieśń, płyniemy ponad światem,
Aż padnie w proch siedlisko zbrodni i zła!
Melodią serca równo grają śmigła
Jak zemsty zew, ten śpiew do boju nas gna
—
Ta pieśń, nasza pieśń, na tych znakach,
Na skrzydłach nam gra...
W bój na zew, w bój na zew
Podniebny lot, zwycięski śpiew!

Orłowy lot, jak racą strzelić w błękity,
Na wroga z góry spaść i strącić z chmur!
Spitfiry w lot! Na grzbietach gnać
Messerschmittów,
O Polskę tu, toczymy z wrogiem bój.
Przez mrok i gęste mgły,
W obronie obcych wysp,
To my — Dywizjon 303
To my!

Dywizjon 303 - Elektryczne Gitary

Jest czerwiec czterdziesty szósty, londyńska
aleja Moll
Pogoda jak zwykle angielska, niebo stalowe
od chmur
Czekamy w tłumie od rana, są flagi we
wszystkich kolorach
Nareszcie koniec tej wojny, przybyli król i
królowa
Słychać już pomruk wozów z białą gwiazdą
w kole
Pewnie niedługo nasi się tam za zza zakrętu
wyłonią
Teraz idą Francuzi, śmieją się prężą pierś
Ale my czekamy na naszych, zaraz tu będą
też

Ciągle się o nich mówiło, gdy Londyn
spowijał dym
Najwięcej szkopów trafili - Dywizjon 303
Angielki za nimi szalały choć Londyn
spowijał dym
A oni na Polskę czekali - Dywizjon 303

Stoimy na skraju ulicy, wśród kurzu, krzyków
i flag
Dostojnie macha królowa, i tylko naszych
brak
Czesi, Holendrzy, Belgowie - Przygrywa
orkiestra wojskowa
W turbanach idą Sikhowie, euforia dookoła

Ciągle się o nich mówiło, gdy Londyn
spowijał dym
Najwięcej szkopów trafili - Dywizjon 303
Angielki za nimi szalały choć Londyn
spowijał dym
A oni na Polskę czekali - Dywizjon 303

Nie było biało-czerwonych, to chyba niczyja
wina
Anglicy to dżentelmeni, nie chcieli drażnić
Stalina

Ciągle się o nich mówiło, gdy Londyn
spowijał dym
Najwięcej szkopów trafili - Dywizjon 303
Angielki za nimi szalały choć Londyn

spowijał dym
A oni na Polskę czekali - Dywizjon 303

Kanały

...do zobaczenia na "WOLNYM" powietrzu...

Kłapa nad łbem się zamyka, w dół do
Podziemia drabinka,
Tu się opornym urodziłem, dla sprawy żyty
otworzyłem.

Tramwajem jadę na wojnę... na pętli u Boga
wysiądę,
Padnij, powstań, zgiń, zmartwychwstań,
gorączkuję, spluwam, zdycham.

[Niech żyje armia, lotnictwo i marynarka
polska
Niech żyją żołnierze polskiej armii
podziemnej
Niech żyje wolna, niepodległa Polska]

Kto tu asy?, a kto biesy?, komu tutaj gębę
cieszyć?
Zbuntowane miasto - było, od ołowiu płuco
zgniło.

Wanda czeka na sygnał z Centrali,
czy iść za Niemca, to się aby chwali?
Nie zwracaj dupy!,
nie stój boso z kosą,
przecież nie ucieknę,
nogi już nie niosą.

[Niech żyje armia, lotnictwo i marynarka
polska
Niech żyją żołnierze polskiej armii
podziemnej
Niech żyje wolna, niepodległa Polska]

...anioły bierzta mnie...byle nie na
przesłuchanie...
...w dołek i pod kościołek...

ANIOŁY BIERZTA MNIE.

Utwór "Biało czerwone Iskry":

Stalowe ptaki w biało-czerwone pasy.
Odległe tak, chociaż lecą tuż nad nami.
Czasem pośród chmur zaczarowane tańczą.
Nasze oczy mimowolnie w niebo patrzą.

Żelazne skrzydła, żelazny ogon.
Razem z nimi pod niebem pływać
proszę pozwól... pozwól mi!

Siedmiu wspaniałych, a czym jest lęk nie
wiedzą.
Wysoko tam, dumnie w swych kabinach
siedzą.
I lecą, lecą, pod nimi mknie krajobraz.
"Dla ojczyzny", w sercach taki mają rozkaz.

Żelazne skrzydła, żelazny ogon.
Razem z nimi pod niebem pływać
proszę pozwól... pozwól mi!

Kolorem flagi smugacz lśni,
(na nieba błękicie)
biało-czerwony dym
(biało-czerwone życie)
ciągle trwa w przestworzach
dzień po dniu,
(od lat już)
i nadal będzie trwać!

Tarzan Boy - Samoloty

1.
Już nie raz i nie dwa
Całą noc nie mogłem spać
Samoloty loty loty
Ciągle w głowie mam.
Dzisiaj tu, jutro tam
Ja na prawdę nie wiem sam
Jak oderwać się od ziemi dzisiaj mam.

Ref.:
Dża, dża, dża džambodzeta
Kupię sobie i będzie heca
o o o odrzutowca i śmigłowca i
bombowca.>2X

2.
Czy to noc czy to dzień
wciąż to samo w głowie mej
Samoloty loty loty

Ciągle o nich śnie
Dzisiaj tu jutro tam
Ja na prawdę nie wiem sam
Jak oderwać się od ziemi dzisiaj mam

Ref. Dża, dża, dża>2x

GAWĘDA - Ja mam ciocię w samolocie

Moja mama, to się o mnie strasznie bała
Podróż wielka, a córeczka taka mała,
Przyszła ze mną na lotnisko i
Usiadła nad walizką,
a ja wtedy do mamusi powiedziałam:

Ja mam ciocię w samolocie (o-ho)
I wujaszka. Dla mnie podróż przez ocean (to
co?)
To jest fraszka. Gdy masz ciocię w samolocie
(o-ho)
I wujaszka. Wtedy podróż przez ocean to jest
fraszka.

Stewardesa będzie ciocią w czasie lotu,
a wujaszkiem, oczywiście pan kapitan.
Przelecimy przez ocean bez kłopotu,
przyznaj mammo, że to myśl jest znakomita

Ja mam ciocię w samolocie (o-ho)
I wujaszka. Dla mnie podróż przez ocean (to
co?)
To jest fraszka. Gdy masz ciocię w samolocie
(o-ho)
I wujaszka. Wtedy podróż przez ocean to jest
fraszka.

Moja mama pomachała mi chusteczką,
ukłoniła nam się niebo i słońeczko
Miałam ciocię stewardesę,
zjadłam obiad, zjadłam deser.
Śpiewałam wybijając takt łyżeczką

Ja mam ciocię w samolocie (o-ho)
I wujaszka. Dla mnie podróż przez ocean (to
co?)
To jest fraszka. Gdy masz ciocię w samolocie
(o-ho)
I wujaszka. Wtedy podróż przez ocean to jest
fraszka.

Polskim lotem, to się strasznie fajnie lata,
stewardesa jest na medal i kapitan

Polski lotem, można nawet co dzień latać
i rodzinę za granicą co dzień witać.

Gdy masz ciocię w samolocie (o-ho)
I wujaszka. Wtedy podróż przez ocean (to
co?)
to jest fraszka.
Ja mam ciocię w samolocie (o-ho)
I wujaszka. Dla mnie podróż przez ocean (to
co?)
To fraszka

Lotnicze Opowieści

Na melodię słynnych Morskich Opowieści,
czyli szanty "Drunken Sailor" (What shall we
do with the drunken sailor)

Wylądował Junior w krzakach, przy lotnisku
całkiem blisko,
bo ten drań, Kierownik Lotów, przesunął
lotnisko...

Kumple szybko się zwinęli, stowę pokazuje
licznik.
Już wjeżdżamy na lotnisko, kurde, gdzie
statecznik...?!

Kiedy z pola już wracamy, ciemną nocą, w
późnej porze.
Sprawdziliśmy: jest statecznik, kurcze, a gdzie
sworzeń...?!

Już wypuścił Grzesio klapy, już ląduje swoją
Wilgą.
Wióry w górę poleciały, bo rozwalił śmigło...

Lądowanie ci nie wyszło, zgarniasz ręką zęby
przednie.
Płot o mała cię nie zbawił, kto go tu
postawił...?!

Leciał Kwiatek na przelocie, leciał sobie na
Piracie.
Wylądował za granicą i narobił w gacie...

Wylądował raz samolot, miele śmigłem, nie

kołuje...
Patrzę, a w kabinie leżą cztery spite...
(cenzura) hehehe...

Leciał raz po trasie uczeń, wielki chojrak nad
chojraki.
Zlina w polu nam rozwalił, nie przetączył
wachy...

Mapa coś mi się nie zgadza, chyba mam już
pełne gacie
W dole dużo czerwonego, to nie Polska
bracie...

Trzech Top Gunów w AW-Mie, siedzi w Foce
z dumną miną.
Albo zdejmą nam rekordy, albo wszyscy
zginą...

Coś walnęło mi w szybowiec, diabli wzięli
limuzynę
Patrzę, a ja z tyłu ciągnę napowietrzną linię...

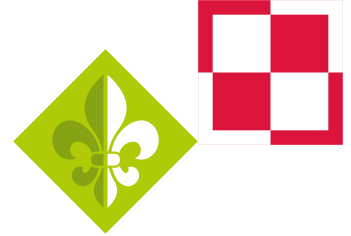
Kto chce sobie pokosiaczyć, niech pogada z
dyrektorem.
Bardzo szybko wylaszuje kosiarkę z
traktorem.

Dwóch baranów, jedna Wilga, drążek każdy
w swoją stronę.
Dobra była AGL-ka, ale jest już złomem...

Na Lublinku raz Jan Szeszko zaliczył nie lada
wpadkę.
Zamiast się przelecieć Wilgą, przeleciał
Renatkę.

Jest w Olsztynie akrobatka, że Margańska
niech się schowa.
Jak "pociągnie" na Juniorze, to odpada
głowa!

Kiedy nagle pod podstawą, już pożegnasz się
z ogonem,
to na przelot dalej lecisz, ale spadochronem...

Załącznik 3.

Tekst 1

14 kwietnia 1927 roku Oficerską Szkołę Lotniczą przeniesiono z Grudziądza do Dębłina. W nowej siedzibie znajdowały się już wtedy wszystkie obiekty niezbędne do szkolenia pilotów. Sam teren był dodatkowo modernizowany poprzez cały okres międzywojenny. Dzięki temu Szkoła Orłąt była jedną z najnowocześniejszych szkół lotniczych na świecie. W 1928 roku OSŁ została przemianowana na Szkołę Podchorążych Lotnictwa, ale kształciła jedynie obserwatorów, co skutkowało ciągłym spadkiem liczby pilotów. By temu zapobiec utworzono Centrum Wyszukolenia Oficerów Lotnictwa. Jesienią 1934 roku po raz pierwszy zorganizowano szkolenie pilotów i trwało 2 lata. Od 1937 roku zwiększono liczbę eskadr szkolnych do 6, które składały się na dwa dywizjony szkolne oraz dywizjon ćwiczebny składający się z 4 eskadr. W tym samym roku szkoła otrzymała sztandar. Efektem międzywojennej działalności Szkoły Orłąt było 13 promocji. Szkołę ukończyło 707 obserwatorów i 266 pilotów.

Tekst 2

W 1920 roku władze państwowe zdecydowały o utworzeniu rodzimego przemysłu lotniczego. Pierwsze powstały Zakłady Mechaniczne Plage i Laśkiewicz w Lublinie, następnie Wielkopolska Wytwórnia Samolotów i Podlaska Wytwórnia Samolotów w Białej Podlaskiej. Natomiast w 1925 roku podjęto licencyjną produkcję samolotów. Już w latach 1926-1928 powstały pierwsze biura własne biura konstrukcyjne, które zaczęły projektować samoloty rodzimej produkcji. Pierwszymi samolotami polskiej konstrukcji, które weszły do produkcji w latach 1928-1929 były Bartel BM-4 i BM-5 następnie Lublin R-VIII oraz PWS-10. W roku 1930 roku rozpoczęto produkcję samolotów RWD i PZL. W czasie II Rzeczypospolitej polski przemysł lotniczy wyprodukował około 4000 samolotów w tym ponad 1200 licencyjnych oraz 3800 silników. Najliczniej produkowanym samolotem był RWD-8 – wyprodukowano 550 egzemplarzy.

Źródło: Ziółkowski „Historia Lotnictwa”

Załącznik 4.

Modele samolotów

RWD

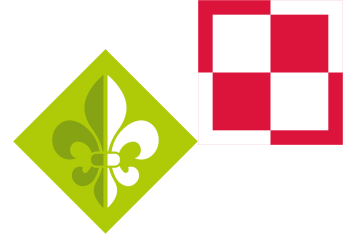
PZL

Bartel BM-4

Bartel BM-5

Lublin R-VIII

PWS-10

Załącznik 5.

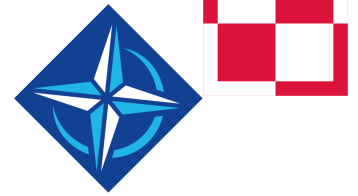
1. W latach 1920-1939 najliczniej produkowanym samolotem był RWD konstruowany był również na terenach Lubelszczyzny. Podaj, ile sztuk tego modelu powstało w Polsce w okresie międzywojennym. – **550**
2. Polskie dywizjony lotnicze podczas II wojny światowej stacjonowały w Anglii. Podaj ich ilość. – **15**
3. Polscy piloci na uchodźctwie służyli w Polskich Siłach Powietrznych. Podaj, ile tysięcy liczyło PSP w 1945 roku. – **15 tysięcy**
4. Polscy lotnicy wzięli udział w obronie Lwowa w wojnie polsko- ukraińskiej i polsko- bolszewickiej. Podaj rok jednego lub drugiego konfliktu. - **1919/1920**
5. W skład Polskich sił zbrojnych wchodzi również piloci. Podaj liczebność Polskich Sił Powietrznych na rok 1919. – **18 700**
6. Każdy rodzaj wojsk posiada swoją flagę bądź symbol podaj liczbę używanych obecnie symboli i flag. – **5**

(Flaga WLOP, flaga lotnisk i lądowisk wojskowych, flaga lotnisk i lądowisk Marynarki Wojennej, szachownica wojskowa, szachownica straży granicznej)

Propozycja dla metodyki starszoharcerskiej

Starszoharcerskie propozycje ogólne:

- Akcja kartka - opracowanie projektu kartek z polskimi/lokalnymi bohaterami lotnictwa, następnie sprzedaż ich w ramach akcji zarobkowej.
- Kartka dla bohatera - własnoręczne wykonanie i rozesłanie podziękowań do żyjących bohaterów lotnictwa, w celu okazania im pamięci i wdzięczności.
- Spotkanie z legendą - organizacja dla środowiska lokalnego spotkania z żyjącą legendą lotnictwa - bohaterem historycznym lub zwycięzcami zawodów lotniczych.
- Zawody modelarskie - organizacja w środowisku (np. szkole) zawodów prostych modeli (latawców, rzutków, raket itp.) wraz z promocją wydarzenia i opracowaniem instrukcji budowy takich modeli dla potencjalnych uczestników.
- Gra miejska - stworzenie gry polegającej na chodzeniu po danym obszarze (np. mieście), szukając miejsc związanych z lotnictwem i lotnikami - przy okazji wypełniając zadania np. zacznij pod pomnikiem x. Po prawej widzisz tablicę 1,8,10, 15, 20 litera powie Ci, gdzie udać się dalej.
- Promocja lotnictwa - przygotowanie zestawu KRÓTKICH ciekawostek (np. Czy wiesz, że w Polsce...?) o polskim lotnictwie na małych kartkach i rozwieszenie ich w swojej okolicy, w miejscach często uczęszczanych, np. na tablicach informacyjnych w centrum miasta. Podpisując się np. stroną internetową czy kodem QR może być to dobra promocja środowiska.
- Jak zostać pilotem/mechanikiem lotniczym - opracowanie krótkiego biuletynu/wpisu na blogu co i gdzie trzeba zrobić, aby w przyszłości pracować w danym zawodzie, aby było to zebrane w jednym miejscu. Wyszukanie konkretnych szkół i ośrodków szkolących. Wypisanie, co jest wymagane do danego uprawnienia. Można się również pokusić o porównanie cen itp.

Konspekty zbiorów metodyki starszoharcerskiej

Konspekt 1.

Temat	Audycja radiowa z Bohaterem			
Metodyka	Harcerze starsi			
Cel	<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie biografii bohatera. • Rozwój czytania ze zrozumieniem i interpretacji tekstu. • Zaciśnięcie więzi w grupie/zastępie. 			
Zamierzenia	<p>Po zakończeniu zajęć uczestnik będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znał najciekawsze fakty z życia bohatera, • rozumiał, jak wygląda proces fabularyzacji historii, • potrafił posługiwać się dyktafonem i obrabiać nagrania, • rozwinął umiejętności reporterskie. 			
Miejsce	Pomieszczenie			
Potrzebne materiały	Urządzenie do nagrywania i obróbki dźwięku (np. smartfon)			
Optymalna liczba uczestników	16			
Czas trwania	2h (trochę dłużej przy większej ilości grup)			
PRZEBIEG				
Nr	Nazwa elementu	Forma	Czas	Materiały
1.	Obrzędowe rozpoczęcie zbiórki	wg. obrzędu drużyny	2 min	-
2.	Wprowadzenie	monolog	10 min	opis zadania
	Dokładny opis elementu	Prowadzący tłumaczy, na czym ma polegać zadanie. Dzieli drużynę na grupy (zastępy). Grupy losują postać, która będzie „gościem” ich audycji (każda grupa inną osobę). Ważne, aby znane biografie były wystarczająco szczegółowe do realizacji zadania.		
3.	Zapoznanie z postacią, podział zadań	praca w grupie	10 min	opisy postaci
	Dokładny opis elementu	Harcerze otrzymują krótką biografię postaci (1-2 str. A4). Po zapoznaniu się z nią, ustalają podział zadań – kto będzie grał postać historyczną, kto będzie reporterem, kto odpowiada za dźwięk i montaż, kto za scenariusz itp.		

4.	Rozpisanie scenariusza	praca w grupie	40 min	kartki, długopisy
	Dokładny opis elementu	<p>Przeoglądając zadany materiał, uczestnicy wymyślają pytania zadawane przez „reportera” i odpowiedzi, których mógłby udzielić bohater. Cała sztuka polega na tym, żeby nie były to krótkie fakty, a odpowiedź osoby starszej rozbudowana, z czasem na zastanowienie i pauzy itp.</p> <p>Np.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Od dziecka jest Pan harcerzem. Pamięta Pan jak to się zaczęło, jakie były tego początki? - W wieku chyba 7 lat poszedłem na pierwszą zbiórkę Gromady Wilczków, pamiętam, że bardzo mi się to spodobało. Zdobywałem kolejne stopnie, angażowałem się w życie środowisk aż pewnego dnia otrzymałem propozycję zastania wodzem gromady, z której się wywodziłem. (...) 		
5.	Próba przed nagraniem	warsztaty	10 min	napisany scenariusz
	Dokładny opis elementu	Zespół przygotowuje się do nagrania. Osoby rozmawiające wczuwają się w role, myślą, w jaki sposób powiedzieć konkretne fragmenty itp.		
6.	Nagrywanie	audycja	15 min	sprzęt do nagrywania
	Dokładny opis elementu	Grupa nagrywa wywiad, robi ewentualne powtórki itp.		
7.	Montaż	warsztaty	15 min	smartfon lub komputer z programem do obróbki dźwięku (np. Audacity)
	Dokładny opis elementu	Osoba odpowiedzialna za część montażową składa wywiad, przycina, może dodać przygrywki na wstęp i zakończenie, tak żeby ostateczny materiał przypominał audycję radiową.		
8.	Prezentacja efektów pracy	prezentacja	15 min (zależny od ilości grup i długości materiałów)	głośnik
	Dokładny opis elementu	Materiały zostają zebrane i zaprezentowane wszystkim obecnym na zbiórce. Następnie odbywa się krótkie podsumowanie z każdą grupą, jak im się pracowało, co było dla nich wyzwaniem, czy wyszło tak jak chcieli itp. Za zgodą autorów, można pomyśleć o publikacji prac w internecie, po sprawdzeniu zgodności treści z biogramami.		
9.	Obrzędowe zakończenie zbiórki	wg. obrzędu drużyny	3 min	-

Powyższy konspekt zastęp/patrol może zrealizować jako projekt starszoharcerski, poszerzając o rozpisanie karty projektu, zatwierdzenie go przed Radą Drużyny, zwiększając obszerność materiałów źródłowych (lub przeprowadzając prawdziwy wywiad z osobą żyjącą do dziś/ jej najbliższymi). Podsumowanie powinno odbyć się przed Radą Drużyny, która zaliczy realizację projektu poszczególnym członkom zespołu. Pełen opis sposobu realizacji projektu, wzór karty itp. można znaleźć w poradniku dla drużynowych SH pt. „W poszukiwaniu przygody” dostępnym w Centralnym Banku Pomysłów.

Konspekt 2.

Temat	Własna konstrukcja latająca			
Metodyka	Harcerze starsi			
Cel	<ul style="list-style-type: none"> • Przybliżenie tematyki lotnictwa i konstrukcji lotniczych. • Rozwój zdolności manualnych. • Trening cierpliwości i dokładności. • Zaznajomienie z modelarstwem lotniczym. 			
Zamierzenia	<p>Po zakończeniu zajęć uczestnik będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znał podstawowe zasady działania konstrukcji latających, • umiał obchodzić się z delikatnymi instalacjami, • umiał się posługiwać precyzyjnymi narzędziami. 			
Miejsce	Pomieszczenie i większa przestrzeń			
Potrzebne materiały	Dwie proste listewki (dosyć wytrzymałe, np. sosna 5x5 mm), taśma bezbarwna, duży arkusz papieru (np. szary do pakowania), mocna nić (najlepiej dratwa, lub nić szewska), na hol dobra też jest gruba żyłka (najgrubsza w sklepie wędkarskim), nożyczki, nóż lub pilnik (drobny, nie zdzierak), klej np. „wikol” lub introligatorski, kolorowa bibuła, opcjonalnie kredki, pisaki, farby			
Optymalna liczba uczestników	12			
Czas trwania	Ok 2h (zależnie od grupy), najlepiej rozłożone na 2 dni (schnięcie kleju)			
PRZEBIEG				
Nr	Nazwa elementu	Forma	Czas	Materiały
1.	Obrzędowe rozpoczęcie zbiórki	wg. obrzędu drużyny	2 min	-
2.	Wprowadzenie	-	5 min	-
	Dokładny opis elementu	Prowadzący tłumaczy na czym ma polegać zadanie, dzieli na grupy 2-3 os. Każda grupa robi własny latawiec (należy to uwzględnić w ilościach materiału, szczególnie listewek, papieru i sznurka). Przy małej grupie każdy sam może budować swój.		
3.	Rozdanie materiałów	-	10 min	przygotowane materiały do budowy, przemyślane stanowiska
	Dokładny opis elementu	Harcerze otrzymują listewki i papier, są informowani w jaki sposób mogą uzyskać pozostałe materiały.		

4.	Budowa latawców	praca w grupie	60 – 120 min	-
	Dokładny opis elementu	Grupy budują zgodnie z instrukcją przedstawianą na bieżąco przez prowadzącego lub rozdana w formie papierowej. Dobrze by było, gdyby prowadzący wcześniej sam spróbował zbudować działający latawiec, aby potrafić wspierać harcerzy. Pamiętać należy o czasie na wyschnięcie kleju. Czas schnięcia zależy od warunków w pomieszczeniu. Kleje wodne (np. wikol, introligatorski) szybciej schną w cieple przy niższej wilgotności. Jeżeli istnieje taka możliwość, najlepiej zostawić na co najmniej 24h przed kontynuacją, szczególnie przed lotem. Jeżeli jest to nie możliwe, można delikatnie kontynuować budowę po wstępnym przeschnięciu, a oblot przeprowadzić na kolejnej zbiórce.		
5.	Podsumowania i wnioski	-	10 min	-
	Dokładny opis elementu	Prezentacja efektów poszczególnych grup, umówienie się na testy lotów, może zawody latawców.		
6.	Obrzędowe zakończenie zbiórki	wg. obrzędu drużyny	3 min	-

Przykładowa instrukcja budowy najprostszego latawca:

https://www.it.mragowo.pl/media/art/2376/file/Jak_zbudowac_latawiec.pdf

Zespoły mające więcej czasu i materiałów mogą spróbować się przy budowie latawców skrzynkowych lub prostych szybowców z kartonu i listewek.

Konspekt 3.

Temat	W poszukiwaniu Lotnika			
Metodyka	Harcerze starsi			
Cel	<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie biografii bohatera. • Sprecyzowanie cech, które naszym zdaniem powinien posiadać bohater. • Motywacja do bycia coraz lepszym, do stawania się „bohaterem dnia codziennego”. • Rozwój umiejętności pracy w grupie. 			
Zamierzenia	Po zakończeniu zajęć uczestnik będzie: <ul style="list-style-type: none"> • potrafił wyróżnić cechy bohatera, • znał najciekawsze fakty z życia bohatera. 			
Miejsce	przestrzeń otwarta, las,			
Potrzebne materiały	Mapy, tekst gawędy, 2 biografie lotników, 8 gazet, skrzynka, 2 klucze, chorągiewki do nadawania Morse’a, świeczki na świeczowisko lub drewno na ognisko, nożyczki			
Optymalna liczba uczestników	20			
Czas trwania	2,5 h			
PRZEBIEG				
Nr	Nazwa elementu	Forma	Czas	Materiały
1.	Zbiórka w wyznaczonym miejscu	Monolog-wprowadzenie	10min	Opis zadania
	Dokładny opis elementu	<p>Drużyna spotyka się z Drużynowym w wyznaczonym miejscu (terenie odpowiedni do przeprowadzenia gry).</p> <p>Drużynowy zapoznaje drużynę z celem zbiórki. Zbiórkę miał poprowadzić zaproszony gość- lotnik, ale został uprowadzony. Zadaniem drużyny jest odnaleźć i uwolnić lotnika. Drużynowy dzieli drużynę na dwa równe patrole (trzeci patrol stanowi Rada Drużyny, który jest patroliem technicznym).</p> <p>Patrolom zostają wręczone mapy z zaznaczonymi 3 miejscami, w których może znajdować się lotnik (patrole mogą wyruszyć do dowolnie wybranego miejsca, ale muszą sprawdzić wszystkie punkty). Jednocześnie drużynowy informuje patrole, że w czasie poszukiwań będą musieli poruszać się ostrożnie, gdyż na trasie znajdują się członkowie grupy porywaczy (Rada Drużyny), którzy mogą im przeszkodzić w poszukiwaniach. W okolicy zaznaczonych miejsc znajdują się członkowie grupy porywaczy i patrole w tych miejscach muszą przejść niezauważeni, skradać się. Łącznicy muszą zwracać</p>		

		uwagę, jak patrol się skrada. Na trasie czekają na nich również łącznicy i emisariusz z bardzo ważną wiadomością.		
2.	Patrole wyruszają w trasę	zwiad/ gra	100 min	mapy, biografie Lotników, 2 klucze, gazety, chorągiewki, skrzynka z wiadomością nożyczki.
	Dokładny opis elementu	<p>Zadania na punktach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W zaznaczonym miejscu na patrol czeka łącznik Patrol otrzymuje od łącznika: - karty do gry Bohater (załącznik 1.), - biografie lotników z terenu naszego województwa. Patrol zapoznaje się z biografiami lotników i przystępuje do gry. Patrol, odchodząc z punktu, dostaje zadanie, by przekazali do emisariusza ważne dokumenty. Tymi dokumenty są biografie lotników. Ze względów bezpieczeństwa muszą podzielić się dokumentami z drugim patrolem. Każdy patrol powinien w trakcie poszukiwań opanować swoją biografię tak, by mógł ją ustnie przekazać drugiemu patrolowi, gdy spotka emisariusza. 2. W zaznaczonym miejscu patrol spotyka łącznika. Zadaniem jest nawiązanie łączności alfabetem Morse'a z drugim łącznikiem za pomocą chorągiewek. Po poprawnym przekazaniu wiadomości łącznik przekazuje patrolowi klucz do celi, w której przetrzymywany jest lotnik. 3. Na miejscu na patrol czeka kolejny łącznik, informujący patrol, że w tym miejscu miał miejsce zrzut spadochroniarzy. Niestety jeden ze spadochroniarzy w trakcie skoku zgubił skrzynkę z ważnym meldunkiem. Zadaniem patrolu jest odnalezienie skrzynki z meldunkiem (meldunek zawiera zaszyfrowane informacje o miejscu pobytu emisariusza). Po znalezieniu meldunku łącznik informuje patrol, że może wyruszyć na spotkanie z emisariuszem, gdy sprawdził wszystkie zaznaczone miejsca na mapie. 4. Na wskazanym miejscu emisariusz pojawia się wtedy, gdy zameldują się tam obydwie patrole (do tego czasu się ukrywa). Zadaniem patroli jest - zaznajomienie drugiego patrolu ze swoją częścią biografii, - wspólne ułożenie z wyróżnionych (zaznaczonych liter w biografii) hasła - Akcja bohater. Na poprawne hasło emisariusz prowadzi patrole do miejsca, gdzie przetrzymywany jest lotnik. Informuje także patrole, że to miejsce jest zaminowane. 5. Na miejscu, zadaniem dla patroli (każdego z osobna) jest uwolnić lotnika, czyli dostarczyć do wyznaczonego miejsca, gdzie stoi lotnik z kluczem. Jednak tak, by nie dotknąć ziemi (tylko za pomocą gazet), gdyż teren wokół jest zaminowany - Zabawa Spacer po gazecie (opis gry załącznik 2.). 		
3.	Spotkanie z Lotnikiem	Krąg ogniskowy / świeczowisko	50 min	Drewno / świece, zapalniczki, tekst

				Gawendy, tekst piosenki „Mały mundur”
	Dokładny opis elementu	<p>Po uwolnieniu Lotnika wszyscy przechodzą do przygotowanego nieopodal kręgu ogniskowego/ świeczowiska.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obrzędowe rozpoczęcie. 2. Gawęda (załącznik 3.). 3. Piosenka „Mały mundur” (Załącznik 4.) 4. „Zgadnij, kim jestem” <p>Zabawa polega na tym, że każdy z patroli, by dowiedzieć się, którego lotnika z listy biografii uwolnili, zadają pytania dotyczące biografii tak by lotnik mógł na nie odpowiedzieć „tak” lub „nie”. Gdy pierwszy wyznaczony przez drużynowego patrol zada pytanie i lotnik odpowie na nie twierdząco „tak” to patrol ma prawo zadać kolejne pytanie i tak aż do momentu, gdy zada pytanie, na które lotnik odpowie „nie”. Wtedy prawo zadania pytania przechodzi na drugi patrol. Zabawa trwa do momentu, gdy któryś z patroli odgadnie, którym lotnikiem jest gość.</p>		
4.	Obrzędowe zakończenie zbiórki	wg. obrzędu drużyny	5 min	-

Załączniki do konspektu 3.

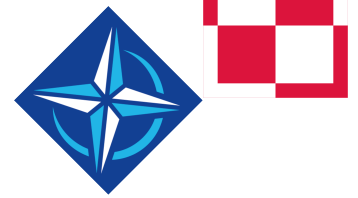
Załącznik 1.

Gra „bohaterowie” – każda osoba otrzymuje zestaw 10 kart. Na każdej karcie widnieje nazwisko znanej osoby, która uchościć może za bohatera. Każdy harcerz w pięciu wykropkowanych punktach wypisuje w wybranej kolejności 5 cech (narzuconych poprzez prowadzącego), przy czym cech przy numerku 1 najmniej charakteryzuje daną osobę, przy numerku 5 najbardziej. Przykładowe cechy: wierność ideałom, poświęcenie, odwaga, odpowiedzialność, charyzma. Następnie harcerze rozchodzą się, by rozpocząć grę. Grać mogą z każdym napotkanym harcerzem tylko raz. Zaczynają od jednej rundy w słynną grę „kamień, nożyczki, papier”. Osoba, która wygrała wybiera kartę, którą ona będzie grała i kartę, którą grał będzie przeciwnik. Następnie osoba, która wygrała odczytuje cechę, która ma na 4 miejscu. Jeżeli przeciwnik ma ową cechę na miejscu wyższym (5) wygrywa, jeśli na niższym (1, 2, 3) przegrywa, jeśli na tym samym (4) gramy jeszcze raz. Osoba przegrana odcina róg swojej karty i wręcza ją przeciwnikowi. Karta ta zostaje wycofana z gry, a przeciwnik zdobywa punkt.

Karty do gry „Bohater”

<p style="text-align: center;">Bohater Zygmunt Rafał Puławski</p> <p>Cechy: 1. 2. 3. 4. 5.</p>	<p style="text-align: center;">Bohater Rafał Wiszniowski</p> <p>Cechy: 1. 2. 3. 4. 5.</p>
<p style="text-align: center;">Bohater Klemens Felicjan Lechnicki</p> <p>Cechy: 1. 2. 3. 4. 5.</p>	<p style="text-align: center;">Bohater Antoni Ostowicz</p> <p>Cechy: 1. 2. 3. 4. 5.</p>
<p style="text-align: center;">Bohater Franciszek Jach</p> <p>Cechy: 1. 2. 3. 4. 5.</p>	<p style="text-align: center;">Bohater Fraciszek Żwirko</p> <p>Cechy: 1. 2. 3. 4. 5.</p>
<p style="text-align: center;">Bohater Stanisław Wigura</p> <p>Cechy: 1. 2. 3. 4. 5.</p>	<p style="text-align: center;">Bohater Jadwiga Piłsudska -Jarczewska</p> <p>Cechy: 1. 2. 3. 4. 5.</p>
<p style="text-align: center;">Bohater Jan Chojnacki</p> <p>Cechy: 1. 2. 3. 4. 5.</p>	<p style="text-align: center;">Bohater Michał Bertler</p> <p>Cechy: 1. 2. 3. 4. 5.</p>

Załącznik 2.

Potrzebne materiały: 4 gazety na zastęp 6 osobowy.

Cel: przemieścić się z jednego miejsca na drugi stąpając jedynie po gazetach.

Przebieg:

- Patrole stają wyznaczonym miejscu w pewnej odległości jeden obok drugiego, mają przy sobie klucz.
- Czas jest określony- 10 minut.
- Za dotknięcie ziemi poza gazetą - punkty karne.

Podsumowanie:

Wygrywa ten patrol, który dotrze pierwszy na wyznaczone miejsce i uwolni lotnika przekazując mu klucz.

Załącznik 3.

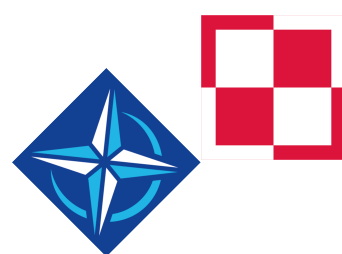
Gawęda

Męstwo = Odwaga

Co to jest honor? Honor to jest uczucie, które mówi Ci, że postąpiłaś zgodnie z tym co uważasz za ważne w swoim życiu. Jeśli dla Ciebie ważnym jest żyć według Prawa i Przysiężenia Harcerskiego to Twoje poczucie honoru pomoże Ci ocenić w każdej sytuacji:

- Dobrze zrobiłam czy źle?
- Postąpiłam jak harcerka czy nie?
- Czy robiąc to pełniłam służbę czy nie?
- Wybrałam dobrą drogę czy złą?

Poczucie honoru pomoże Ci pracować nad twoimi słabościami. Każdy człowiek się boi. To normalne. Męstwo polega na tym, że człowiek potrafi być silniejszy niż strach. Potrafi stawiać czoła próbom i prześladowaniom, potrafi nawet przezwyciężyć strach przed śmiercią i oddać swoje życie w obronie słusznej sprawy. Kto zdobył cnotę męstwa, jest wytrwały w trudnościach i stale dąży do dobra. Zdecydowanie opiera się pokusom i potrafi przezwyciężać przeszkody w życiu moralnym. Wady przeciwne cnotie odwagi to strach i zuchwałość. Strach prowadzi do zbyt łatwego poddawania się. A zuchwałość to jakby przesadna odwaga, czyli szukanie niebezpieczeństwa, ryzykowanie bez żadnej potrzeby. To zwykła głupota, a nie męstwo.

Załącznik 4.

Mały Mundur

Harcerski mundur włożył, gdy miał 12 lat
Na czapce biały orzeł a w sercu dumny hart
Przemykał się zaułkiem by patrol wroga zwieść
Pod bluzą miał bibułkę bo mały walczył też

Mały mundur, szary mundur
Na łokciach kilka łąt
Mały mundur pod mundurem 12 tylko lat
Mały mundur, wielka duma
i wielki, wielki hart
Mały mundur, pod mundurem 12 tylko lat

Uprasuj mamó mundur, trza fason zawsze mieć
Nie żałuj swego trudu, choć tak już późno jest
Zmęczona jesteś mamó i lekasz się ja wiem
Lecz miłość twoja mamó uchroni mnie przed złem.

Mały mundur, szary mundur...

Gdy nadszedł dzień sierpniowy płonący ogniem z dział
Najmłodszy szeregowy na posterunku stał
Zwycięstwo jest już blisko Warszawa będzie żyć
Padł strzał i to już wszystko, a matce został dziś...

Mały mundur, szary mundur...

Konspekt 4.

Temat	Nasz Bohater			
Metodyka	Harcerze starsi			
Cel	<ul style="list-style-type: none"> • Zdefiniowanie pojęć idol, bohater, autorytet. • Wskazanie roli bohaterów w naszym codziennym życiu. 			
Zamierzenia	<p>Po zakończeniu zajęć uczestnik będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • znał pojęcia idol/bohater/autorytet, • potrafił wskazać rolę bohatera w codziennym życiu. 			
Miejsce	pomieszczenie			
Potrzebne materiały	kartony, mazaki, tekst piosenki „Ballada rajdowa”, hasła do „Koła fortuny”, karteczki samoprzylepne			
Optymalna liczba uczestników	16-20			
Czas trwania	1,5 h			
PRZEBIEG				
Nr	Nazwa elementu	Forma	Czas	Materiały
1.	Obrzędowe rozpoczęcie	wg. obrzędu drużyny	5 min	-
2.	Gawęda	dyskusja	15 min	kartony, mazaki
	Dokładny opis elementu	Wspólne zdefiniowanie pojęcia idol, autorytet, bohater poprzez dopisywanie cech poszczególnych postaci na specjalnych kartonach. Podsumowanie w formie krótkiego porównania.		
3.	Koło fortuny	Gra	20 min	hasła do koła fortuny
	Dokładny opis elementu	Harcerze podzieleni na zastępy, kolejno wybierają litery z hasła. Za każdą literę mogą uzyskać 10 punktów, za odgadnięcie całego hasła dodatkowe 20. Hasłami są nazwiska bohaterów.		
4.	„Ballada rajdowa”	piosenka	5 min	tekst piosenki
	Dokładny opis elementu	Załącznik 1.		
5.	Puste krzesło	Dyskusja	25 min	4 krzesła, 4 kartony, mazaki
		Temat czy prawdziwym bohaterstwem jest „pięknie żyć” czy „pięknie		

		umierać”?		
	Dokładny opis elementu	<p>Podajemy jasno sprecyzowany temat dyskusji. Na trzech plakatach przygotowujemy trzy różne opinie dotyczące tego tematu, trzy różne głosy. Dwie opinie są sformułowane jako głosy skrajne, jedna zaś jest zapisana jako głos pośredni, wyważony pomiędzy skrajnościami. Proponujemy, żeby uczestnicy zapoznali się z opiniami i zgromadzili w grupy przy tym plakacie, który w pełni lub w części odpowiada ich sądom. Dla osób, które nie mogą się utożsamić z żadną z trzech opinii, jest jeszcze plakat ze znakiem zapytania (?). Po krótkiej rozmowie w małych grupach proponujemy, aby każda z grup wydelegowała swojego przedstawiciela na obrady plenarne. Delegacje siadają na 4 przygotowanych krzesłach i rozpoczynają dyskusję. Grupy już nie mają prawa głosu, chyba, że ktoś chce usiąść na „pustym krześle” przygotowanym w tym celu, krótko włączyć się do rozmowy i powrócić do grupy. Prowadzący kieruje ruchem przy pustym krześle.</p>		
6.	Podsumowanie zbiórki – Wskazanie roli bohatera w życiu codziennym	Dyskusja/burza mózgow	10 min	markery, karteczki samoprzylepne, karton
	Dokładny opis elementu	<p>Prowadzący kładzie karton, na którym na środku jest napisane „Rola bohatera w życiu codziennym”. Następnie rozdaje harcerzom po karteczce i mazaku. Każdy ma napisać jedną rolę. Następnie każdy czyta po kolei swoją odpowiedź i przykleja ją powyżej pytania, a odpowiedzi podobne/ takie same są przyklejane jedna pod drugą (w taki sposób tworząc promienie słońca). Gdy już wszyscy przykleją swoje karteczki, prowadzący odczytuje te grupy odpowiedzi, gdzie karteczek jest najwięcej.</p>		
7.	Obrzędowe zakończenie i sprzątanie	wg. obrzędu drużyny	10 min	

Załączniki do konspektu 4.

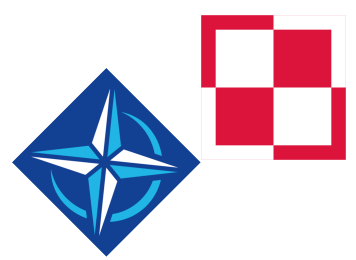
Załącznik 1.

Ballada Rajdowa

Właśnie tu na tej ziemi, młody harcerz meldował
 Swą gotowość umierać za Polskę
 Tak, jak ty niesiesz plecak, on niósł w rękę karabin
 W sercu miłość, nadzieję i troskę

Może tu w Nowej Słupi, Daleszycach, Bielinach
 Brzozowymi krzyżami zanczony
 Swą dziewczynę pożegnał nic nie wiedząc, że tylko
 Kilka dni życia mu przeznaczone

Refren:

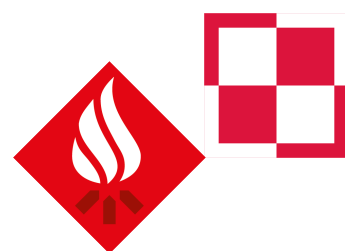
Naszej ziemi śpiewajmy, ziemi pokłon składajmy
Taki prosty, serdeczny, harcerski
Niechaj echo poniesie tę balladę rajdową
W nowe jutro i przyszłość nową

Na pomniku wyryto, że szesnaście miał wiosen
Ze był śmiały, odważny, radosny
Kiedy padał płakała cała puszcza jodłowa
Nie doczekał czekanie tak wiosny

I choć on nie doczekał, to nie zginął tak sobie
Przetarł szlak, którym dzisiaj wędrujesz
Kiedy tak przy ognisku śpiewasz sobie balladę
Tak jak on w sercu ojczyzny czujesz

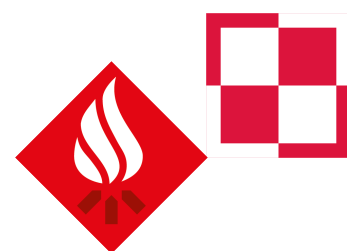
Refren:

Naszej ziemi śpiewajmy, ziemi pokłon składajmy
Taki prosty, serdeczny, harcerski
Niechaj echo poniesie tę balladę rajdową
W nowe jutro i przyszłość nową

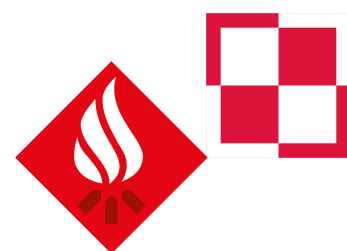
Propozycja dla metodyki wędrowniczej

Wędrownicze propozycje ogólne

- Wyjazd do Dębina i zwiedzanie Muzeum Lotnictwa.
- Spotkanie z aktualnie żyjącym i pracującym pilotem lub byłym pilotem.
- Spotkanie ze studentem kierunku lotnictwa.
- Wykorzystanie strony internetowej: <http://zawodpilot.pl/> - na podstawie dostępnych tam materiałów, omówienie takich tematów jak: wartościowe uczelnie bo przecież wędrownicy wybierają się na studia - i tutaj można zwrócić uwagę na uczelnie, które kształcą w kierunku lotniczym; ta strona to prawdziwy bank wiedzy o lotnictwie także można wykorzystać treści w różnorodny sposób.
- Wjazd na lotnisko – zwiedzanie.
- Wspólna podróż samolotem, organizacja wyjazdu, który będzie w sobie zawierał przelot samolotem.
- Język angielski - tak ważny w zawodzie pilota/lotnika- organizacja całej zbiórki w tym języku.
- Wspólna wycieczka do Krakowa - zwiedzanie Muzeum Lotnictwa Polskiego (na stronie Muzeum można odbyć również wirtualny spacer).
- Uczczenie Święta Lotnictwa Polskiego - 28 sierpnia.
- Nawiązanie kontaktu z drużyną o specjalności lotniczej z możliwością dalszej współpracy.
- Zdobyć Harcerskiemu Znak Spadochronowego/ Harcerskiemu Znak Balonowego.

Konspekty zbiorok metodyki wędrowniczej

Konspekt 1.

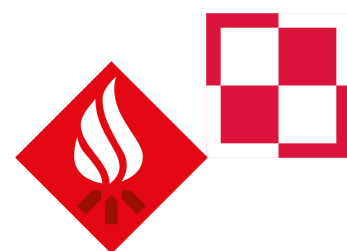
Temat	Kim będę w przyszłości?			
Metodyka	Wędrownicy			
Cel	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie wędrowników z możliwościami planowania rozwoju zawodowego w oparciu o ścieżkę zawodową pilota/lotnika. • Zachęcenie do wykorzystywania propozycji programowej „Kierunek przyszłość” autorstwa dh. Katarzyny Potasznik. 			
Zamierzenia	<p>Po zakończeniu zajęć uczestnik będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wiedział, jakie umiejętności powinna posiadać osoba wykonująca zawód pilota/lotnika, • znał różne sposoby planowania własnej ścieżki zawodowej, • wiedział, jak przygotować swoje CV, • potrafił przełożyć nazewnictwo harcerskie na zapisy, których można użyć w CV. 			
Miejsce	Harcówka			
Potrzebne materiały	Długopisy, markery, kartki A4, wydruki testu dla uczestników zbiórki, szary papier, markery, kolorowe kartki, formularze CV			
Optymalna liczba uczestników	Dowolna (minimum 6-8 osób)			
Czas trwania	3 godziny (180 minut)			
PRZEBIEG				
Nr	Nazwa elementu	Forma	Czas	Materiały
1.	Obrzędowe rozpoczęcie zbiórki	Forma obrzędowa	5 min	-
	Dokładny opis elementu	Uczestnicy zbiórki zgodnie z tradycją drużyny rozpoczynają swoje spotkanie.		
2.	„Jak ja widzę siebie, a jak widzą mnie inni”	Ćwiczenie z wykorzystaniem atrybutu	15 min	długopisy, markery, kartki A4
	Dokładny opis elementu	<p>Uczestnicy zbiórki siadają w kręgu. Prowadzący rozdaje wszystkim po jednej kartce A4 i prosi, aby każdy z nich napisał na górze kartki swoje imię, zaś z drugiej strony narysował na środku kartki oczy.</p> <p>Następnie prosi wędrowników, aby zapisali na stronie, po której namalowane są oczy kilka cech/ rzeczy, w których ich zdaniem są najlepsi. Kolejno uczestnicy mają odwrócić kartkę na stronę z imieniem. Po wykonaniu zadania, co 30 sekund, na znak</p>		

		prowadzącego będą przesuwali kartkę w prawą stronę, aż do momentu gdy karta z ich imieniem wróci ponownie do nich. Po zakończeniu ćwiczenia wędrownicy mogą ocenić, jak widzą oni siebie sami i jak widzą ich inni członkowie drużyny. Chętne osoby wypowiadają się o swoich spostrzeżeniach.		
3.	Badanie moich mocnych stron – Kotwice kariery	west	15 min	wydruki testu dla uczestników zbiórki
	Dokładny opis elementu	<p>Kotwice kariery to indywidualne cechy, które stanowią określenie oczekiwań jednostki wobec życia zawodowego. Kotwice kariery zostały stworzone jako teoria Edgara Scheina, mówiąca o występowaniu ośmiu rodzajów cech. Są nimi profesjonalizm, autonomia i niezależność pracowników, przywództwo, styl życia, kreatywność i przedsiębiorczość, wyzwanie, usługi i poświęcenie dla innych oraz bezpieczeństwo i stabilizacja.</p> <p>Uczestnicy zbiórki wykonują test, który pomoże im odnaleźć sferę, która jest im najbliższa. Po wykonaniu testu i podsumowaniu wyników prowadzący zbiórkę przedstawia wędrownikom krótkie opisy poszczególnych cech. Chętne osoby dzielą się swoimi spostrzeżeniami. (Załącznik 1.)</p>		
4.	Ścieżka zawodowa pilota	ćwiczenie z wykorzystaniem mapy myśli	30 min	szary papier, markery, kolorowe kartki, długopisy
	Dokładny opis elementu	<p>Prowadzący zbiórkę z wykorzystaniem mapy myśli przedstawia uczestnikom zbiórki ścieżkę rozwoju zawodowego, jaką musi przejść osoba, która chce zostać pilotem. Następnie zachęca uczestników zbiórki do stworzenia w dowolnej formie graficznej ścieżki zawodowej, którą planują oni obrać w przyszłości.</p>		
5.	Leć jak Orzeł	zabawa integracyjna	15 min	-
	Dokładny opis elementu	<p>Uczestnicy zbiórki stają w dowolnych miejscach w harcówce. Prowadzący zbiórkę wyjaśnia zasady zabawy.</p> <p>Wędrownicy na znak poruszają się między sobą po całej harcówce. Podbiegają do siebie i grają w tradycyjną grę „Papier, kamień, nożyce” osoba, która wygrywa przechodzi na wyższy poziom gry.</p> <p>Wszyscy startują z poziomu pisklęcia. Poruszają się jak pisklęta wymachując skrzydełkami. Wygrywając przechodzą na kolejne etapy: pisklę – ptaszek – orzeł. Osoba, które osiągnie już po wygranych starciach postać orła kończy uczestnictwo w zabawie. Zabawa kończy się, gdy wszyscy jej uczestnicy staną się orłami.</p> <p>Podczas gry w „Papier kamień nożyce” można nie tylko wygrać, ale i przegrać co oznacza, że jeśli osoba, która stanie się ptaszkiem przegra podczas starcia znów przechodzi na niższy poziom.</p>		
6.	Moja ścieżka zawodowa	prezentacja	30 min	szary papier, markery, kolorowe kartki, długopisy

	Dokładny opis elementu	Uczestnicy zbiórki prezentują przygotowane przez siebie w dowolnej formie swoje ścieżki kariery.		
7.	Tworzenie CV	praca z materiałem	30 min	formularze CV
	Dokładny opis elementu	<p>Prowadzący zbiórkę opowiada uczestnikom o tym, jak ważne jest, aby dobrze przygotować się do poszukiwania pracy. Jednym z kluczowych elementów jest stworzenie CV.</p> <p>Przy pomocy gotowych formularzy wędrownicy starają się wypełnić własne CV, które później będą mogli wykorzystać podczas starania się o pierwszą pracę. (Załącznik 2)</p>		
8.	Harcerstwo w pracy	pogadanka	15 min	-
	Dokładny opis elementu	<p>Uczestnicy zbiórki poznają sposoby przełożenia nazewnictwa harcerskich funkcji oraz aktywności na język, który można wykorzystać w CV. Uzupełniają swoje zapisy o sformułowania dotyczące harcerskich działań. (Załącznik 3)</p>		
9.	Podsumowanie zbiórki	dyskusja – niedokończone zdania	20 min	-
	Dokładny opis elementu	<p>Prowadzący zbiórkę dziękuje wędrownikom za udział i zaangażowanie w działania podczas zbiórki. Uczestnicy siadają w kręgu. Prowadzący prosi każdego z nich o dokończenie zdania: „Na dzisiejszej zbiórce....”.</p>		
10.	Obrzędowe zakończenie zbiórki	forma obrzędowa	5 min	-
	Dokładny opis elementu	<p>Uczestnicy zbiórki zgodnie z tradycją drużyny kończą swoje spotkanie.</p>		

Załączniki do konspektu 1.

Załącznik 1.

Test - kotwice Scheina

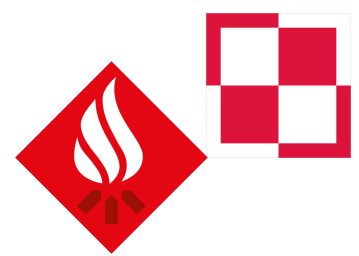
Kwestionariusz: Moja kariera

Celem tego kwestionariusza jest zachęcenie Cię do refleksji na temat obszarów własnej kompetencji, motywacji do pracy i systemu wartości. Żadna odpowiedź nie jest określona jako dobra lub zła. Różne cechy opisane w Kwestionariuszu są równie dobre, a wypełnienie go ma posłużyć do opisania twoich kotwic kariery nie zaś do ich oceniania. Przypisz najwyższe rangi (najwyższej liczby punktów) tym zdaniom, które najlepiej Cię opisują, a niskie rangi (najmniejszej liczby punktów) tym zdaniom, które do Ciebie w ogóle nie pasują. Na przykład, jeśli twierdzenie mówi „Marzę o stanowisku prezesa firmy”, możesz przypisać mu następujące rangi:

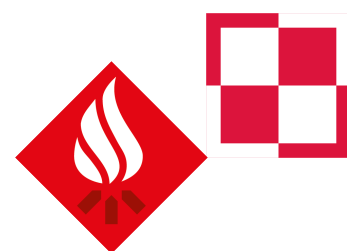
- 1 jeśli to twierdzenie zupełnie nie pasuje do Ciebie,
- 2 lub 3 jeśli to twierdzenie pasuje do Ciebie w niektórych sytuacjach,
- 4 lub 5 jeśli to twierdzenie w dużej mierze pasuje do Ciebie,
- 6 jeśli to twierdzenie całkowicie do Ciebie pasuje.

Rangi zaznaczaj w kolumnie po lewej stronie twierdzeń.

1. Marzę o tym, żeby osiągnąć taki stopień profesjonalizmu, by ludzie zwracali się do mnie po radę jak do eksperta.
2. Najbardziej angażuje mnie praca, dzięki której mogę kierować innymi i koordynować ich wysiłki.
3. Marzę o karierze, która da mi wolność wyboru sposobu i czasu działania.
4. Bezpieczeństwo i stabilność są dla mnie ważniejsze niż niezależność i autonomia.
5. Jestem zawsze otwarty na pomysły, które pozwolą mi otworzyć własną firmę.
6. Odniosę w życiu sukces tylko wówczas, gdy będę miał poczucie, że mam swój udział w budowaniu społecznego dobra.
7. Marzę o takiej karierze, dzięki której będę rozwiązywać trudne problemy lub stawać wobec prawdziwych wyzwań.
8. Raczej porzucę firmę niż pozwolę, żeby moja praca w niej stwarzała problemy osobiste i rodzinne.
9. Będę czuł, że odniosłem sukces tylko wtedy, gdy uda mi się doprowadzić moje umiejętności techniczne i umiejętności zarządzania do szczytowego poziomu.
10. Marzę o tym, żeby zarządzać wielką organizacją i podejmować decyzje mające wpływ na sytuację wielu ludzi.
11. Najbardziej angażuję się w pracę, kiedy mam całkowitą swobodę decydowania o zadaniu, harmonogramie i procedurach.

12. Z pewnością odejdę z firmy, która nie będzie dbała o moje bezpieczeństwo.
13. Nawet bardzo wysokie stanowisko menedżerskie w cudzej firmie nie jest dla mnie ważne w porównaniu z możliwością prowadzenia własnego biznesu.
14. Najbardziej odpowiada mi kariera, dzięki której będę mógł używać swoich zdolności w służbie innym ludziom.
15. Będę czuł, że moja kariera wiąże się z sukcesem tylko wtedy, gdy stanę twarzą w twarz z trudnymi wyzwaniami.
16. Marzę o takiej pracy, która pozwoli mi zaspokajać jednocześnie potrzeby natury osobistej, rodzinnej i zawodowej.
17. Bycie szefem i jednocześnie dobrym fachowcem w danej dziedzinie jest dla mnie bardziej atrakcyjne niż praca dyrektora wysokiego szczebla.
18. Praca w firmie przyniesie mi satysfakcję tylko wtedy, gdy zajmę stanowisko dyrektora wysokiego szczebla.
19. Praca w firmie przyniesie mi satysfakcję, gdy osiągnę wysoką autonomię i swobodę działania.
20. Poszukuję takiej pracy, która da mi poczucie bezpieczeństwa i stabilizacji.
21. Zaangażuję się w taką drogę zawodową, która będzie całkowicie rezultatem mojego własnego wysiłku i moich własnych pomysłów.
22. Zamiast osiągać wysoką pozycję menedżerską wolę spożytkować moje umiejętności dla budowania lepszego świata.
23. Angażuję się w taką pracę, w której zadania na pierwszy rzut oka wydają się nie do rozwiązania.
24. Sukces w życiu oznacza dla mnie utrzymanie równowagi między wymaganiami życia osobistego, rodzinnego i zawodowego.
25. Raczej odszedłbym z firmy, niż zaakceptował rotacyjny system obejmowania stanowisk, który powoduje utratę pozycji eksperta w danej dziedzinie.
26. Stanowisko dyrektora wysokiego szczebla jest dla mnie bardziej atrakcyjne niż menedżera – fachowca.
27. Własny sposób wykonywania pracy, wolny od reguł i barier znaczy dla mnie więcej niż poczucie bezpieczeństwa.
28. Najbardziej zaangażuję się w pracę, kiedy będę miał poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia i stałe zarobki.
29. Odniosę sukces zawodowy tylko wtedy, kiedy uda mi się stworzyć lub zbudować coś co będzie oparte na moim własnym pomysle.
30. Marzę o karierze, która wniesie realny wkład w rozwój społeczeństwa.
31. Poszukuję takiej pracy, która będzie stanowiła wyzwanie dla mojej zdolności rozwiązywania problemów oraz pozwalała na zdrową rywalizację.

32. Utrzymanie równowagi między życiem osobistym i zawodowym jest dla mnie ważniejsze niż wysoka pozycja menedżerska.
33. Najchętniej poświęcam się pracy, która angażuje moje szczególne umiejętności i talenty.
34. Zmienię pracę, jeśli nie da mi ona szansy na otrzymanie stanowiska dyrektora wysokiego szczebla.
35. Odejdę z firmy, która będzie ograniczać moją wolność i autonomię.
36. Marzę o karierze, która da mi poczucie bezpieczeństwa i stabilizacji.
37. Marzę o stworzeniu własnej firmy.
38. Jestem gotów na odejście z firmy, która nie doceni mojej umiejętności pomagania innym.
39. Rozwiązywanie problemów pozornie nierozwiązywalnych jest dla mnie w pracy ważniejsze niż osiągnięcie wysokiej pozycji menedżerskiej.
40. Zawsze będę poszukiwać takich możliwości pracy, które ograniczają do minimum konflikty "praca-dom".

Teraz przejrzyj jeszcze raz swoje odpowiedzi i zwróć uwagę na te, które rangowałeś najwyżej. Wybierz z nich TRZY, które najdokładniej Cię opisują i do przyznanych im rang dodaj jeszcze po cztery (4) punkty.

Tablica wyników

Przenieś wyniki zapisane przy pytaniach do tablicy klucza. Dodaj punkty wpisane w każdej kolumnie w celu obliczenia liczby punktów przypisanych poszczególnym kotwicom kariery. Nie zapomnij o dodaniu po cztery punkty do rang najdokładniej Cię opisujących. Wynik każdej kolumny podziel następnie przez pięć. Otrzymasz w ten sposób średni wynik dla każdej skali, oznaczający wagę jaką ma dla Ciebie dana wartość kotwica kariery.

P	PRZ	A/N	B/S	K/P	U/P	W	SŻ
1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32
33	34	35	36	37	38	39	40

Prz – Przywództwo

U/P – Usługi i Poświęcanie innym

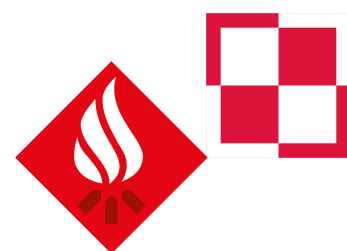
A/N- Autonomia i Niezależność

W – Wyzwanie

B/S – Bezpieczeństwo i Stabilizacja

SŻ – Styl Życia

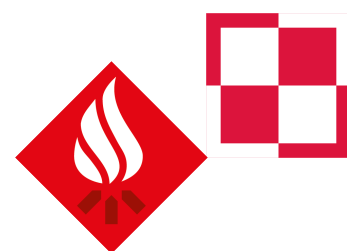
K/P – Kreatywność i przedsiębiorczość

Interpretacja

1. Profesjonalizm. Towarzyszy mu dążenie do bycia fachowcem w konkretnej dziedzinie, potwierdzenia własnego mistrzostwa, awansu poziomego. Tacy ludzie najczęściej nie są zainteresowani stanowiskami kierowniczymi.
2. Przywództwo. Celem zawodowym staje się wówczas zdobycie nowych doświadczeń w zakresie zarządzania, podejmowanie decyzji, zwiększenie zakresu władzy, dążenie do sukcesu finansowego.
3. Autonomia i niezależność. Związana jest z dążeniem do poszerzenia marginesu własnej swobody, uwolnienia się z krępujących więzów i ograniczeń (związanych np. z biurokracją i autokratyzmem przełożonych). Osoby silnie nastawione na niezależność nie poszukują stanowisk kierowniczych, ale nie chcą być jedynie wykonawcami poleceń zwierzchników. Ich celem jest bycie sobie sterem i żeglarzem, praca na stanowisku samodzielnych specjalistów i związana z nimi odpowiedzialność.
4. Bezpieczeństwo i stabilizacja. Głównym motorem działania jest w tym przypadku emocjonalny związek z firmą, poczucie lojalności. Pracownicy o stosunkowo silnej potrzebie bezpieczeństwa mogą aspirować do stanowisk kierowniczych, ale najczęściej w ramach tej samej jednostki. Zwykle bronią się przed zmianami swojego środowiska, np. nie interesuje ich na ogół kariera międzynarodowa.
5. Kreatywność i przedsiębiorczość. Przejawia się w tym, że osoby twórcze chętnie posiadają wiedzę o sobie, organizacji i różnych jej podsystemach, dostrzegają problemy i rozwiązują je, dążą do wprowadzenia zmian, innowacji itd. Są zwykle mobilne i pozytywnie nastawione do rotacji jako drogi podwyższania kwalifikacji oraz do awansu poziomego. Większość z nich satysfakcjonuje stanowisko doradcy szefa. Jedną z odmian kreatywności jest także przedsiębiorczość.
6. Usługi i poświęcenie dla innych. Głównym celem w życiu staje się realizacja wartości humanistycznych, rozwiązywanie problemów politycznych, pomaganie innym, leczenie, nauczanie. Osoby wyznające te wartości chętnie angażują się w akcje społeczne, podejmują pracę jako wolontariusze.
7. Wyzwanie. Podłożem działania jest tu często chęć przeciwstawiania się trudnościom i możliwość podejmowania ryzyka. Osoby lubiące wyzwania chętnie podejmują prace w środowisku stwarzającym okazję do walki i rywalizacji. Pola wyzwań mogą być bardzo różne np. takie jak ratowanie firmy od bankructwa, ale również handel i sport.
8. Styl życia. Osoby prezentujące te wartości starają się o zachowanie proporcji i harmonii między różnymi aspektami życia, a przede wszystkim pracą i życiem osobistym. Są gotowe zrezygnować z wyższych dochodów na rzecz spędzania większej ilości czasu z bliskimi. Sukces to dla nich coś więcej niż sukces zawodowy.

Źródło: http://www.lo.wszp.edu.pl/dokumenty/TEST_KOTWICE_SCHEINA.pdf

Załącznik 2.

Materiał dla prowadzącego zbiórkę:

„Dziś trudno wyobrazić sobie funkcjonowanie na rynku pracy bez CV. I też trudno się dziwić, bo w końcu to ono odzwierciedla wszystko co powinien wiedzieć o nas świat z zawodowego punktu widzenia. A jeśli już ma wiedzieć, niech wie z dobrze przygotowanego źródła.

Zabierzmy się za to od góry, czyli od danych osobowy – dla ułatwienia, żeby się zbyt szybko nie zniechęcać.

Nie używaj adresu e-mailowego podobnego do np. kiciuś124@buziaczek.onet.pl

ZDJĘCIE.

Przemieszczając się na prawą stronę docieramy do miejsca na zdjęcie. Nie jest obowiązkowe, ale mile widziane. Najlepszy jest format obowiązujący w dokumentach osobistych – CV absolutnie nie lubi się ze zdjęciami wakacyjnymi i takimi, na których Wasza twarz jest niewyraźna.

Pamiętaj o kolejności odwrotnej niż chronologiczna.

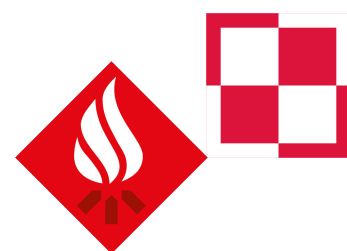
DOŚWIADCZENIE ZAWODOWE/ DZIAŁALNOŚĆ DODATKOWA.

To jest miejsce, w którym możemy pochwalić się dodatkową działalnością lub doświadczeniem zawodowym, ale musimy uważać na kilka rzeczy. Po pierwsze, nie możemy przesadzić z ilością: nie wypisujemy wszystkich odbytych praktyk, staży, organizacji, w których działamy, czy miejsc pracy. Jeśli mamy spory dorobek w tym względzie trzeba się zdecydować na to, co naszym zdaniem najbardziej zainteresuje danego pracodawcę. Elementy opisu, o których musimy pamiętać to czas trwania, miejsce i stanowisko lub zakres obowiązków przez nas wykonywanych.

INNE UMIEJĘTNOŚCI.

Teraz zajmujemy się swoimi dodatkowymi atutami, o których Waszym zdaniem warto wspomnieć w CV. Podobnie jak z działalnością dodatkową nie wskazane jest wypisywanie wielu cech, ale skupienie się na najważniejszych. Główną umiejętnością, jakiej pracodawcy oczekują to znajomość języków obcych. Należy określić na jakim poziomie są nasze umiejętności, jeśli potraficie określić to można rozgraniczyć poziomy na mowę, pismo, rozumienie i koniecznie napisać o certyfikatach, jeśli takowe są. Dalsza część pisania o umiejętnościach to Wasza kreatywność, byle tylko się na niej nie rozhuścić. Bardzo ważną rzeczą jest to, żeby nie pisać o umiejętnościach, które dobrze się prezentują, ale z prawdą mają być może niewiele wspólnego. Sformułowania, których będziecie używać w tej części muszą być krótkie: umiejętność budowania relacji w grupie, biegła obsługa komputera.

Zastanów się dobrze, czym się interesujesz, dlaczego i co właściwie możesz na ten temat powiedzieć.

ZAINTERESOWANIA.

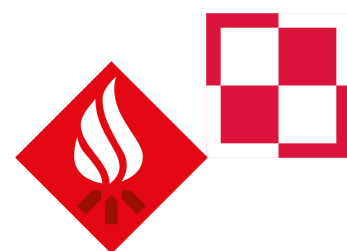
Ten fragment CV to tylko pozornie łatwa rzecz. Dlaczego? Otóż pisząc o zainteresowaniach, których rzeczywiście nie mamy narażamy się na śmieszność. Podając zainteresowania zbyt ogólne np. literatura, sztuka, filmy niewiele na ich temat wiadomo. Trzeba pamiętać, że samo chodzenie do kina jeszcze nie znaczy, że filmy są naszą pasją, albo że czytanie książek od razu daje prawo do określenia się mianem znawcy literatury. Dlatego właśnie jest to pole minowe, szczególnie niebezpieczne, jeśli okaże się, że osoba po drugiej stronie (rekruter lub pracodawca) ma podobne do naszych zainteresowania i zapyta o coś, o czym nie mamy pojęcia. Dlatego pisząc o zainteresowaniach zastanówcie się sami przed sobą, czy jesteście w stanie cokolwiek na ten temat powiedzieć albo jak odpowiecie na pytanie „A dlaczego właśnie fotografia?”. Oczywiście nie popadajcie przypadkiem w skrajność niepisania o niczym, bo zainteresowań każdy z nas ma przynajmniej kilka, a jeśli jeszcze nie wiecie jakie to czas na wywiad z samym sobą w tej sprawie.

ZAKOŃCZENIE.

Nie jest ono ani trudne, ani niebezpieczne. Wystarczy tak naprawdę użyć formuły kopiuj/wklej i w taki formalny sposób zwieńczyć nasze dzieło.

Zgodnie z ustawą z dn. 29.08.97 r. o Ochronie danych Osobowych Dz. Ust. nr 133 poz. 883, wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych dla potrzeb niezbędnych do realizacji procesu rekrutacji i selekcji.

Taki zapis jest potrzebny, ponieważ pracodawca nie może zgodnie z prawem korzystać z takiego dokumentu, jeśli nie występuje w nim zgoda autora na przetwarzanie informacji w nim zawartych.

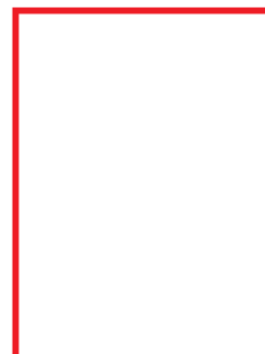
Materiał dla uczestników zbiórki:

Przykładowe CV

Curriculum Vitae

Dane osobowe

Imię i Nazwisko: Patrycja Frankiewicz
Data urodzenia: 09 marca 1993
Miejsce urodzenia: Konin
Adres: ul. Brzask 40
Telefon: 666 431 382
E-mail: patrycja_kowalska@wp.pl

Edukacja

2011- II Liceum Ogólnokształcące im. F. Chopina w Koninie

Doświadczenie

2012 - Asystentka lidera grupy młodzieżowej w Związku Harcerstwa Polskiego (największej organizacji pozarządowej w kraju)

Języki

język angielski dobra znajomość w piśmie i mowie

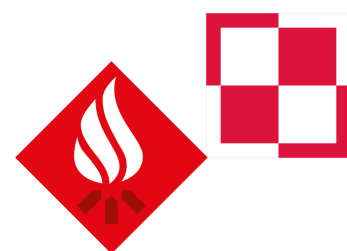
Umiejętności

- animacja czasu wolnego dzieci i młodzieży
- budowanie relacji interpersonalnych
- tworzenie i realizacja planów zespołu

Zainteresowania

- literatura, muzyka, harcerstwo

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych zawartych w przestany CV dla potrzeb niezbędnych w procesie rekrutacji, zgodnie z ustawą z dnia 29.08.1997 roku o Ochronie danych Osobowych (Dz.U.Nr. 133 poz.883)

Załącznik 3.

Kompetencje

Kompetencje poszukiwane przez potencjalnych pracodawców	Funkcje pełnione w ZHP oraz przykładowe zadania podczas, których zdobywamy daną kompetencję.	Przełożenie na „język zewnętrzny”
Umiejętności pracy w zespole	Realizacja zadań, współpraca w zespole, szef jednego zespołu może być członkiem innego zespołu, bycie członkiem jednostki organizacyjnej, tożsamość grupy	Lider zespołu, członek zespołu, realizacja projektów o charakterze (wychowawczym, programowym, kształceniowym) o zasięgu regionalnym/na szczeblu powiatowym...
Zdolności interpersonalne	Pełnienie funkcji instruktorskich, współpraca z różnymi instytucjami, rodzicami, szkołą itp.	Przez czas... byłem odpowiedzialny za... byłem liderem grupy młodzieżowej ... byłem odpowiedzialny za utrzymywanie stałych kontaktów z instytucją...
Kreatywność	Realizacja wszystkich zadań, tworzenie projektów, planowanie pracy zespołu	Jestem autorem projektu, materiału, programu..... skierowanego do..... o tematyce.....
Organizacja pracy własnej i innych, zdolności organizacyjne	Planowanie pracy drużyny, planowanie rozwoju instruktorskiego, dbanie o rozwój innych	Umiejętności analityczne, coaching, umiejętność motywowania i wspierania w rozwoju, umiejętność zarządzania czasem, wyznaczanie i realizacja celów długoterminowych
Doświadczenie w zarządzaniu projektami	Realizacja propozycji programowych, realizacja znaków służb, zadań zespołowych, pełnienie funkcji organizatora obozu, rajdu, NAZ itp.	Posiadam kwalifikacje do prowadzenia placówek wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży, do bycia wychowawcą, posiadam doświadczenie w...
Kierowanie zespołem ludzkim	Prowadzenie drużyny, kierowanie grupą, pełnienie funkcji instruktorskiej	Prowadzenie grupy młodzieżowej, Kierowanie pracami zespołu odpowiadającego za kształcenie na poziomie lokalnym
Mobilność, dyspozycyjność	Pełnienie funkcji wychowawczych podczas obozów i biwaków	Dostosowanie się do zmian, otwarcie na zmiany, gotowość do podejmowania wyzwań
Dokładność, skrupulatność, systematyczność,	Realizacja planu pracy, prowadzenie dokumentacji np. finansowej, opiekun prób, czynności logistyczne	Umiejętność pracy pod presją czasu, umiejętność analizowania i planowania, Umiejętność konstruowania planów pracy w oparciu o analizę, znajomość narzędzi przydatnych w planowaniu, umiejętność motywowania do rozwoju
Silna motywacja do pracy	Pełnienie funkcji instruktorskich, służba, idea, tradycja	Umiejętność realizacji postawionych celów, umiejętność identyfikowania się z celami,

© 2013 Związek Harcerstwa Polskiego

FUNKCJE i jednostki organizacyjne w ZHP

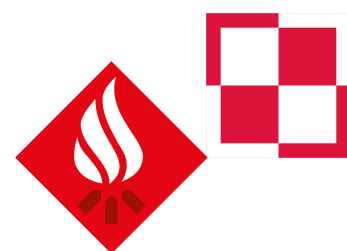
© 2013 Związek Harcerstwa Polskiego

Funkcja pełniona w ZHP	Przełożenie nazwy pełnionej funkcji na „język zewnętrzny”.
Drużynowy	Lider grupy młodzieżowej/dzieci w wieku... w największej organizacji pozarządowej w kraju; przeszkolony w zakresie planowania, przeprowadzania i oceniania całorocznego działania w formie cotygodniowych spotkań oraz wyjazdów (do pięciu dni); opiekun – wychowawca na kolonii, obozie (powyżej pięciu dni); odpowiada za kształcenie liderów małych grup, zarządzanie finansami podstawowej jednostki organizacyjnej, współpracę ze środowiskiem lokalnym: rodzicami, szkołą, parafią, itp.
Przyboczny	Asystent lidera grupy młodzieżowej – bliska współpraca z szefem podstawowej jednostki organizacyjnej największej organizacji pozarządowej w kraju, kierowanie zespołem liderów małych grup; zastępca lidera w zakresie.....;
Zastępowy	Kierowanie małą grupą (ok. 6 os.); komunikatywność; współpraca z przełożonym i ludźmi na równorzędnych stanowiskach; zmysł organizacyjny; występowanie z inicjatywą; przeszkolenie
Szeregowy	Członek największej organizacji pozarządowej w Polsce; współpraca w grupie; realizacja zadań zespołowych/projektów/swoich zainteresowań w zespole (np. turystyka); punktualność, obowiązkowość, odpowiedzialność, aktywność, asertywność, pewność siebie
Komendant hufca	Szef zarządu jednostki terenowej (działającej na szczeblu powiatowym lub gminnym) stowarzyszenia/organizacji pozarządowej
Zastępca komendanta hufca ds. organizacyjnych	Kierownik ds. organizacyjnych, odpowiada za planowanie, organizowanie, ewaluację imprez masowych

FORMY PRACY

Rajd	Przedsięwzięcie/impreza/projekt o charakterze turystyczno-krajoznawczym
Obóz	Placówka wypoczynku letniego dzieci i młodzieży
Komtnek	Forma pracy o charakterze refleksyjnym, skierowana do grup młodzieżowych, zwyczajowo prowadzona wieczorem
Ognisko	Forma pracy grupy młodzieżowej, zwykle organizowana wieczorem, przy ogniu
Złot	Spotkanie o zasięgu lokalnym/krajowym/regionalnym mające charakter okolicznościowy, służące realizacji programu.../ spotkanie grup młodzieżowych... w celu...

Materiał ten stanowi fragment opracowania: „Wolontariat, a harcerstwo” pod redakcją hm. Marty Maciejewskiej.

Konspekt 2.

Temat	Próba Puławskiego			
Metodyka	Wędrownicy			
Cel	<ul style="list-style-type: none"> Zaznajomienie wędrowników z postacią lotnika i instruktora – Zygmunta Puławskiego. Zachęcenie harcerzy do aktywności fizycznej oraz intelektualnej. 			
Zamierzenia	<p>Po zakończeniu zajęć uczestnik będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> posiadał wiedzę na temat lotnika – Zygmunta Puławskiego, wiedział jakie umiejętności powinna posiadać osoba, która chce zostać lotnikiem, miał świadomość jak ważne jest przygotowanie fizyczne oraz intelektualne osób będących pilotami, potrafił wyrazić swoje zdanie na temat roli bohatera oraz kampanii bohater. 			
Miejsce	Las/park, otwarta przestrzeń			
Potrzebne materiały	List, łuk, strzały, tarcza, plecak z obciążeniem, 2 liny, siatka maskująca, kolorowy papier o różnej gramaturze, taśma klejąca, kleje, nożyczki, tektura, drewno na ognisko, zapałki, dzwonek, duża kolorowa taśma, koc			
Optymalna liczba uczestników	12 – 16			
Czas trwania	2,5 h (150 min)			
PRZEBIEG				
Nr	Nazwa elementu	Forma	Czas	Materiały
1.	Obrzędowe rozpoczęcie zbiórki	Forma obrzędowa	5 min	-
	Dokładny opis elementu	Uczestnicy zbiórki zgodnie z tradycją drużyny rozpoczynają swoje spotkanie.		
2.	List Zygmunta Puławskiego	Pogadanka, ćwiczenie z wykorzystaniem listu	15 min	list
	Dokładny opis elementu	Prowadzący zbiórkę przekazuje uczestnikom list od Zygmunta Puławskiego, jednego z pilotów instruktora KCH w Lublinie. Na podstawie tego listu uczestnicy dowiadują się, jakie będzie ich zadanie podczas zbiórki. (Załącznik 1)		
3.	„Test na pilota”	gra stacyjna	60 min	łuk, strzały, tarcza, plecak z obciążeniem, 2 liny, siatka maskująca, kolorowy papier o

				różnej gramaturze, taśma klejąca, kleje, nożyczki, tektura, duża kolorowa taśma, koc
	Dokładny opis elementu	<p>Elementy gry:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tor przeszkód – wędrownicy pokonują tor przeszkód, podczas którego mają do wykonania następujące zadania: 2. a) bieg z przeszkodami, b) strzelanie z łuku, c) przejście po linie, d) bieg z obciążeniem. 3. Projektowanie samolotu – każdy z wędrowników z dostępnych materiałów ma wykonać samolot, którego zadaniem będzie polecieć jak najdalej. 4. Nawigacja – wędrownicy w patrolach/ zastępach mają za zadanie pokonać wyznaczoną trasę z zamkniętymi oczami (Załącznik 2.). 5. Ćwiczenie logicznego myślenia i zręczności – członkowie patrolu stają na rozłożonym kocu. Ich zadaniem będzie obrócić go na drugą stronę. Podczas tego zadania nie można używać rąk i żadnej z członków patrolu nie może spaść z koca. 		
4.	Podsumowanie gry	Dyskusja „Rundka”	25 min	Drewno na ognisko
	Dokładny opis elementu	<p>Prowadzący zbiórkę zaprasza wędrowników na miejsce ogniskowe, gdzie wspólnie zapalają ognisko.</p> <p>Każdy z uczestników zbiórki ma za zadanie, dokładając swój kawałek drewna opowiedzieć spostrzeżeniach dotyczących gry, w której uczestniczyli zwracając uwagę na to, jakie umiejętności powinna posiadać osoba, która chce zostać pilotem.</p> <p>Główną zasadą tej formy jest to, że wypowiedzieć muszą się wszyscy uczestnicy dyskusji, a głos udzielany jest wedle ustalonego porządku w tym przypadku decyduje usadzenie przy ognisku i kolejność dokładanych drewnienek.</p> <p>Prowadzący przedstawia najważniejsze fakty z życia Zygmunta Puławskiego (bibliografie zamieszczone na początku propozycji programowej).</p>		
5.	Kim jest dla mnie bohater?	Kuźnica	40 min	dzwonek, zapałki, drewno na ognisko
	Dokładny opis elementu	<p>Prowadzący zbiórkę zaprasza wędrowników do uczestnictwa w kuźnicy na temat „Kim dla mnie jest bohater/ Czy bohaterowie są w dzisiejszych czasach potrzebni?/Lotnicy jako bohaterowie Chorągwi Lubelskiej – to dobry czy zły pomysł?”.</p> <p>Kuźnica nie jest formą dyskusyjną. Jej głównym celem jest „wykucie” w jej uczestnikach poglądu na konkretny temat. Aby kuźnica przebiegała prawidłowo, należy pamiętać o kilku zasadach:</p>		

		<ul style="list-style-type: none"> - każdy z wędrowników ma prawo do wypowiedzenia własnego zdania, - wszystko co zostaje wypowiedziane w kręgu pozostaje w kręgu uczestników zbiórki, - kolejne wypowiedzi nie mogą być osądem lub komentarzem poprzednich. <p>Kuźnica powinna być prowadzona przez harcerza prowadzącego zbiórkę. Zmianę tematu podczas kuźnicy należy sygnalizować w ustalony na początku sposób np. poprzez użycie danego dźwięku np. dzwonka.</p>		
6.	Obrzędowe zakończenie zbiórki	Forma obrzędowa	5 min	-
	Dokładny opis elementu	Uczestnicy zbiórki zgodnie z tradycją drużyny kończą swoje spotkanie.		

Załączniki do konspektu 2.

Załącznik 1.

Witajcie!

Nazywam się Zygmunt Puławski. Wiele lat temu byłem instruktorem Związku Harcerstwa Polskiego, ale również pilotem. Chciałabym Was teraz zaprosić do udziału w grze, podczas której wykonacie zadania z którymi większość pilotów musi się mierzyć. Będziecie działać w zastępach/patrolach. Oczekuję od Was zaangażowania.

Gdy byłem harcerzem później instruktorem nie lubiłem tylko siedzieć i o czymś mówić. Wolałem działać praktycznie w terenie.

Gra będzie polegała na tym, że w zastępach będziecie odwiedzać kolejne stacje na których będą na Was czekały zadania do wykonania. Powodzenia!

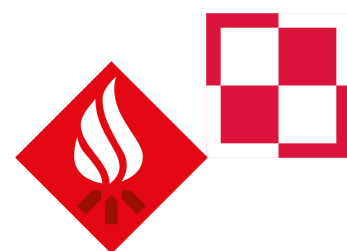
****Wyjaśnienie: To od prowadzącego zbiórkę zależy czy wędrownicy będą iść w stałych zastępach bądź patrolach lub w dowolny sposób wybranych grupach. Teren jaki mają pokonać podczas gry, rozmieszczenie punktów oraz sposób dotarcia do nich zależy wyłącznie od tego co zaplanuje prowadzący zbiórkę.

Załącznik 2.

Jedna z osób z patrolu będzie pełniła rolę nawigatora. Pozostali członkowie patrolu muszą pokonać wyznaczoną trasę wyłącznie dzięki wskazówkom nawigatora. Drogę pokonują z zamkniętymi oczami.

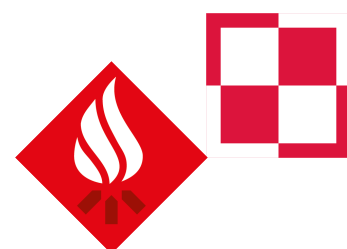
Sposób organizacji zadania:

Naklejamy na ziemi przy pomocy dużej taśmy klejącej kratownicę. Część jej pól jest niedostępna (zaznaczona znakiem X) na te pola nie można wchodzić. Nawigator tak musi poprowadzić uczestników swojego patrolu, aby nie weszli na pola ze znakiem X.

Konspekt 3.

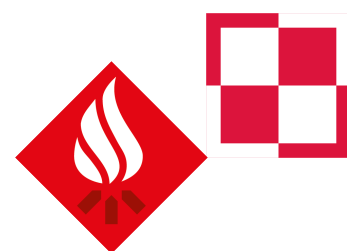
Temat	Równość płci?		
Metodyka	Wędrownicy		
Cel	<ul style="list-style-type: none"> Zwrócenie uwagi wędrowników na problem nierówności płci w sferze zawodowej kiedyś i współcześnie. 		
Zamierzenia	<p>Po zakończeniu zajęć uczestnik będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> znał podstawowe pojęcia związane z nierównością płci, potrafił wskazać przykłady postaci wykonujących zawody „nietypowe” dla ich płci, wiedział, jak przeciwdziałać nietolerancji i stygmatyzacji. 		
Miejsce	Dowolne		
Potrzebne materiały	Kilka zdjęć (najlepiej reporterskich, które mogą być różnie interpretowane – z czasopism lub Internetu, każde na oddzielnej kartce), paski papieru, długopisy, taśma klejąca, wydrukowane definicje słów: dyskryminacja, stereotyp, stygmatyzacja, segregacja zawodowa.		
Optymalna liczba uczestników	8-15		
Czas trwania	120 min.		
PRZEBIEG			
Nazwa elementu	Forma	Czas	Materiały
1. Powitanie, przedstawienie tematu zbiórki	-	5 min	-
Dokładny opis elementu	Prowadzący wita grupę, przedstawia temat i cel zajęć.		
2. „Co widzisz?”	gra wprowadzająca	30 min.	kilka zdjęć (najlepiej reporterskich, które mogą być różnie interpretowane – z czasopism lub Internetu, każde na oddzielnej kartce), paski papieru, długopisy, taśma klejąca

Dokładny opis elementu	<p>Prowadzący wiesza zdjęcia na ścianie i rozdaje uczestnikom paski papieru. Następnie prosi ich o obejrzenie zdjęć i napisanie do każdego dwóch podpisów, pozytywnego i negatywnego, na oddzielnych paskach papieru. Kiedy wszyscy są gotowi, przyklejają podpisy pod zdjęciami.</p> <p>Dyskusja: Porównanie podpisów i próba odpowiedzi na pytania: Ile różnych interpretacji powstało do każdego zdjęcia? Kiedy czytacie gazetę lub czasopismo, na co najpierw patrzycie, na tytuł czy na zdjęcie? Czy zdjęcia pokazują prawdę o tym, co się zdarzyło? Jak wydawcy używają zdjęć – żeby przekazywać informacje czy wzbudzać emocje?</p>		
3. „Co jest czym?”	praca w grupach	25 min	wydrukowane definicje słów: dyskryminacja, stereotyp, stygmatyzacja, segregacja zawodowa
Dokładny opis elementu	<p>Prowadzący dzieli uczestników na grupy. Każda otrzymuje jedną kartkę z definicją. Ma za zadanie przedstawienie definicji przed pozostałymi uczestnikami w dowolny sposób(np. scenka, film itd.), bez użycia danego słowa.</p> <p>Następnie grupy dopasowują hasła do ich znaczeń przedstawionych przez grupy. Podsumowanie przez prowadzącego i ewentualne wytłumaczenie błędów w rozumieniu definicji.</p>		
4. „Pilot w spódnicy”	dyskusja	45 min	biografia Jadwigi Piłsudskiej- Jaraczewskiej
Dokładny opis elementu	<p>Prowadzący przekazuje każdemu uczestnikowi link do biografii Jadwigi Piłsudskiej- Jaraczewskiej. Wędrownicy mają chwilę na przeczytanie. Następnie rozpoczyna się dyskusja na temat: „Nierówność płci w różnych zawodach, kiedyś i dziś”</p>		
4. Podsumowanie, zadanie międzyzbiórkowe	podsumowanie, pożegnanie obrzędowe	15 min	biografia Jadwigi Piłsudskiej- Jaraczewskiej
Dokładny opis elementu	<p>Prowadzący podsumowuje zbiórkę, przekazuje zadanie międzyzbiórkowe* polegające na przeprowadzeniu wywiadu, z osobą wykonującą zawód rzadko reprezentowany przez inne osoby jej płci. W przypadku trudności ze znalezieniem takiej osoby wywiad może zostać zastąpiony notą biograficzną, krótkim filmem czy reportażem.</p> <p>* Zadanie może być wykonywane indywidualnie lub w grupach.</p>		

Bibliografia:

- „Każdy inny, wszyscy równi.” Propozycja programowa Głównej Kwatery ZHP
- „Biogramy lotników.” Zespół ekspercki ds. „Kampanii bohater” Chorągwi Lubelskiej ZHP
- <https://www.polishairforce.pl/pilsudska.html>

Konspekt 4.

Temat	„Planujemy służbę w lokalnym środowisku.”			
Metodyka	Wędrownicy			
Cel	<ul style="list-style-type: none"> Zachęcenie wędrowników do propagowania wiedzy na temat bohaterskich lotników z Lubelszczyzny w swoim środowisku działania. 			
Zamierzenia	<p>Po zakończeniu zajęć uczestnik będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumiał potrzebę pełnienia służby w swoim środowisku lokalnym, potrafił wymienić imiona i nazwiska oraz opisać najważniejsze fakty z życia min. 4 bohaterskich lotników z Lubelszczyzny. 			
Miejsce	Harcówka/sala/ otwarta przestrzeń			
Potrzebne materiały	Materiały o „Kampanii Bohater” w formie wydrukowanej lub elektronicznej, kartki, długopisy, telefony/ komputery z dostępem do Internetu			
Optymalna liczba uczestników	8-16			
Czas trwania	150 min.			
PRZEBIEG				
Nr	Nazwa elementu	Forma	Czas	Materiały
1.	Powitanie, przedstawienie tematu zbiórki	-	5 min	-
	Dokładny opis elementu	Prowadzący wita grupę, przedstawia temat i cel zajęć.		
2.	Po co nam bohater? Jak z nim pracować w naszym środowisku?	burza mózgów	25 min	materiały o „Kampanii Bohater” w formie wydrukowanej lub elektronicznej
	Dokładny opis elementu	Wędrownicy wspólnie zastanawiają się nad tematem służby w obszarze pracy z Bohaterem Chorągwi, na terenie swojego hufca. W trakcie burzy mózgów powinny zostać przeanalizowane potrzeby środowiska lokalnego i możliwości drużyny w kontekście propagowania wiedzy na temat bohaterskich lotników z Lubelszczyzny.		
3.	Wyjdź w świat,	wędrowka	45 min	-

	zobacz, pomyśl...			
	Dokładny opis elementu	Wędrownicy wychodzą z miejsca zbiórki na krótką wędrowkę po swoim mieście/ wsi. Podczas drogi mają za zadanie wybrać rodzaj służby dla środowiska lokalnego związanej z „Kampanią Bohater”.		
4.	...pomóż, czyli działaj.	praca w patrolach zadaniowych	60 min	kartki, długopisy, telefony/ komputery z dostępem do Internetu
	Dokładny opis elementu	Wędrownicy planują prace nad wybraną służbą, dzielą się na patrole zadaniowe w zależności od potrzeb. Podczas tej części prowadzący nie powinien zbyt ingerować w pracę grup. Po zakończeniu prac każda grupa przedstawia swoją część planu pozostałym uczestnikom, następnie wspólnie dopracowywane są szczegóły.		
5.	Podsumowanie zbiórki	podsumowanie w kręgu, pożegnanie obrzędowe	15 min	-
	Dokładny opis elementu	Prowadzący zaprasza wędrowników do kręgu, podsumowuje zbiórkę i dziękuje jej uczestnikom za udział. Prosi każdego o dokończenie zdania: „Wychodzę ze zbiórki z....”		

Bibliografia:

- „Biogramy lotników.” Zespół ekspercki ds. „Kampanii bohater” Chorągwi Lubelskiej ZHP